XX. évfolyam 1. szám
Ára: 1 forint
1964. január 2.

Ludas Matyi

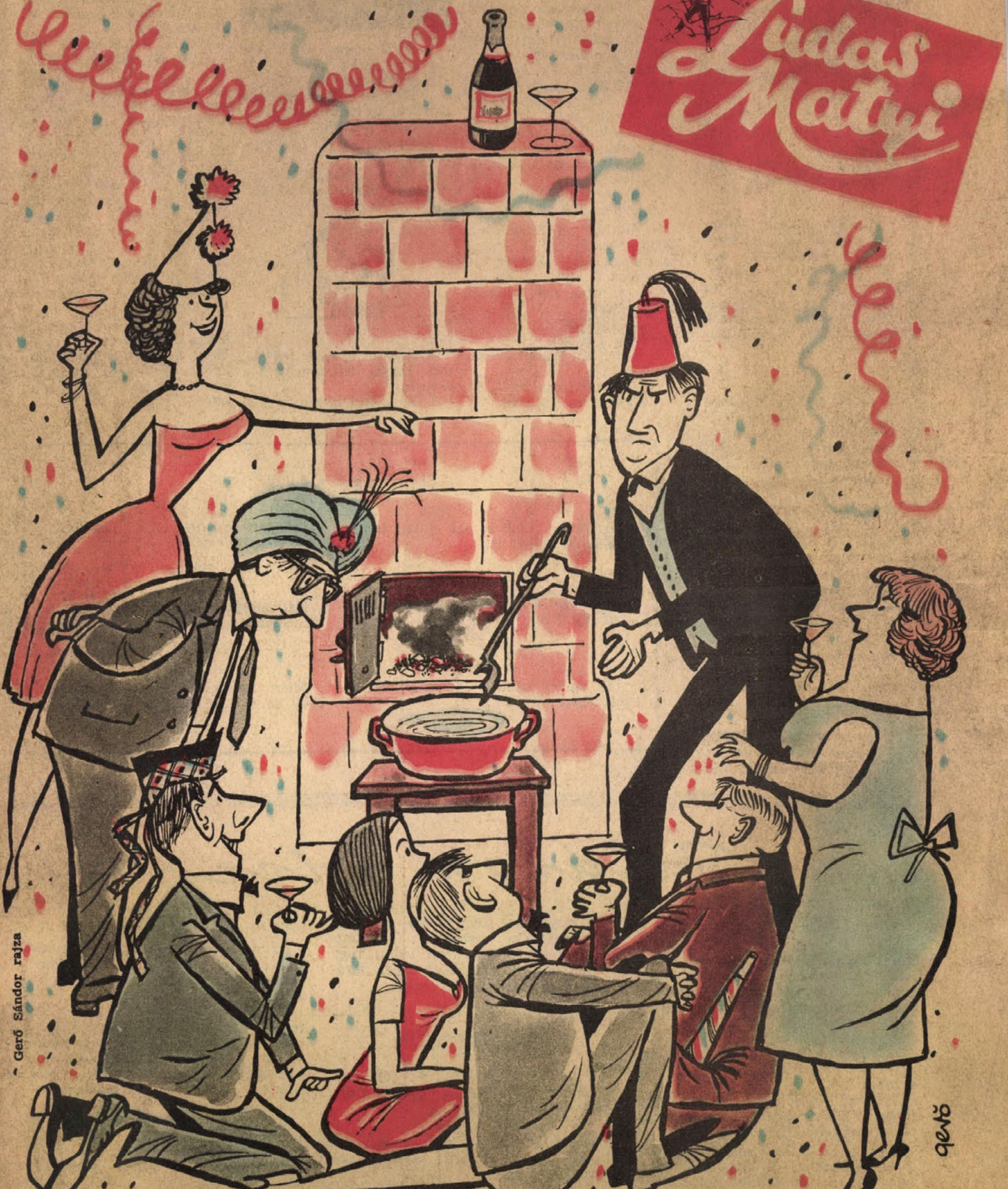

Gerő Sándor rajza

– *Nos, elolvadt már az ólom?*
– *Az ólom még nem. De a kanál már igen!*

Boldog új évet kíván
Kedves olvasóinak
A
LUDAS MATYI

FELEKI LÁSZLÓ:

Pesti tudósítónktól

Olvasom, hogy Mikulás apónak öltözött banditák kiraboltak egy amerikai bankot. Csattanós válasz lehetett ez azoknak a szkeptikus banktisztviselőknek, akik nem hittek a Mikulásban.

*

Egyik kedves barátom szerencsés gépkocsibaleset áldozata lett. Agyrázkódással és kisebb zúzódásokkal megúszta a dolgot. Mindössze egy hetet töltött kórházban. Megkérdeztem tőle, milyen volt a kórház, hogyan érezte magát. Legyintett.

— Rémes volt a koszt! — mondta elborult arccal, majd részletesen ecsetelte az ételek mennyiségét, minőségét, külön-külön kitérve az egyes fogások hiányosságaira. Egy székelygulyás borzalmai szinte újra felizgatták.

Mi a tanulság ebből? Óvatosabban kell vezetni a csúszós országutakon!

ÁLMATLANSÁG

Karikás szemek, hamuszínű arc, cigarettafüsttől rekedt hang. Ez Sanyi, álmatlanságban szenvedő barátom.

– Nem tudok aludni! – mondta tragikus arckifejezéssel, meggyötörten hátradőlve karosszékében. – Lefekszem, behunyom a szememet és semmi. Forgolódom, fetrengek, néha még ásítok is, csak aludni nem tudok. De még csak szundikálni sem. És ez így megy hetek óta. Borzasztó!

– Nem vettél be altatót?
Keserűen felkacagott.

– Altatót! A Dorlotintól olyan éberség fog el, hogy megremeg az ellenség. A Noxirontól olyan friss vagyok, mintha erős feketét ittam volna.

– És a feketétől?

– Még frissebb.

– Próbáltál juhokat számolni?

– Elfogytak hajnalra.

– Hidegvizes lemosás?

– Attól csak prüszkölni tudtam, aludni nem.

– Esti torna?

– Semmi. Még művészi tornával is kísérleteztem.

– Nem próbáltál berúgni?

– De igen. Egész éjjel énekeltem.

– Nem próbáltál valami nagyon unalmasra gondolni?

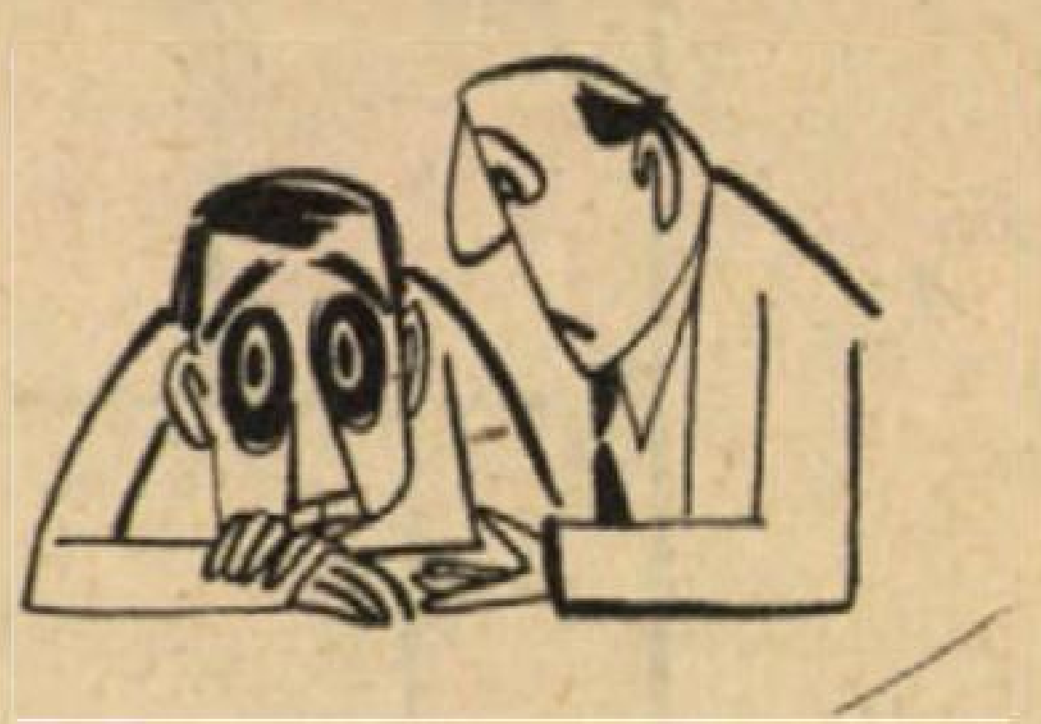

– Engem minden felizgatott. Hagyd, barátom, nincs segítség!

Tehetetlenül tártam szét a karjaimat. Sanyi ekkor bosszankodva legyintett:

– Nahát, milyen vagyok, csak magamról beszélek. Veled mi van?

Nagyot sóhajtottam:

– Rémes, mennyi bajom van. Borzasztó, hogy mit csinálnak velem. Tudod, új csoportvezető jött hozzánk, nem tudom, mit vétettem neki, de mindig belém köt. Üldöz. Persze, mert nem tudok hízelegni, mint a Csopakiné. Ő a rossz szellem. Csopakinét ismerni kell. Úgy el vagyok keseredve. Hát velem mindent lehet csinálni? Ne haragudj, hogy annyit panaszkodom, de olyan jól esik kiönteni a szívemet. Olyan igazságtalanok hozzám . . .

Elmondtam neki minden bajomat, bánatomat, majd hirtelen elhallgattam. A szobában csak éles, egyenletes zaj hallatszott. Sanyi horkolása.

MINDENFÉLE

Beképzelt ember azt hiszi, hogy mindenki őt bántja.

* *

A világot könnyebb volt megteremteni, mint megérteni.

* *

Az ember mindig ugyanaz, csak a véleménye változik.

* *

Primitív emberek is vannak, nemcsak primitív népek.

* *

Életbiztosítás egy király számára, ha lemond a hatalmáról.

* *

Miért szidja X önmagát? Mert örül, ha rosszat mondhat valakiről.

* *

Három vicc

SZAGGATÓSDI

Két kutyatulajdonos beszélget.

– Nekem van egy fehér komondorom. Az olyan vad, hogy minden kutyát széttép, amelyik csak az útjába akad – mondja az egyik.

Mire a másik:

– Nekem van egy nagy sárga kutyám, az a legvadabb komondort is széttépi.

Kis vita arról, hogy lehet-e, nem lehet-e. Elhatározzák, hogy másnap reggel összeeresztik a két állatot.

Úgy is történik. Szabadon eresztik a két ellenfelet. A komondor nekiesik a nagy sárga jószágnak, de az egy pillanat alatt leteríti és szétszaggatja.

– Hát igen . . . – morogja megsemmisülten a néhai komondor gazdája. – És szabad tudnom, milyen fajta az öné?

– Fogalmam sincs – így a másik. – Tegnapelőtt vettem az állatkertben. Még arra sem volt időm, hogy nevet adjak neki. Csak éppen levágattam a nagy sárga sörényét.

MACSKAKALAND

Öreg egér meséli a kisegérnek:

Megáll a macska az egérlyuk előtt, és csalogatja az egeret:

– Mia . . . mia . . . mia . . .

Hasztalan nyávog, mert az egér fölismeri. Ám a kandúr taktikát változtat.

– Kakukk . . . kakukk – búgja csábítóan.

Erre az egér elhagyja menedékét, a cirmosnak még csak egy pillanat kell ahhoz, hogy bekapja.

Tanulság? Nem árt, ha egy kisegér nyelveket tud . . .

VERSENY

Az új Mercedes vezetője bosszankodva látja, hogy amióta elindult, szorosan mellette halad egy gyatra kis robogó.

Hatvanról hetvenre gyorsít – kéretlen útitársa győzi az iramot . . . Gázt ad, a kilométeróra már nyolcvanötöt jelez – a szánnivaló rivális torz arccal ugyan, de ott van mellette . . . Aztán százzal száguld – hiába.

Lefékez a gépkocsivezető és megáll a robogó is. Elismerően fordul a robogó gazdájához:

– Ez igen! Csak árulja el, hogyan csinálta.

Az elkékült arccal, szerényen így felel:

– Semmi az egész. Ott álltam a Mercedes mellett, és ön induláskor az ajtajával becsípte a kabátomat.

B. N. E.

TABI LÁSZLÓ:

Büék!

– Boldog újévet kívánok!

– Boldog újévet kívánok!

És rázzák egymás kezét önfeledten, és elragadtatással néznek egymás szemébe és csakugyan és őszintén és lelkük legmélyéről kívánnak boldog újesztendőt egymásnak; mert az embereket ilyenkor áthatja valami igaz jóság, elérzékenyülnek az idő könyörtelen múlásától, elömlik rajtuk valami konok és duhaj optimizmus; legbelül azt súgja nekik egy hang, hogy ha ők őszintén kívánják a boldog újévet, akkor az újév boldogsága számukra is őszintén kívántatik, s az nem lehet, hogy e kölcsönös jóság eredménytelen maradjon.

Én is kívánok boldog újévet mindenkinek. Személyesen, levélben, telefonon, sürgönyileg. Aki ilyenkor elém kerül, annak boldog újévet kívánok, ha nem tudom megelőzni a másikat, akkor viszontkívánom. S engem éppen a jókívánságnak ez a pazar áradása késztet elgondolkodásra, éppen ez a válogatás nélküli jóság hoz zavarba. Hogy tudniillik az ember egyforma lelkesedéssel, egyformán igaz szeretettel kíván boldog újévet mindenkinek. Ilyenkor szólal meg bennem valami incselkedő, kaján ördög: „Mondd, öregem, nem furcsa, hogy te boldog újévet kívánsz a macskának is, meg egérnek is?”

Mert itt valami tragikus ellentmondás van, mit tagadjuk? Nyilvánvaló, hogy ha a macskának boldog újévet kívánok, akkor azt kívánom neki, hogy fogja meg az egeret, s az egérnek akkor lesz boldog az új esztendeje, ha őt a macska nem tudja megfogni. S ha szembejő velem így szilveszter táján Pézsmapüspöky Ervin, ez a derék, tisztességes, csupaszív, de reménytelenül tehetségtelen drámaíró, s én boldog újévet kívánok neki, akkor azt kívánom, hogy legújabb drámáját adja elő a Nagybudapesti Kisszínház. És akkor szembejő velem Létalapy Róbert, a Nagybudapesti Kisszínház igazgatója, s én boldog újévet kívánok neki, de neki akkor lesz boldog az új éve, ha nem adja elő Pézsmapüspöky gyatra fércművét. És boldog újévet kívánok a csinos és roppant kívánatos Mancikának, akinek akkor lesz boldog az új éve, ha végre nőül veszi őt Alamáry Elemér, akit négy éve szeret egyre lankadatlanabbul. Én azonban tudom, hogy nem illenek össze, mert Mancika maga a tisztesség, ellenben Alamáry Elemér maga a hamisítatlan pesti linkség, ennek ellenére is boldog újévet kívánok e megbízhatatlan fiatalembernek, akinek legforróbb reménysége az, hogy az újesztendőt is megúszhatja menyegző nélkül. És boldog újévet kívánok Frész Attilának, aki a Huzalfinomító Tröszt igazgatóhelyettese, s akinek akkor lesz boldog az új éve, ha nevezett vállalat igazgatója, a szájtáti, tutyimutyi, gerinctelen, nyimnyám és korrupt Zaklaticska Ernő végre lebukik; ez azonban nem akadályoz meg engem abban, hogy ne kívánjak őszintén boldog újévet Zaklaticska Ernőnek, aki már három éve próbálja áthelyeztetni a minden lében kanál, mindenben a vállalat érdekeit tekintő Frész Attilát.

No de hát mit tegyek? Végtére is nem nyomozhatok le mindenkit, akinek boldog újévet kívánok, hiszen még májusra sem készülnék el a munkával! Pedig úgy lenne jó. „Ááá, jónapot, Krémföldi kartárs, megint elkezdünk egy új esztendőt, igaz-e? Mik a tervei az új évre, mesélje csak el nekem... Áááá, nagyon szép, nagyon okos tervek... És persze mindent tisztességes úton, ugyebár, munkával, szorgalommal, becsületesen... semmi aknamunka, ugyebár, semmi suskus, semmi kártevés, nagyon szép, nagyon helyes, gratulálok, és látja, ezek után tiszta szívből kívánok magának boldog újévet...”

Sajnos, ez nem megy. Globálisan kell boldog újévet kívánnom mindenkinek, Pézsmapüspökynek csakúgy, mint Létalapynak, Mancikának csakúgy, mint Alamáry Elemérnek. Frész Attilának csakúgy, mint Zaklaticska Ernőnek. s a macskának csakúgy, mint az egérnek.

Legfeljebb azt teszem hozzá gondolatban, hogy az egérkének azért mégiscsak boldogabb újévet kívánok, nem sokkal boldogabbat, csak egy egészen picivel boldogabbat, csak annyival, amennyi ahhoz kell, hogy beérjen a lyukba, mielőtt a macska utoléri.

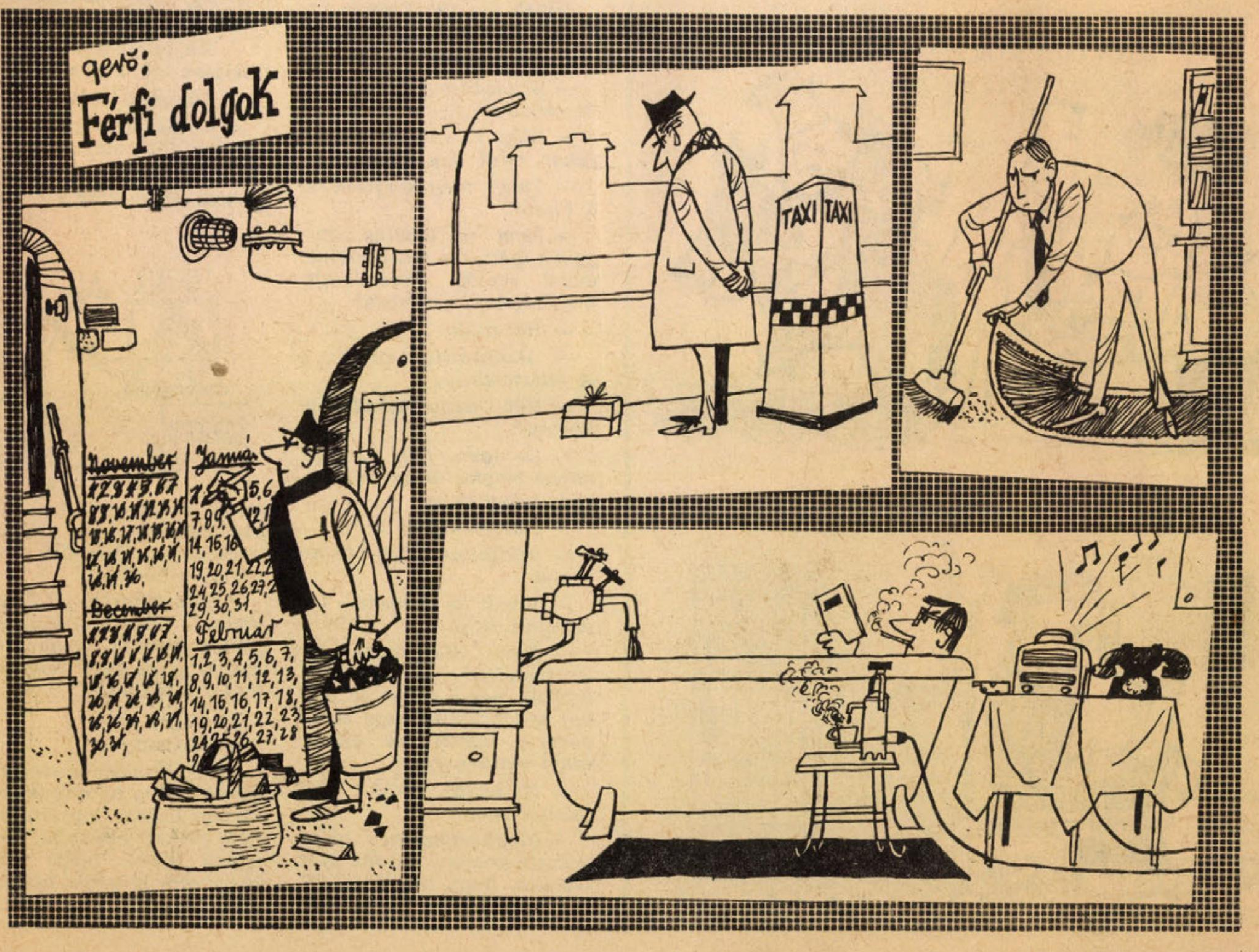

BALÁZS-PIRI BALÁZS:

AGGÓDÓ MAMA

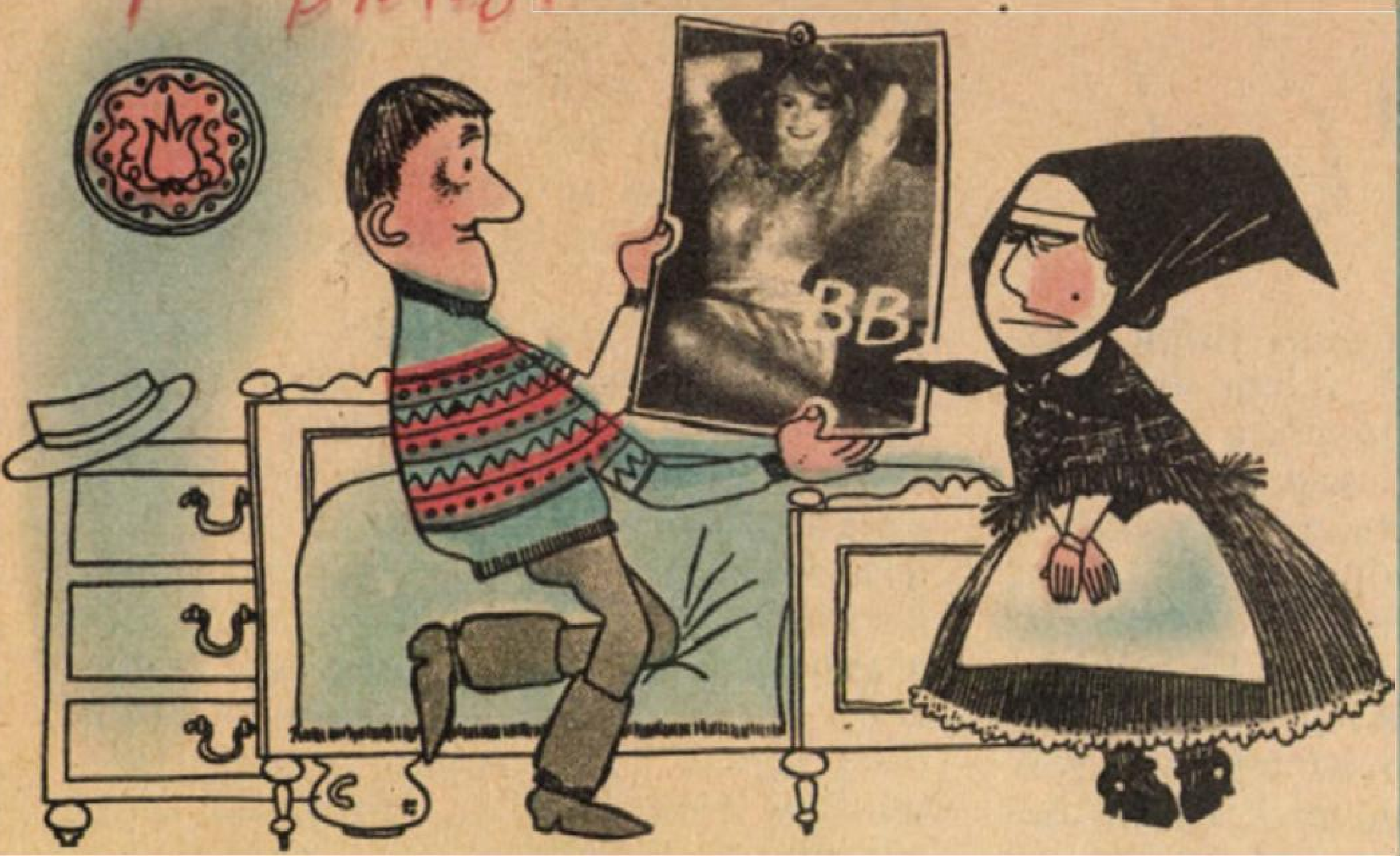

– Elhiszem, hogy szép jány, fiam, de vajon mennyi munkaegysége van? . . .

JÓNÁS

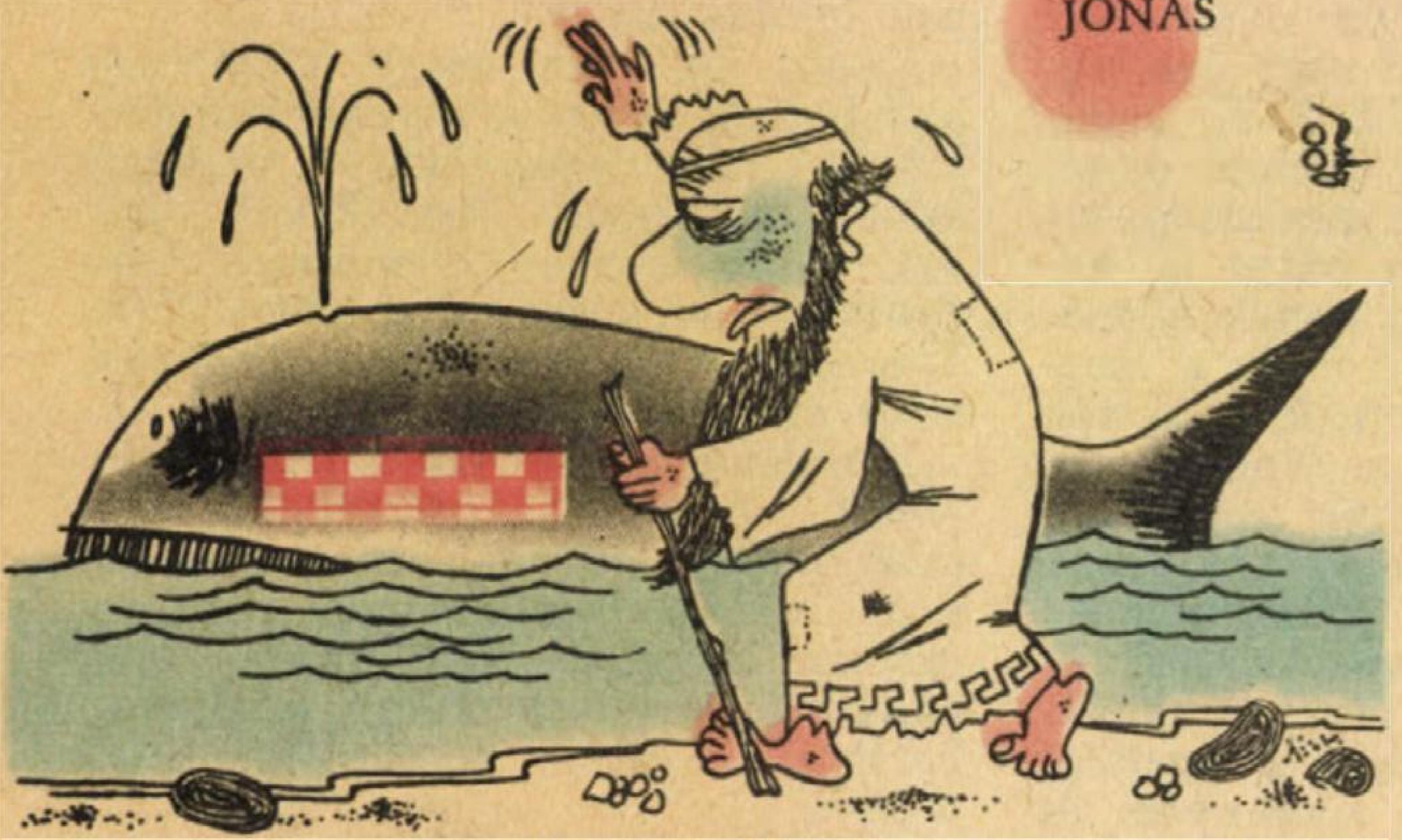

– Taxi!

MAGYAROS ÉTELKÜLÖNLEGESSÉG

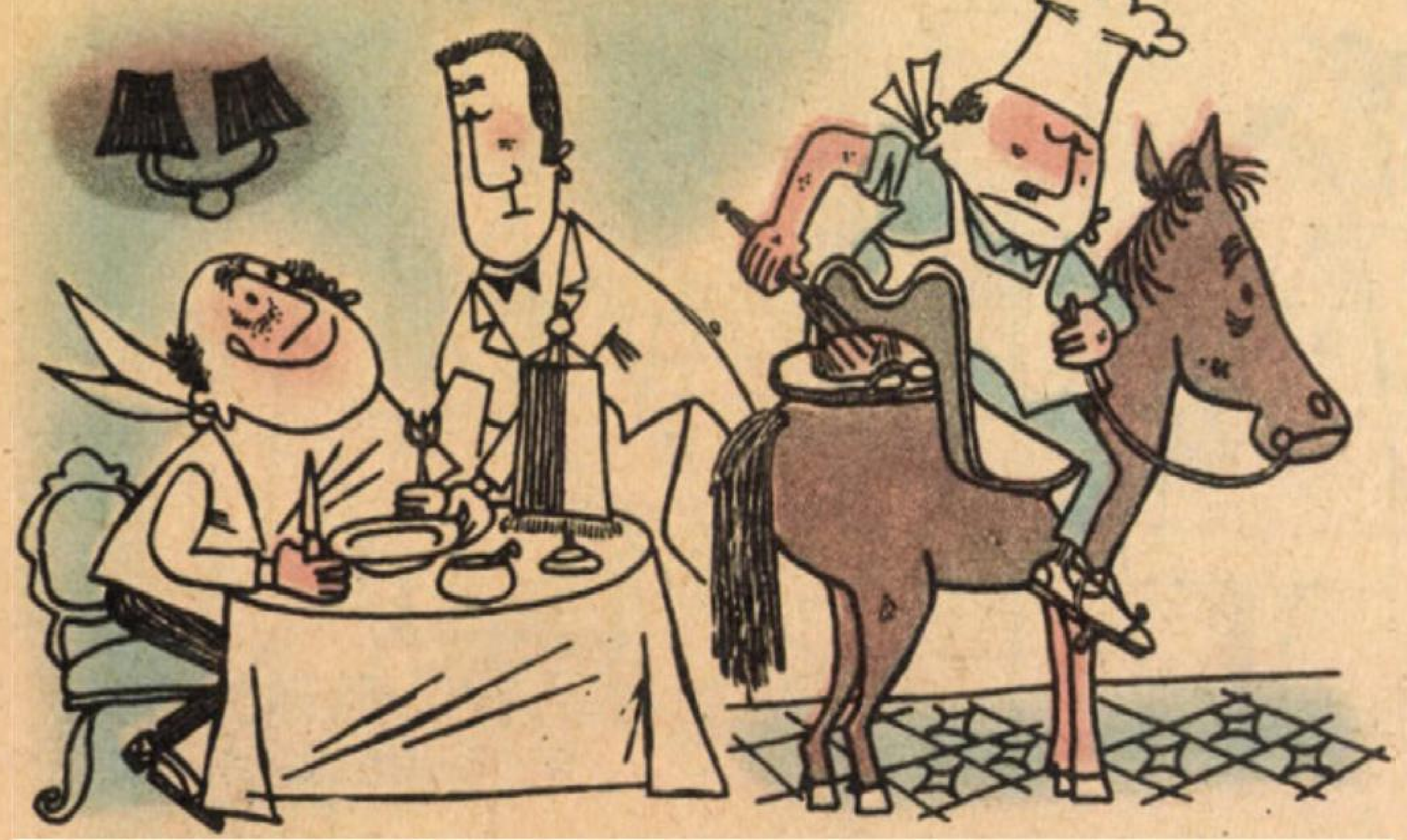

ÁRAMSZÜNET

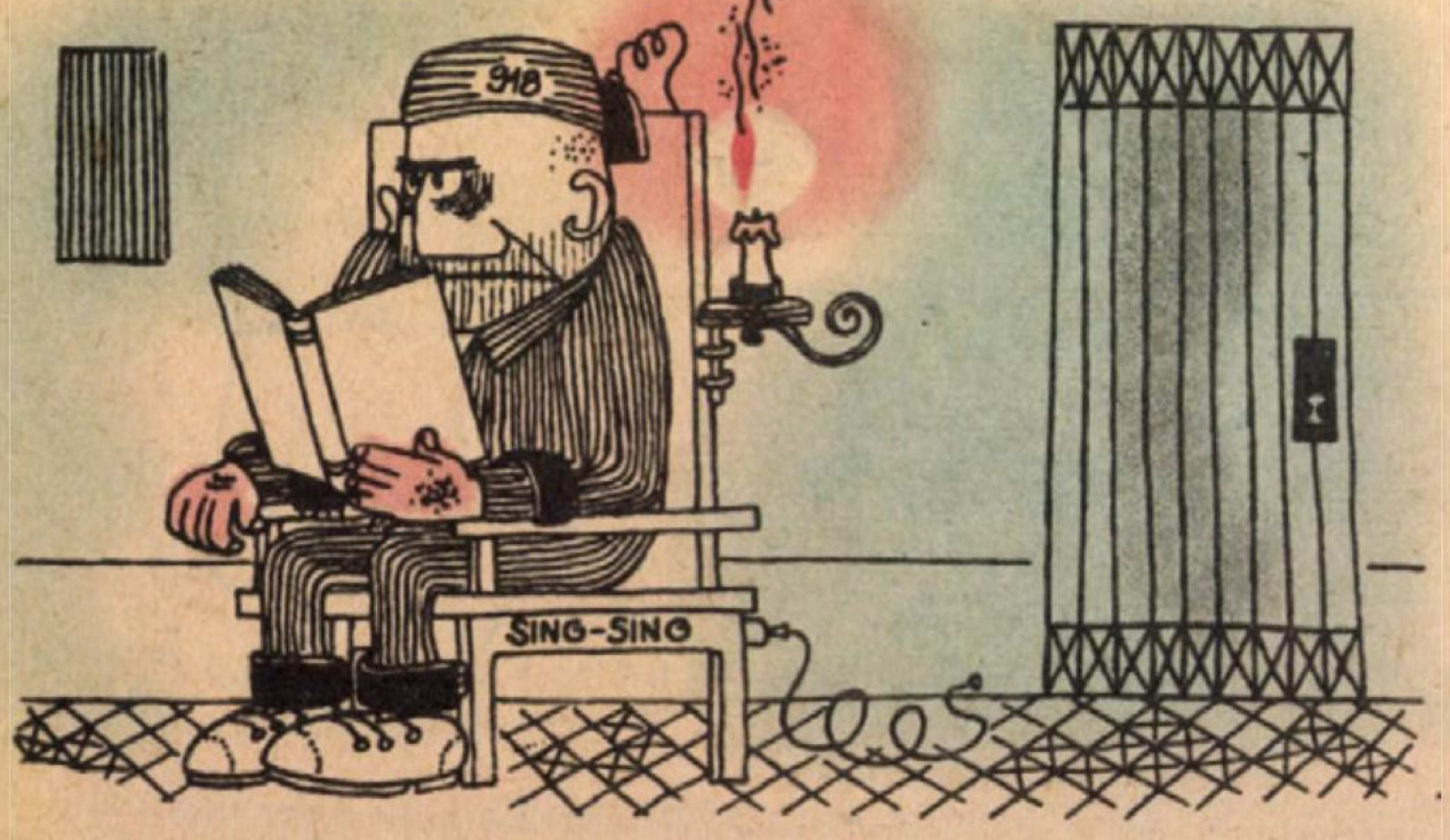

FÖLDES GYÖRGY:

Két történet

KIS FIAT

Nagy csodálkozással, de még nagyobb irigységgel fogadták a vállalatnál Ballai Kázmért, amikor napbarnítottan visszatért kéthetes olaszországi útjáról — egy 500-as Fiattal. Pesten azt tartják: ha már kocsi, legyen kicsi, és ha már kicsi, legyen új. Ballai 500-as autója kicsi is, új is.

Az érdeklődés a Fiat felé fordult. A vállalatnál Kemenes a legkíváncsibb és a legirigyebb. Ő faggatta ki elsőnek Ballait:

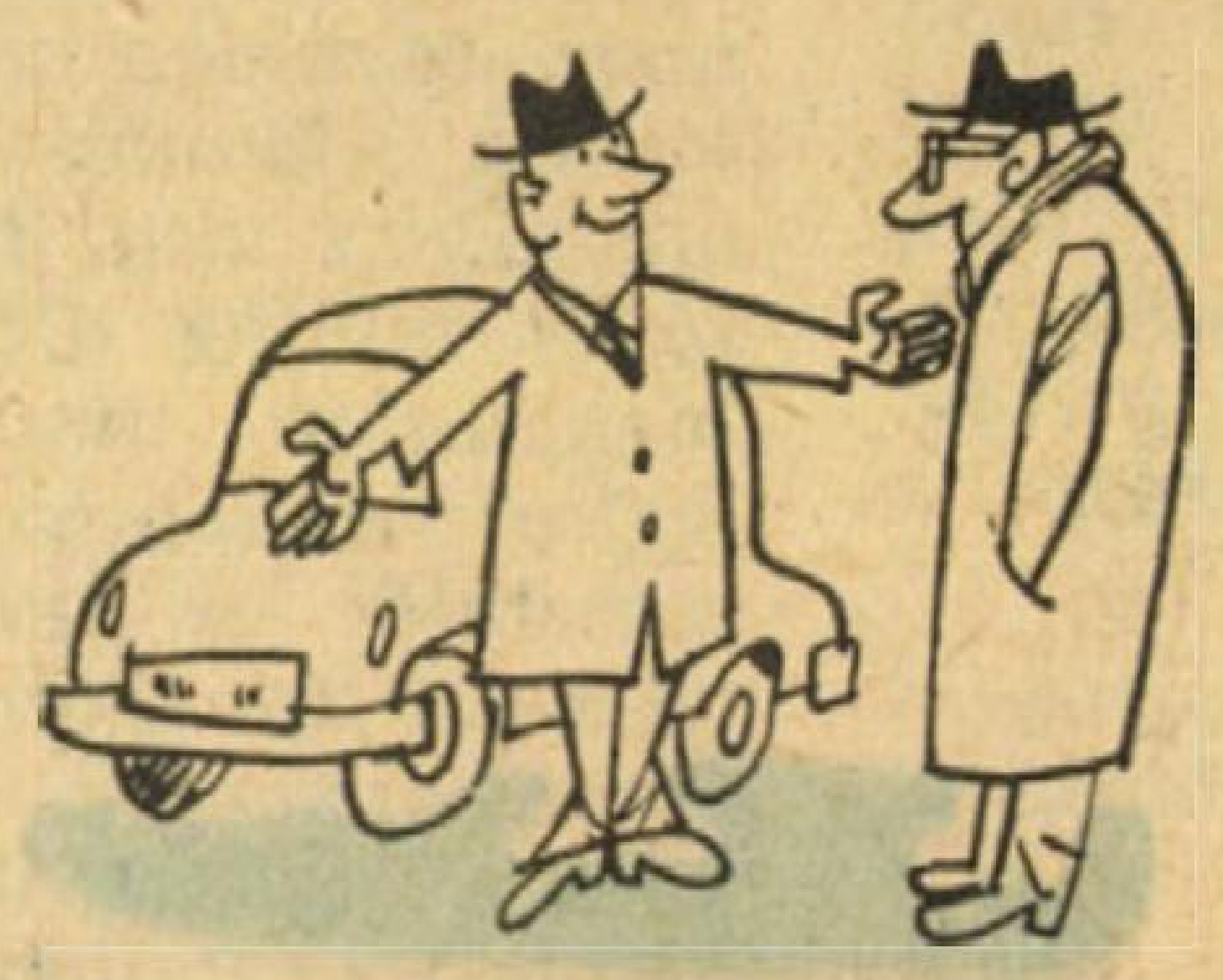

— Hogyan jutottál ehhez a remek kis Fiathoz?

— A nagybátyámtól kaptam Firenzében.

— Biztosan sok pénze van és gavallér . . .

— Elég jól él, de olyan fukar, mint egy Shylock . . .

— Talán még kevesled is a Fiatot?

— Nem is lehetne nagyobb igényem egy harminc évvel ezelőtt kivándorolt nagybácsival szemben.

— Hát akkor?

— Ahogy adta a kocsit . . . A feltételek . . .

— Hát nem ajándékba kaptad?

— De igen. Már az első napon megkérdezte, mit vegyen ajándékba.

— Kocsit kértél . . .

— Eltaláltad. Egy 500-as Fiatot.

— Végül is megadta, ha ellenkezett is.

— Nem ellenkezett, de azt mondta: vagy vendégei leszünk négy hétre, de akkor nincs kocsi, vagy megveszi a kocsit, de akkor nincs vendégség.

— Hallatlan sértés! Mit feleltél erre?

— Megkérdeztem, hogy milyen kocsira gondol. Azt mondta, hogy egy használt Fiatra. Mire én azt mondtam: nekem az ő társaságuk többet ér egy használt kocsinál.

— És mit csinált erre a nagybácsi?

— Megvette az újat.

GÓLYA

A mama bekopogtat a klinika portásfülkéjébe. Három egymásra süllyesztett és leszíjazott alumínium lábos lóg lefelé marokba szorított jobb kezében. Gondosan vigyáz, hogy ki ne locscsanjon valamiképp az étel. Fiatal asszony a mama: szőke hajú, friss mozgású. Alig hihető, hogy orvostanhallgató nagy fia van már.

— Jó napot, portás bácsi.

— Kézcsókom a kedves mamának. Úgy látom, megint itt az ebéd.

— Mint minden nap, portás bácsi. Hol dolgozik ma a fiam?

— A szülészeti műtőben. Lesz egy császármetszésünk. Talán még nem kezdték el.

— Ha fel lehetne szólni. Teljesen kihűl az ebédje.

— Megpróbálom.

A portás felemeli a házitelefont. Tárcsáz.

— Nővérke, lejöhetne Hantos Pál doktor úr? Tudja, az a magas, fekete fiú, aki most itt van nálunk gyakorlaton. Megjött a mamája az ebéddel.

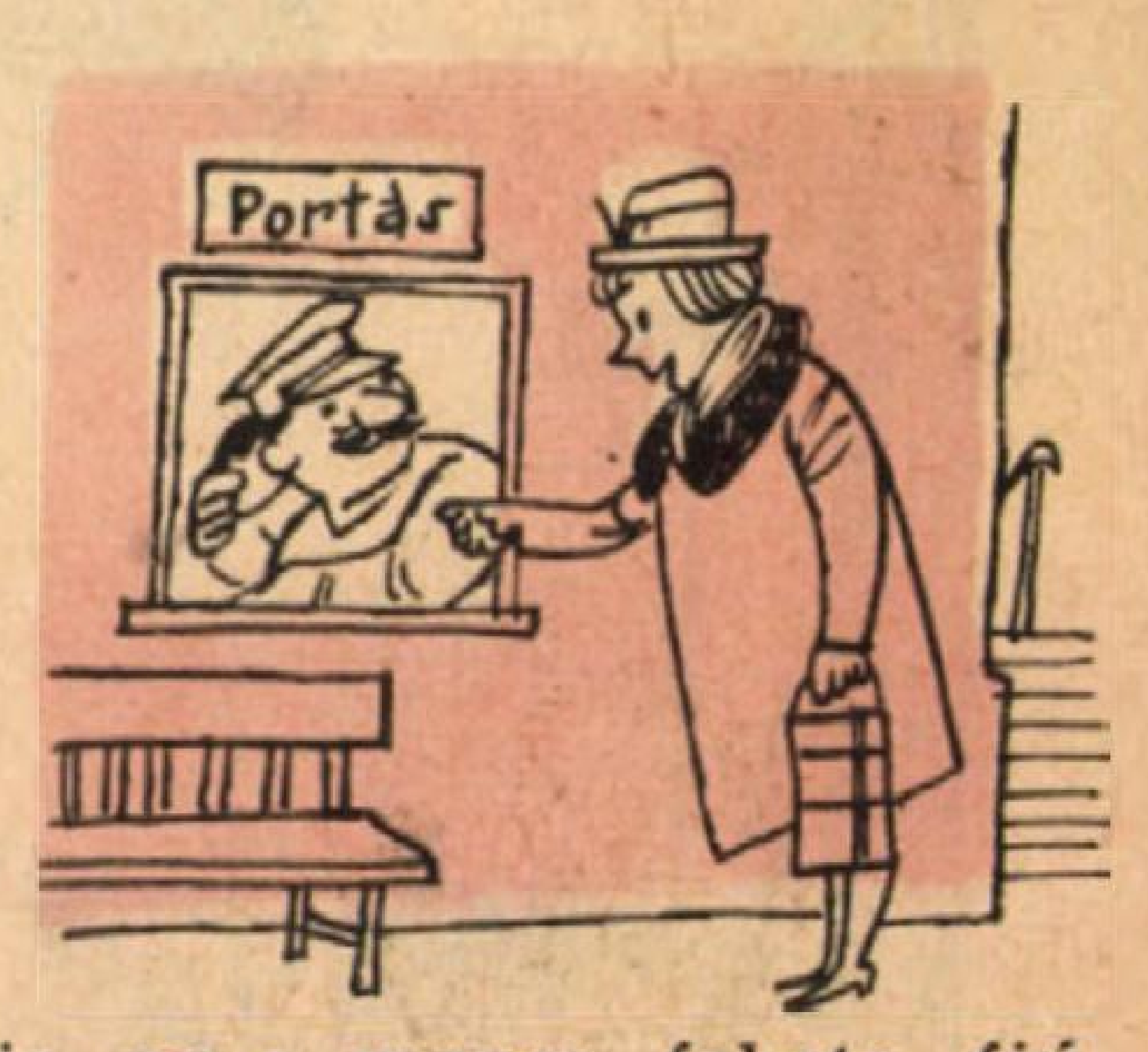

A fülhallgatón jól érteni, amint a nővér továbbítja a portás kérését. Pillanatnyi szünet után erős férfihang szól a telefonba:

— Portás bácsi?

— Én vagyok.

— Itt Kovács tanársegéd. Mondja meg az anyukának, Hantos Palika egyelőre még nem mehet ebédelni, mert éppen most tudja meg, hogy nem a gólya hozza a gyereket.

VASVÁRI ANNA:

A NŐI SZÉPSÉG

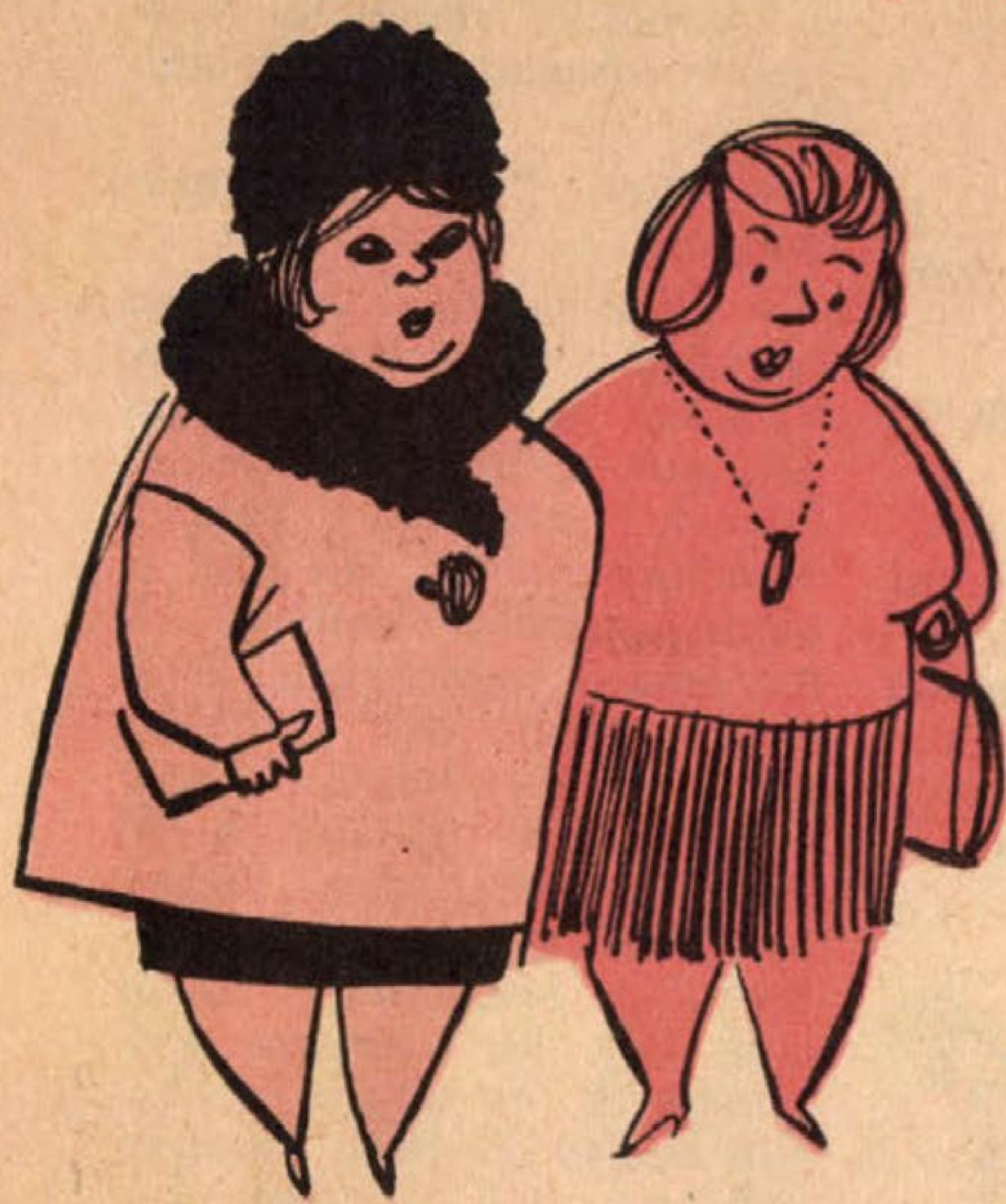

– Erről jut eszembe, hogy egy kicsit le kellene fogynom . . .

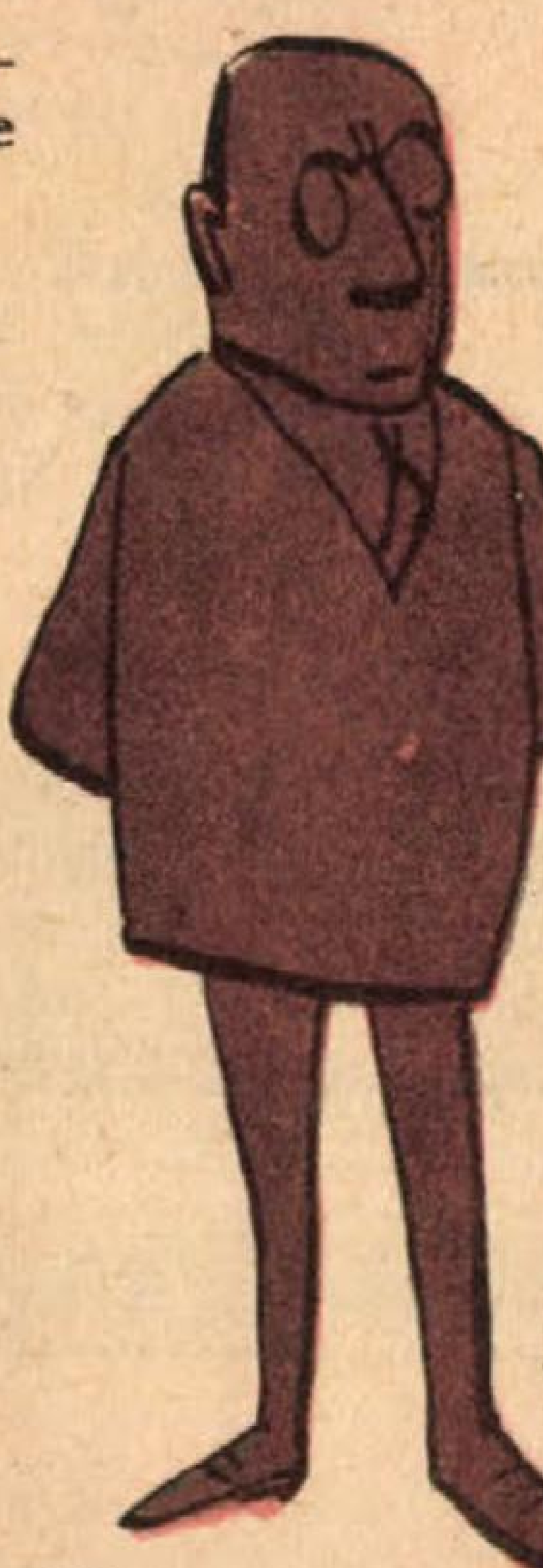

– Mint egy szobor . . .

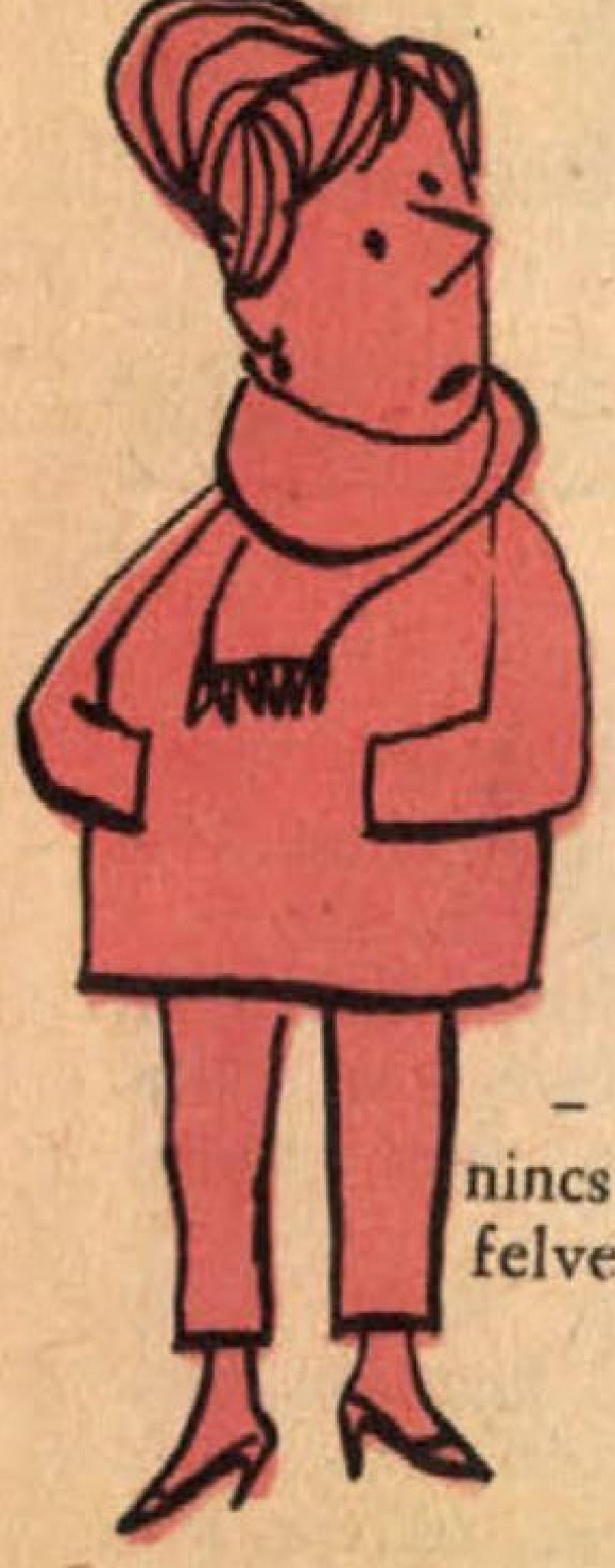

– Az embernek nincs egy rongya, amit felvegyen . . .

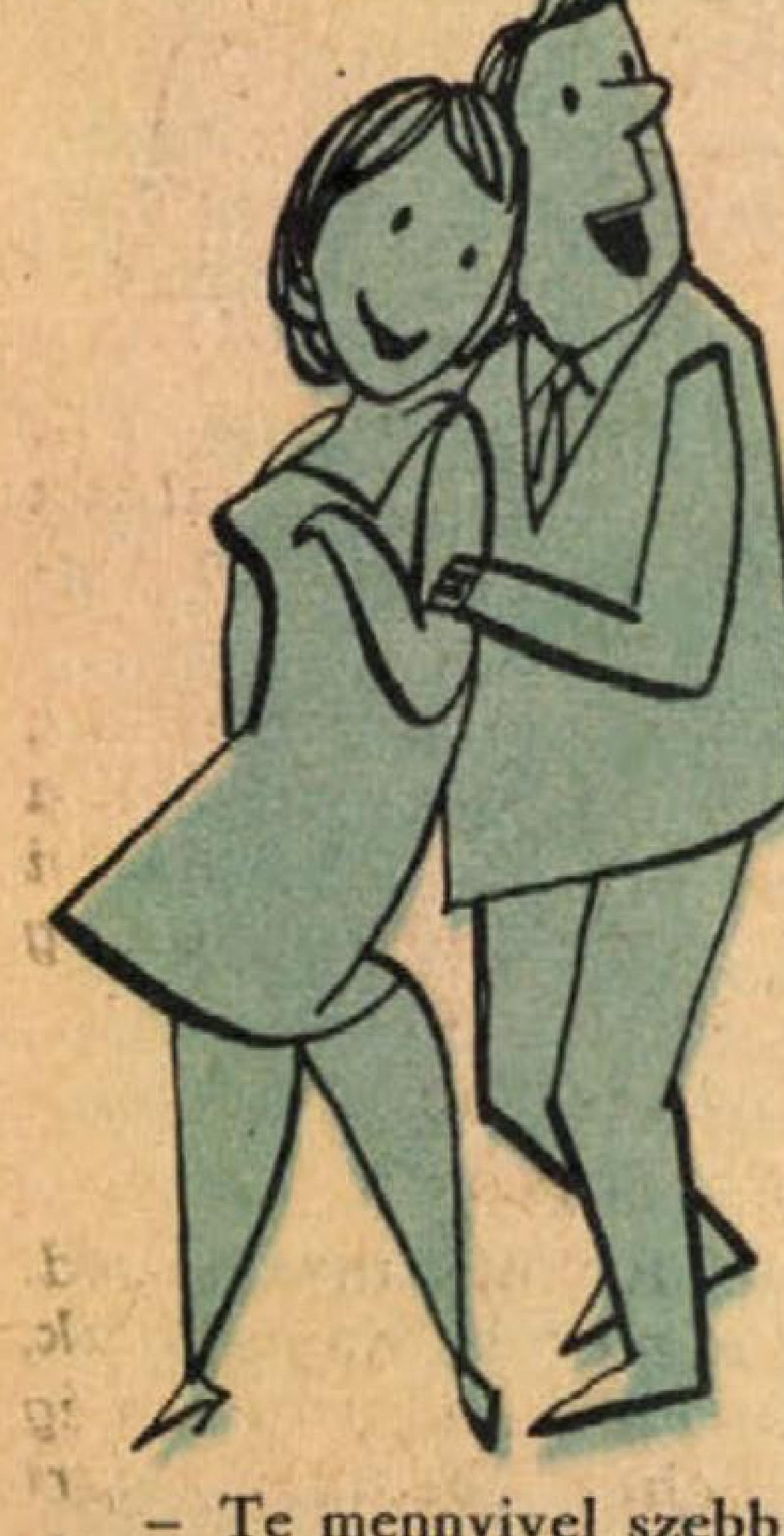

– Te mennyivel szebb vagy! . . .

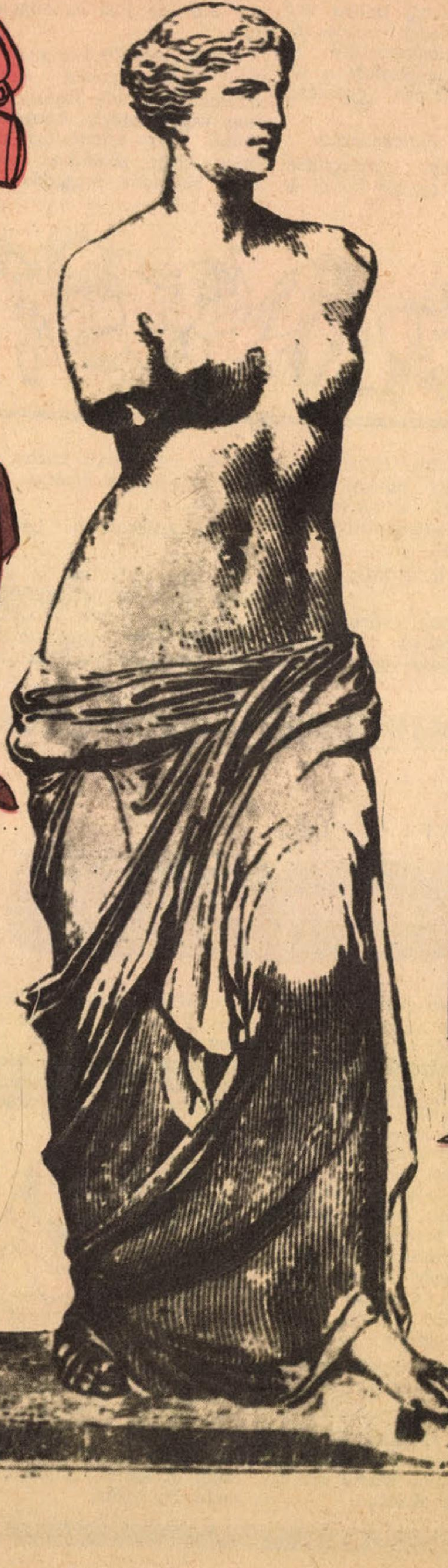

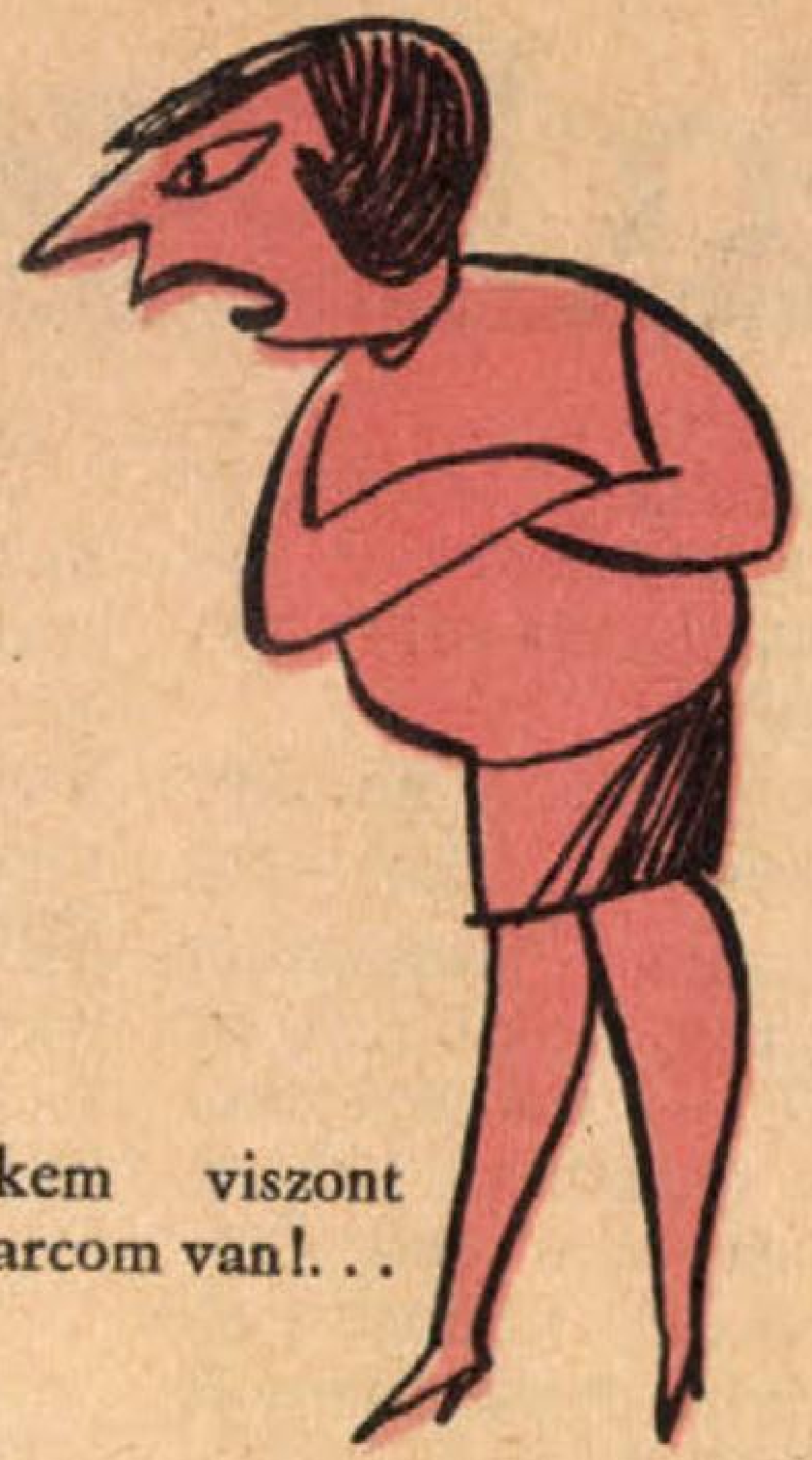

– Nekem viszont érdekes arcom van!. . .

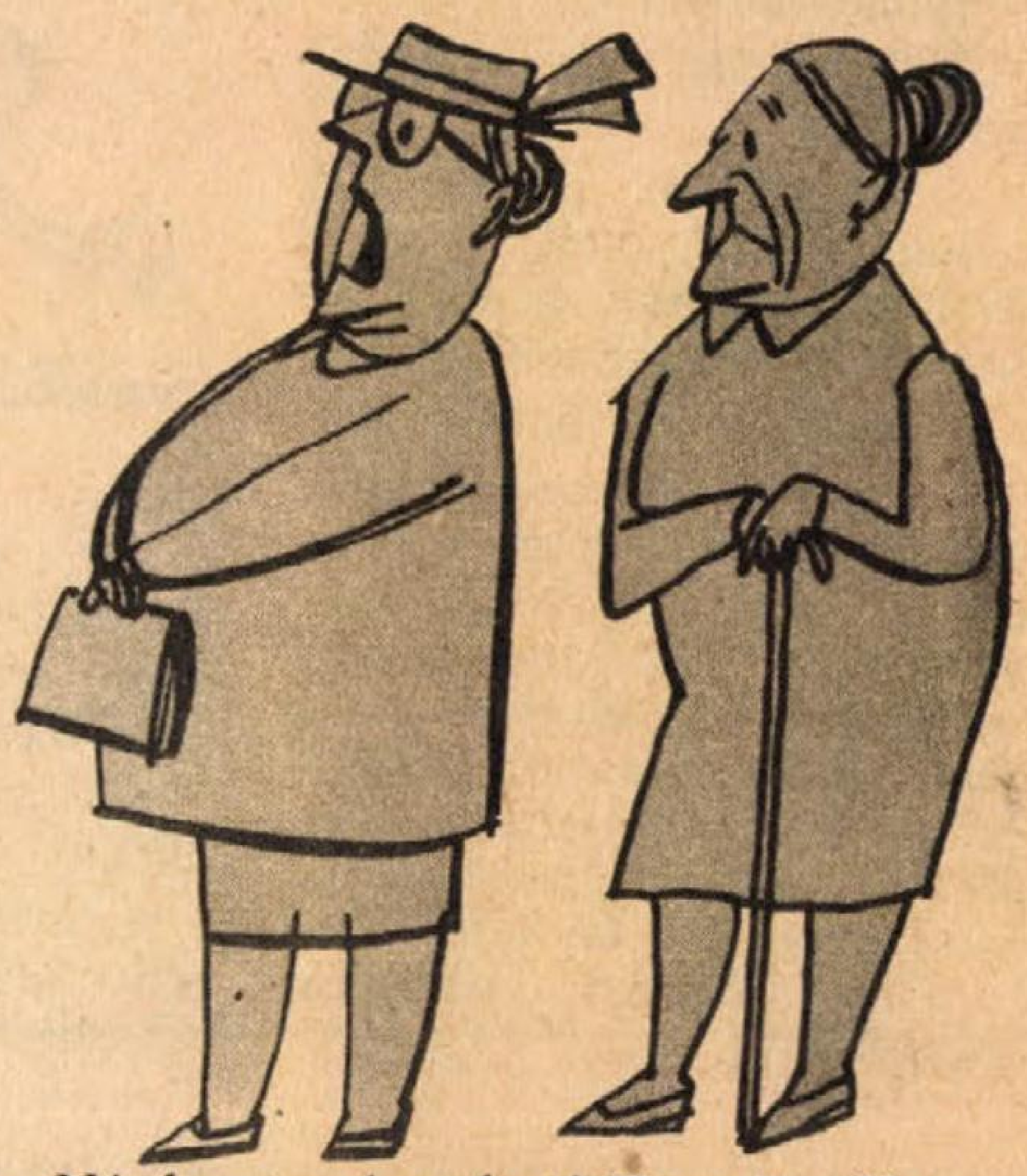

– Nézd a szemérmetlent! Ilyesmi azelőtt nem volt! . . .

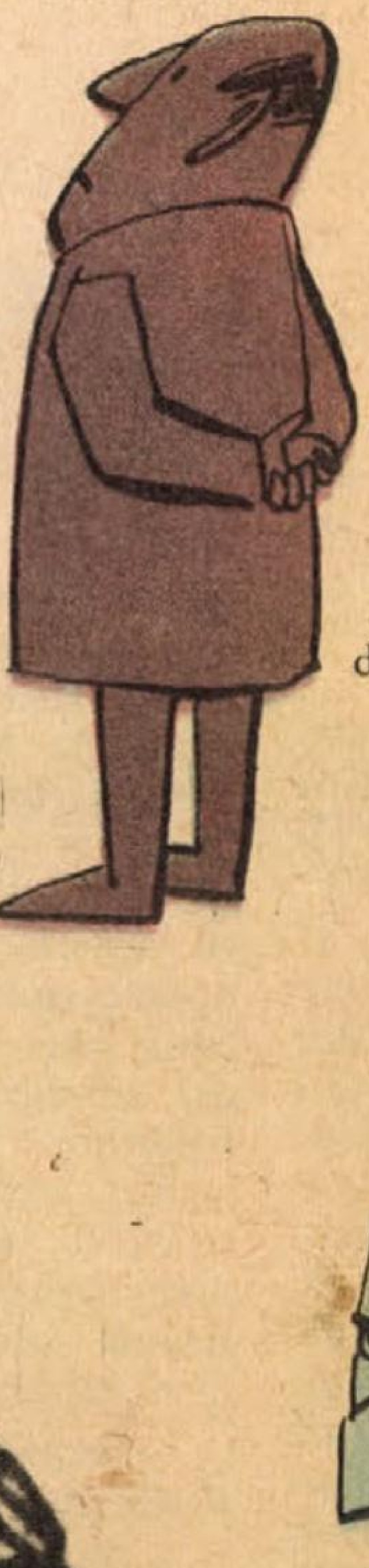

– Szép, de hideg . . .

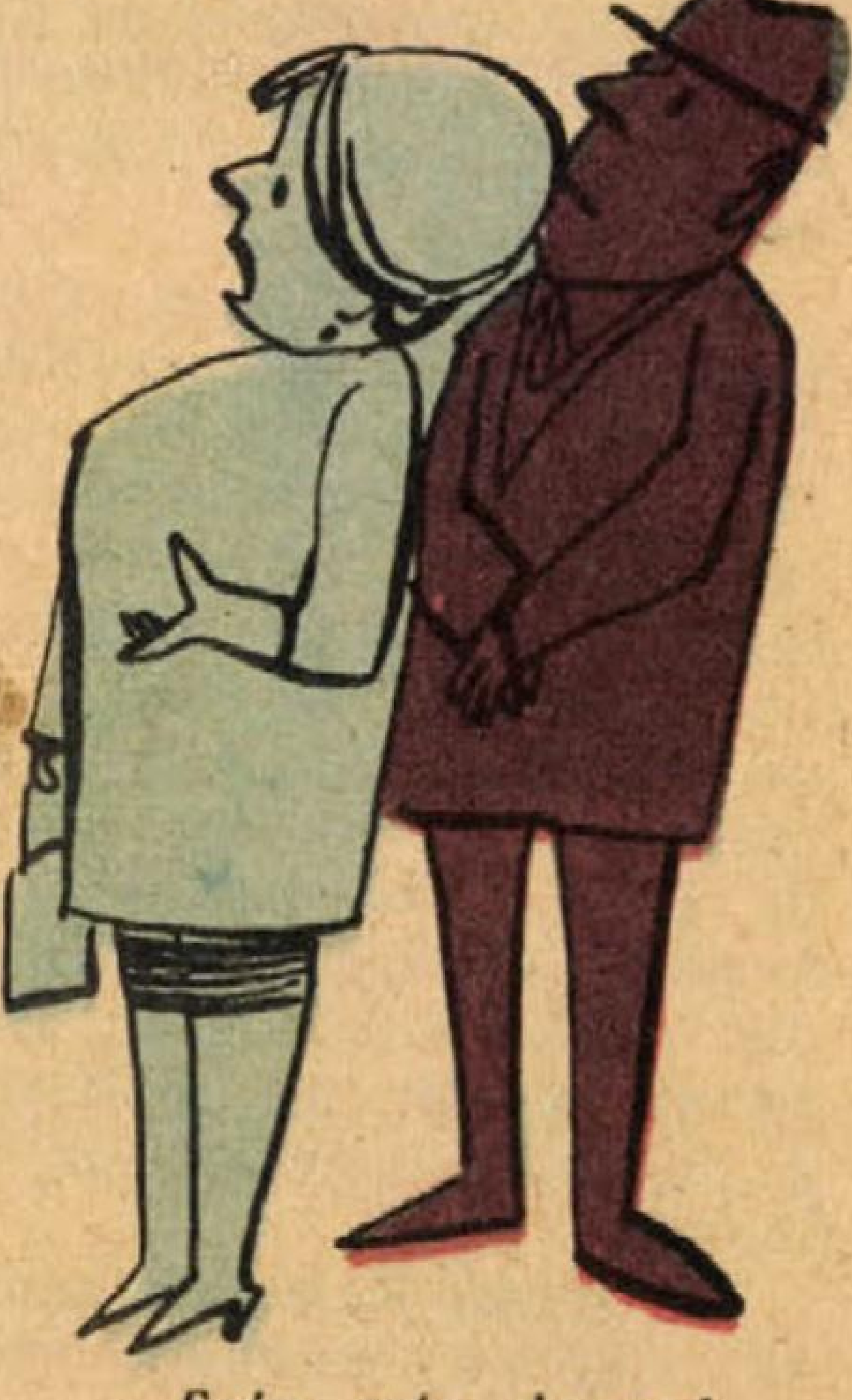

– Szép, szép, de meddig tart ez . . .

MIKES GYÖRGY:

párbeszéd

– Nem értem a dolgot – mondotta a feleségem –, tulajdonképpen miért nincs neked pénzed?

– Tulajdonképpen én sem értem – feleltem zavartan.

– Emlékszem, januárban azt jelentetted, hogy lelkileg felkészültél a takarékoskodásra. Azt mondtad nekem, hogy az én téli tanfolyamaim a spórolás jelentőségéről, hasznáról, mély nyomot hagytak benned...

– Ez így is volt – dadogtam –, de...

– Februárban lelkesen közölted velem, hogy egyemberként gyűjtesz, és még vasárnap is takarékoskodsz...

– Szóról szóra igazad volt!

– Március közepén őszintén elmondtad, hogy olykor-olykor még előfordul, hogy visszaesel, de megígérted: nem kell aggódnom, a hónap végére bankban lesz a pénz. A hónap végén jelentetted: sikerrel fejezted be havi spórolási tervedet.

– Azt hiszed, valótlant mondtam?

– Áprilisban azt állítottad, hogy az egy napra eső spórolási tervedet tizenöt százalékkal túlteljesítetted, és mikesszerte megindult a tavaszi pénzecskék gyűjtése. Emlékszel?

– Hogyne emlékezném.

– Májusban nyugtalan voltál, mert tavaszi kabát és öltöny sújtott. Ekkor arra kértél, hogy patronáljalak. Teljesítettem a kérésedet, mert mi ketten szövetségesek vagyunk.

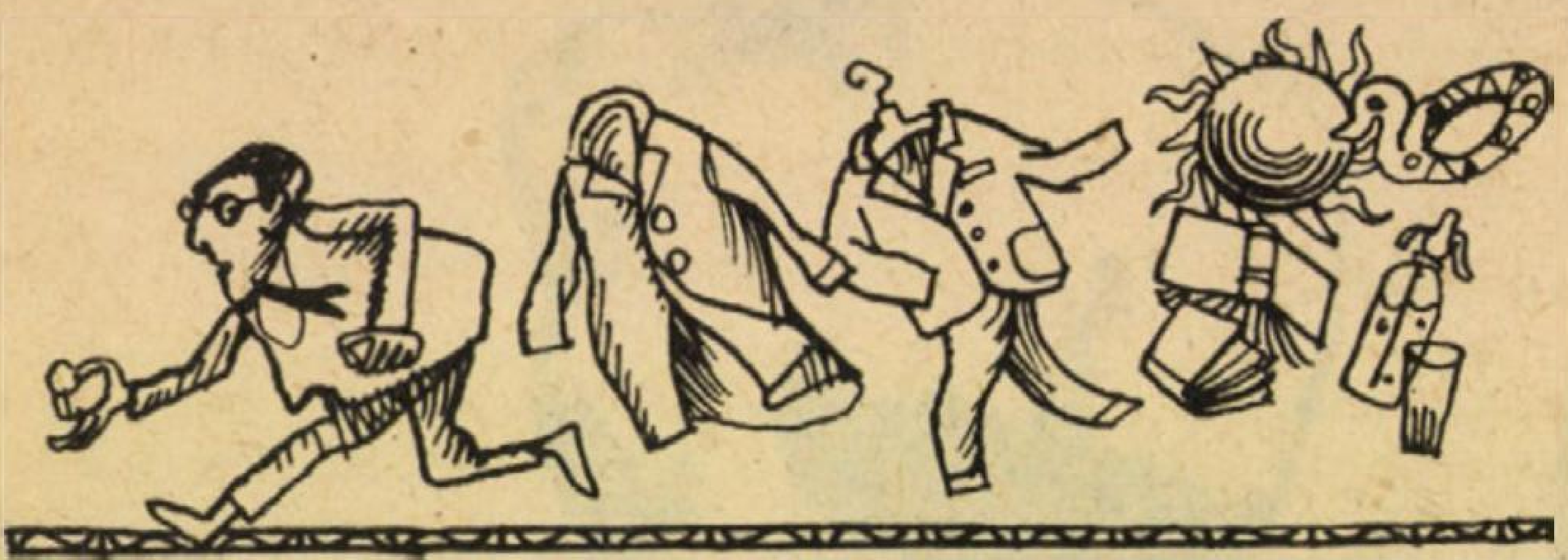

– Csak ideig-óráig patronáltál!

– Júniusban győzelemittasan jelentetted: szorgosan takarékoskodsz, aggodalomra nincs ok, pénzcsörgéstől hangos a zsebed, bár a spórolás dandárja még hátra van. Júliusban ismét nyilatkoztál.

– Én?

– Te. Azt nyilatkoztad, hogy szép kis summát várhatok év végére...

– No de jött az augusztus.

– Úgy van. Jött az augusztus. Augusztusban elemi nyaralások értek. Tudod. Hónap végén mégis optimista voltál. Azt jelentetted nekem, hogy általában meg vagy elégedve magaddal, és ha én nem jövök közbe, akkor jó közepes összegre lesz kilátás.

– Augusztusban így is volt...

– Szeptemberben is megnyugtattál: az őszi gyűjtögetés szépen folyik. A könyvgyűjtést harminchét százalékkal túlteljesítetted, és csak forintban volt egy kis lemaradás. Ha nem jön közbe senki – mondottad –, akkor a közepesnél valamivel rosszabb összegre van kilátásom.

– Tény, hogy ezt mondtam, de...

– Októberben boldogan közölted velem, hogy a sok kiadásod ellenére is lankadatlanul spórolsz, és példaképnek tekinted magad. Nemcsak nappal, de éjjel is takarékoskodsz, amikor kimaradsz a barátaiddal. Tudtomra adtad azt is, hogy nem a mennyiségre, hanem a minőségre fekteted a fő súlyt. Novemberben figyelmeztettél: ha nem tudod behozni a lemaradást, akkor csak egy kis összegre számítsak az év végén. A hónap utolsó hetében jelentetted, hogy a lemaradást sikerült behoznod, de a megígért pénzösszeggel bajok lesznek...

– Bajok is lettek... Megmondtam őszintén... Vagy már az is baj, ha őszinte vagyok?... Egy vasam sincs...

*

A takarékoskodást 1964-ben természetesen újra elkezdem, és büszkén jelenthetem máris, hogy szép eredményeket fogok elérni!

PALÁSTI LÁSZLÓ:

ÉRZÉKETLEN EMBER

Elestem a fagyos, síkos utcán és megütöttem a karom. Az orvosi rendelőben megállapították, hogy csontrepedésem van.

– Nem kell megijedni – vigasztalt a doktor –, pár napig felkötve hordja a karját, azután rendbe jön és két hét múlva elfelejti a balesetet...

Ez volt az előzménye annak, hogy meggyűlöltem Kelement, pontosabban Ilonkát, Kelemen hűtlen menyasszonyát.

Az történt ugyanis, hogy napokig ismerőseim érdeklődésének középpontjában álltam. Megállítottak az utcán, és érdeklődtek balesetem felől. Eleinte még örültem, hogy kérdezősködnek, és mindenkinek részletesen elmeséltem, mi történt velem, de aztán lassan-lassan unni kezdtem a dolgot. Az ötvenedik érdeklődőnek már csak annyit mondtam: „Baleset!" és faképnél hagytam az illetőt.

Ma reggel Kelemen került az utamba. Szervusz, szervusz – mondtuk egymásnak, és én vártam a felkötött karomra vonatkozó részvétteljes kérdést. De Kelemen – bár a fehér kendőre bámult – egy szót sem szólt, csak sóhajtott. Ennyire szívére vette volna az én balesetemet? – tűnődtem. Meg kell őt nyugtatni, semmi az egész. Mit is szoktak ilyenkor mondani? Gyerekjáték, katonadolog... De mielőtt még megszólalhattam volna, ő újabb két sóhajtás után szenvedő hangon elpanaszolta:

– Képzeld, Ilonka felbontotta az eljegyzést...

– Ki az az Ilonka?

– Nem emlékszel? Egyszer voltál nálam a Texeximpexben. Szemben velem ült egy nő. Az az Ilonka.

– Majd találsz másikat – mondtam és kissé előretoltam felkötött karomat, hogy Kelemen észrevegye, kérdezzen, én feleljek és búcsúzhassam. De őt nem érdekelte a karom. És egy kicsit bosszantott, miért nem kérdez? Gyorsan az orra alá dugtam bebugyolált karomat. Kelemen ránézett, azután így szólt:

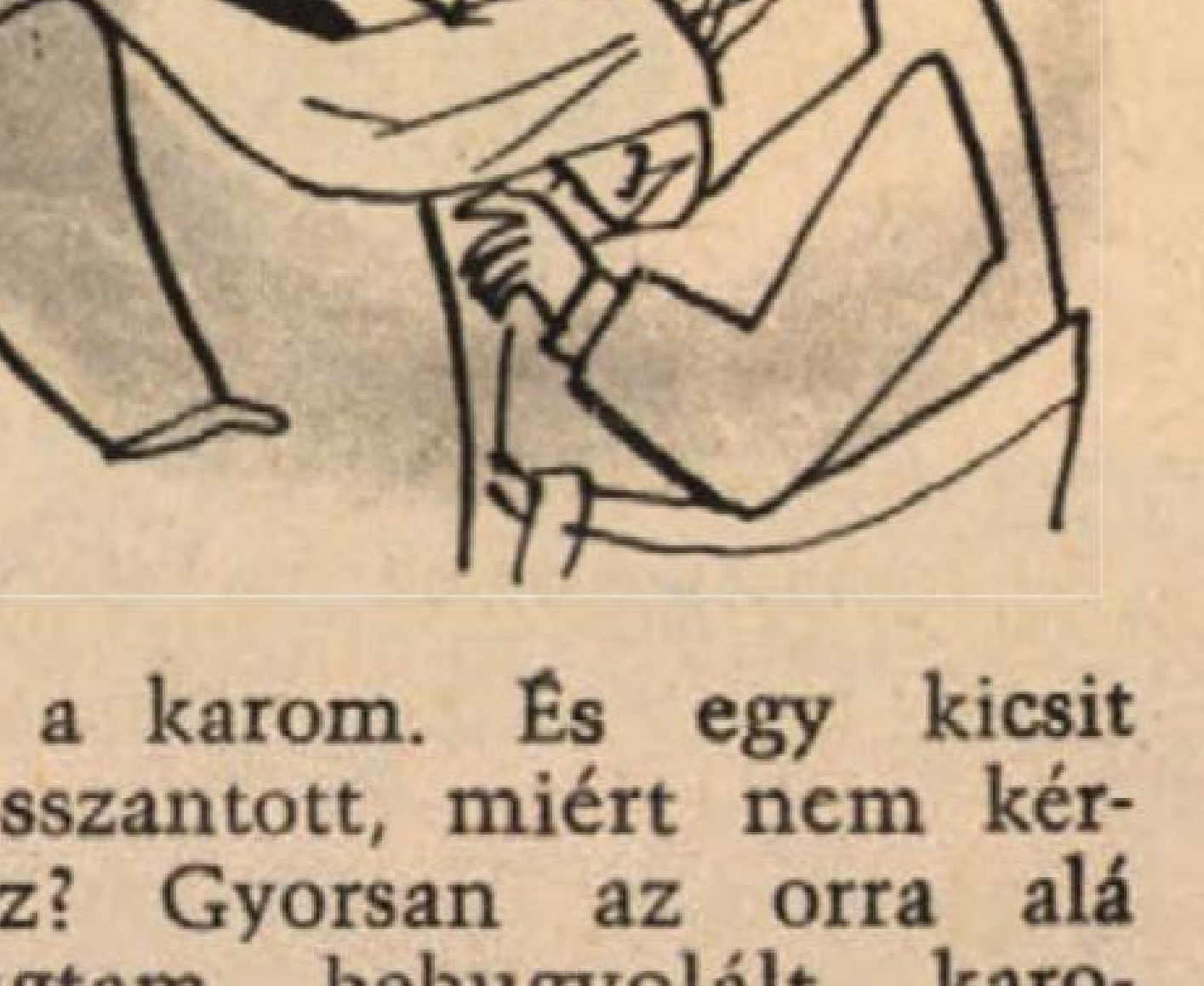

– A Barabás miatt bontotta fel az eljegyzést. A nagyfülű Barabás miatt.

A kezével illusztrálta, hogy milyen nagy füle van Barabásnak, azután újra sóhajtott:

– Egy ilyen szép lány, mint Ilonka, hozzámenjen egy ilyen nagyfülű Barabáshoz! Azt hittem, újévre már a feleségem lesz... Olyan szép szeme van... És a mosolya!...

Megint mutogatni kezdtem a felkötött karomat. De ő nem vett róla tudomást. Ő csak Ilonkát látta.

– És a haja – suttogta.

Túl akartam lenni a balesetem elmondásán. Ha ő nem, akkor én – határoztam el magam.

– Nézz ide! A karom!

Szeme a távolba révedt.

– Csodálatos karjai vannak! Szép, húsos, kipárnázott karok. Ó, Ilonka, Ilonka...

Dühösen otthagytam őt. Ennek sem volt érdemes elesnem...

KŐRÓZSA

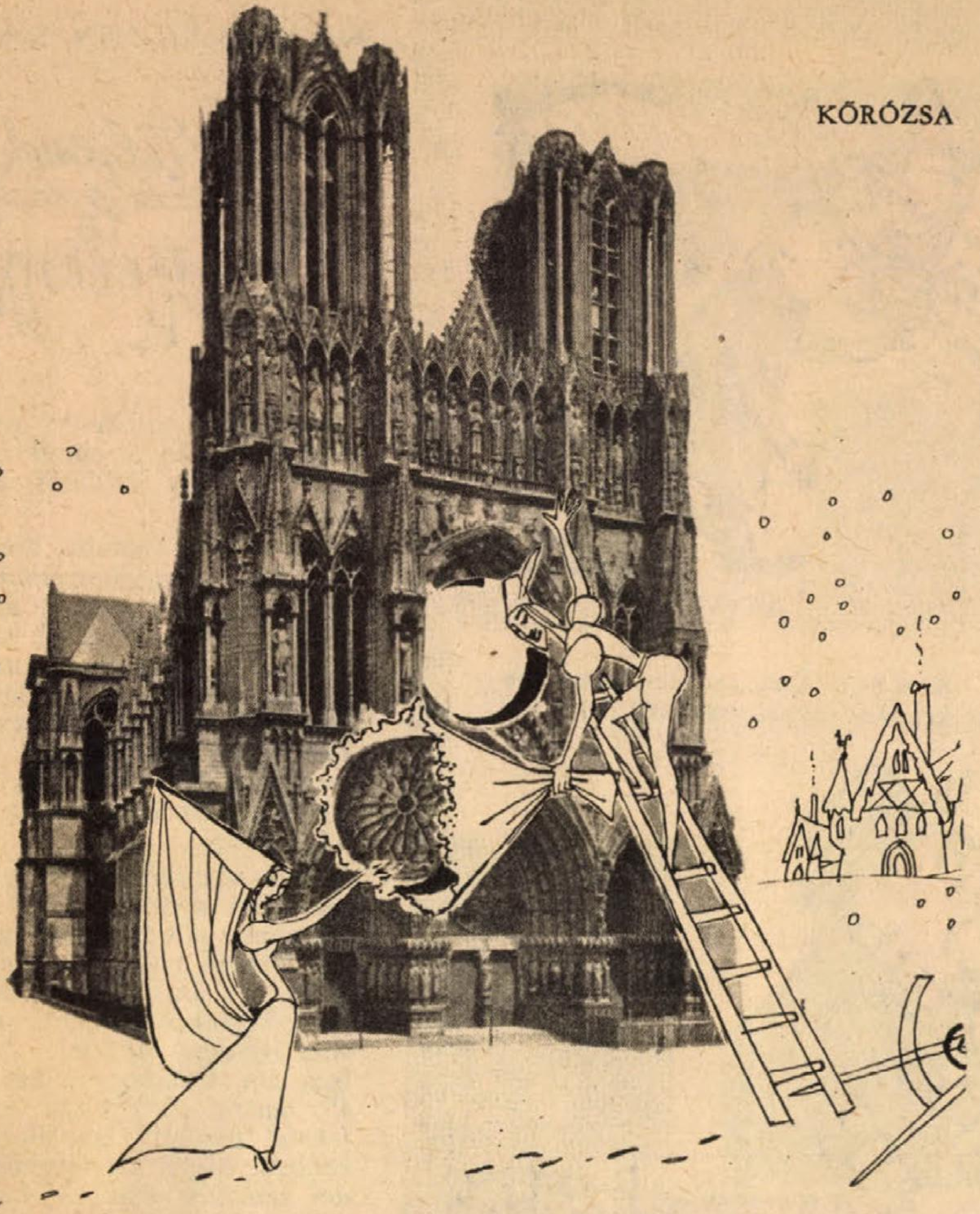

BORDAL

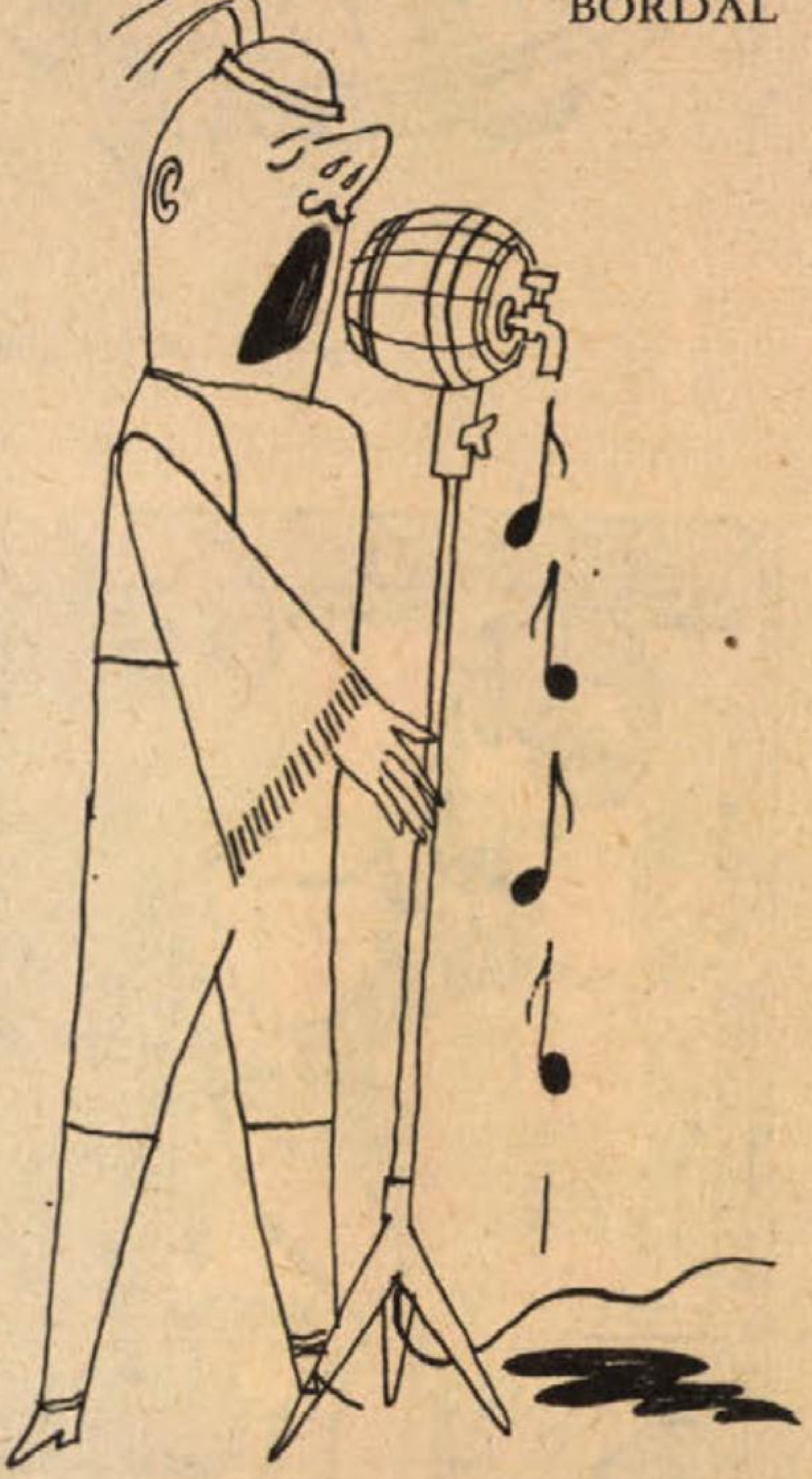

JÁTÉK

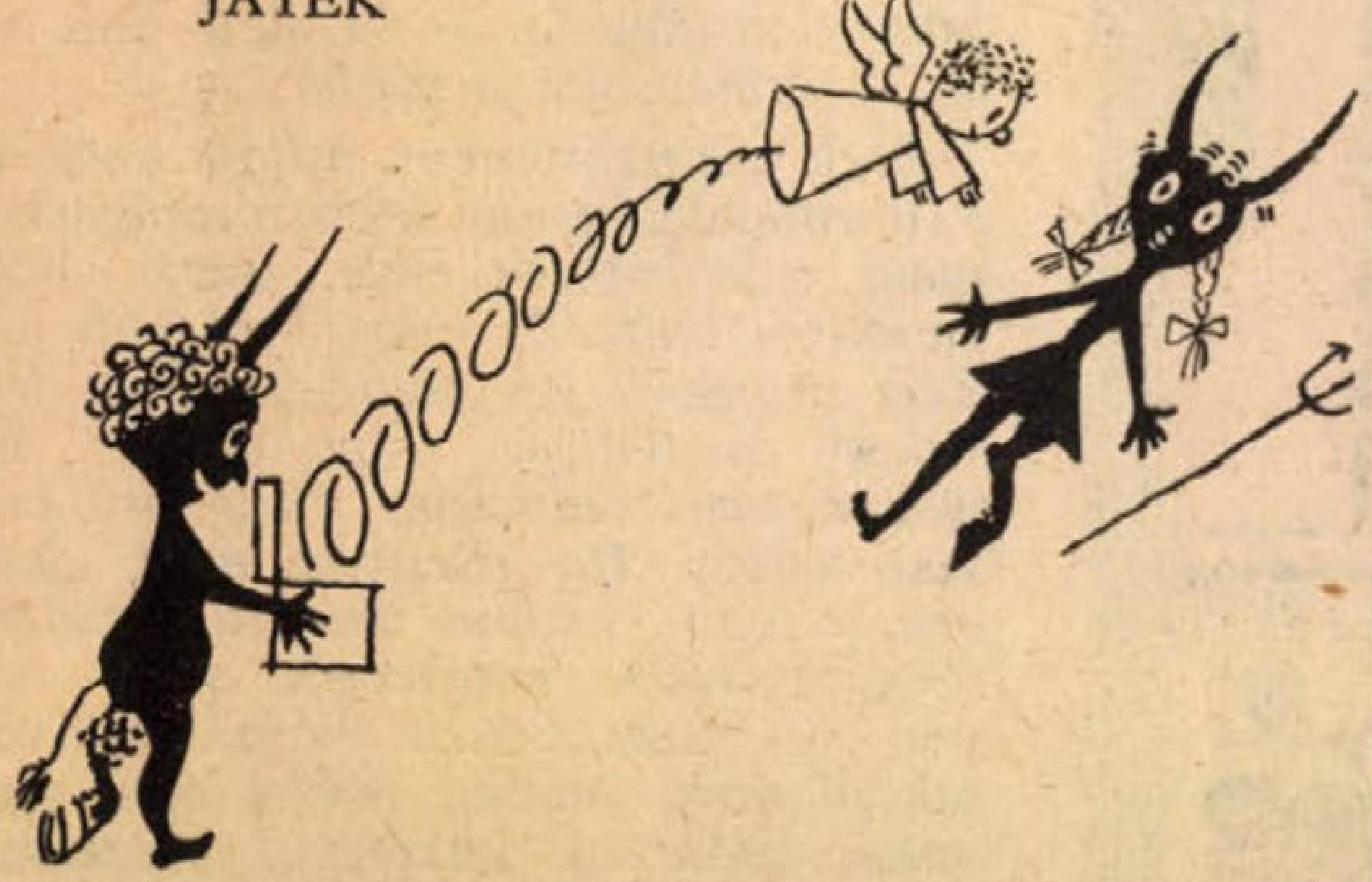

HAZAFELÉ

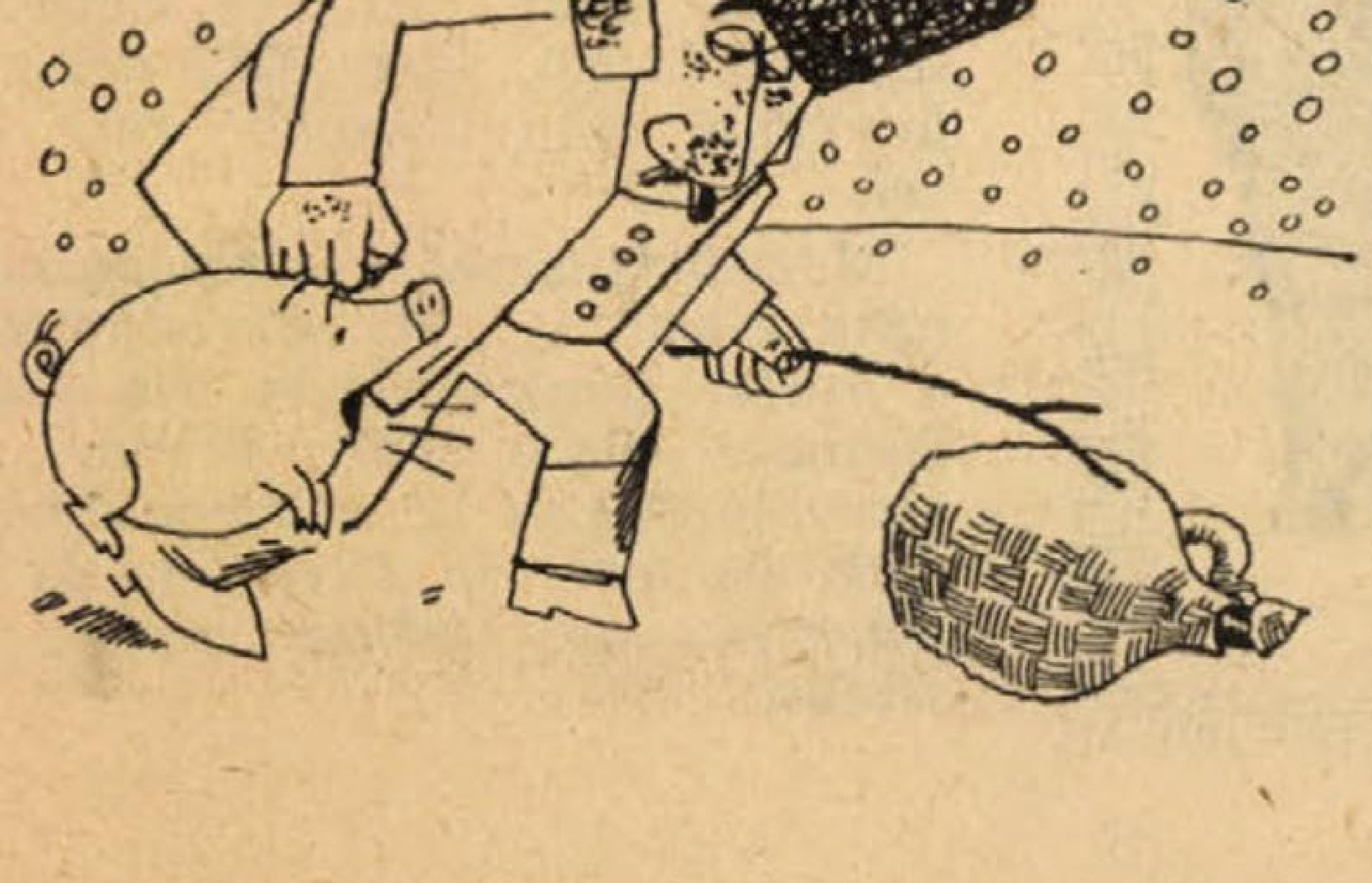

EGY RÉGI ÚJÉV REGGEL

(1934)

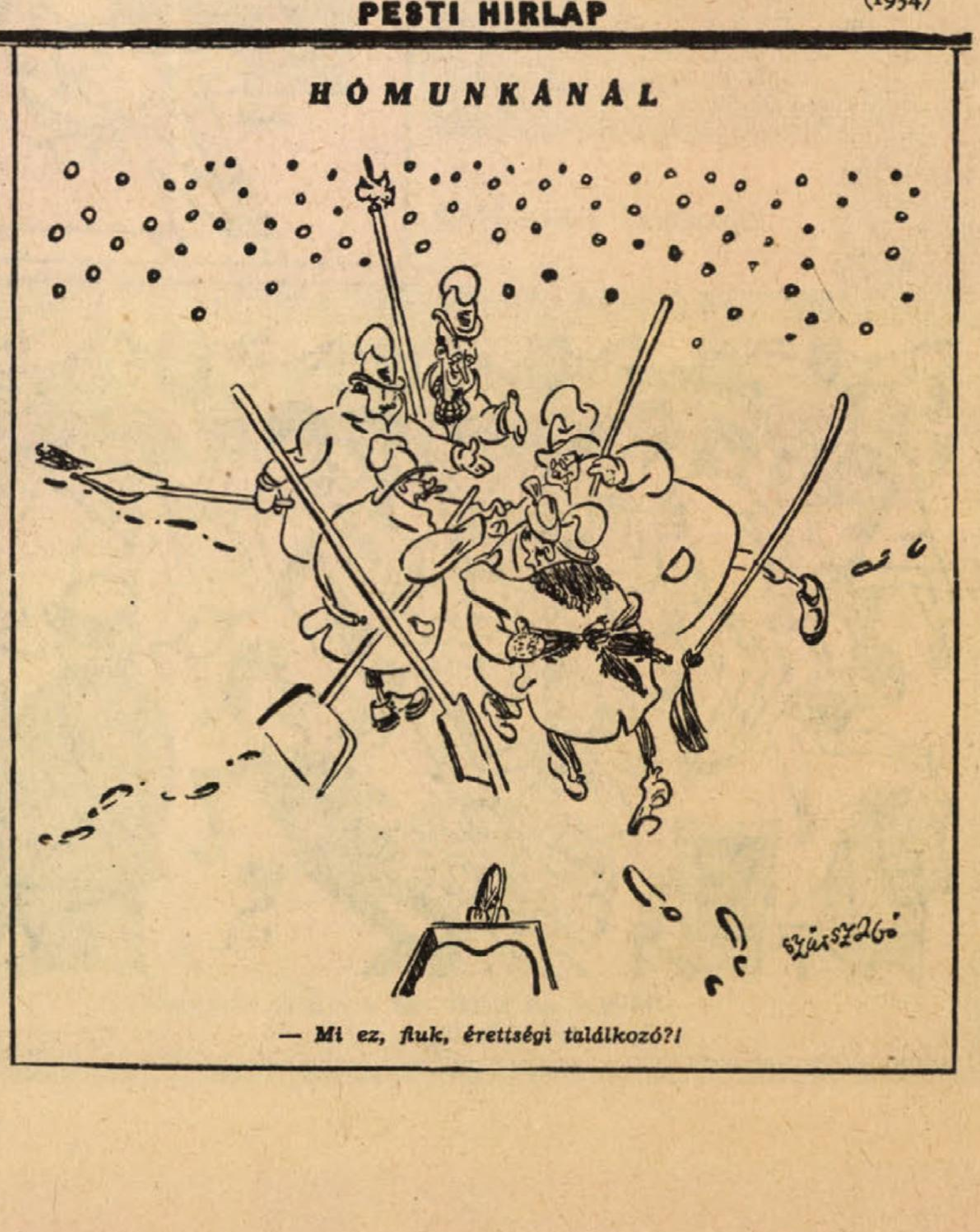

PESTI HIRLAP

HÓMUNKÁNÁL

— *Mi ez, fiuk, érettségi találkozó?!*

Szegő Gizi Gis—

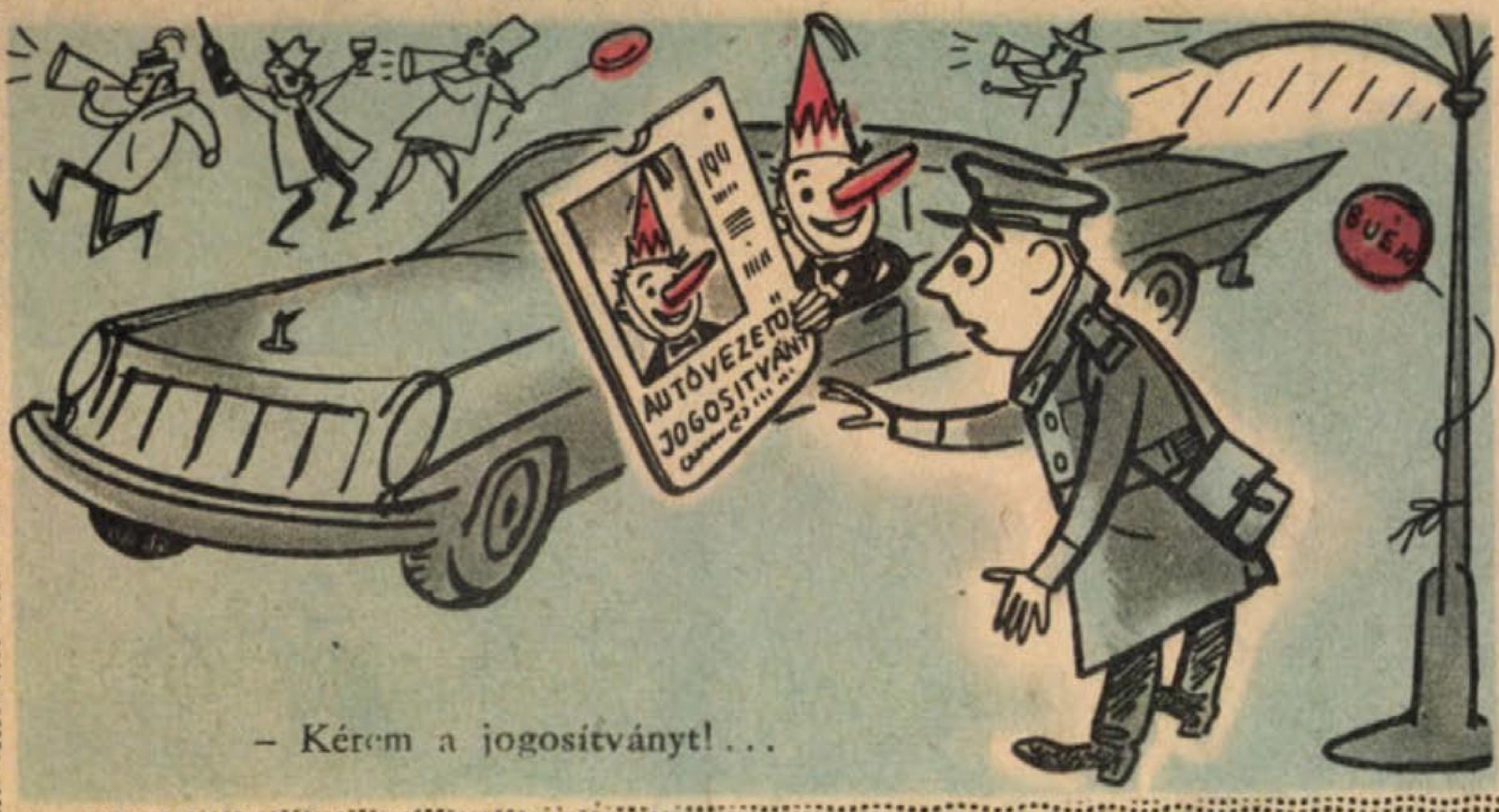

– Kérem a jogosítványt! ...

– Siess már! Amíg nem öltözöl fel jobban, képtelen vagyok haragudni rád ...

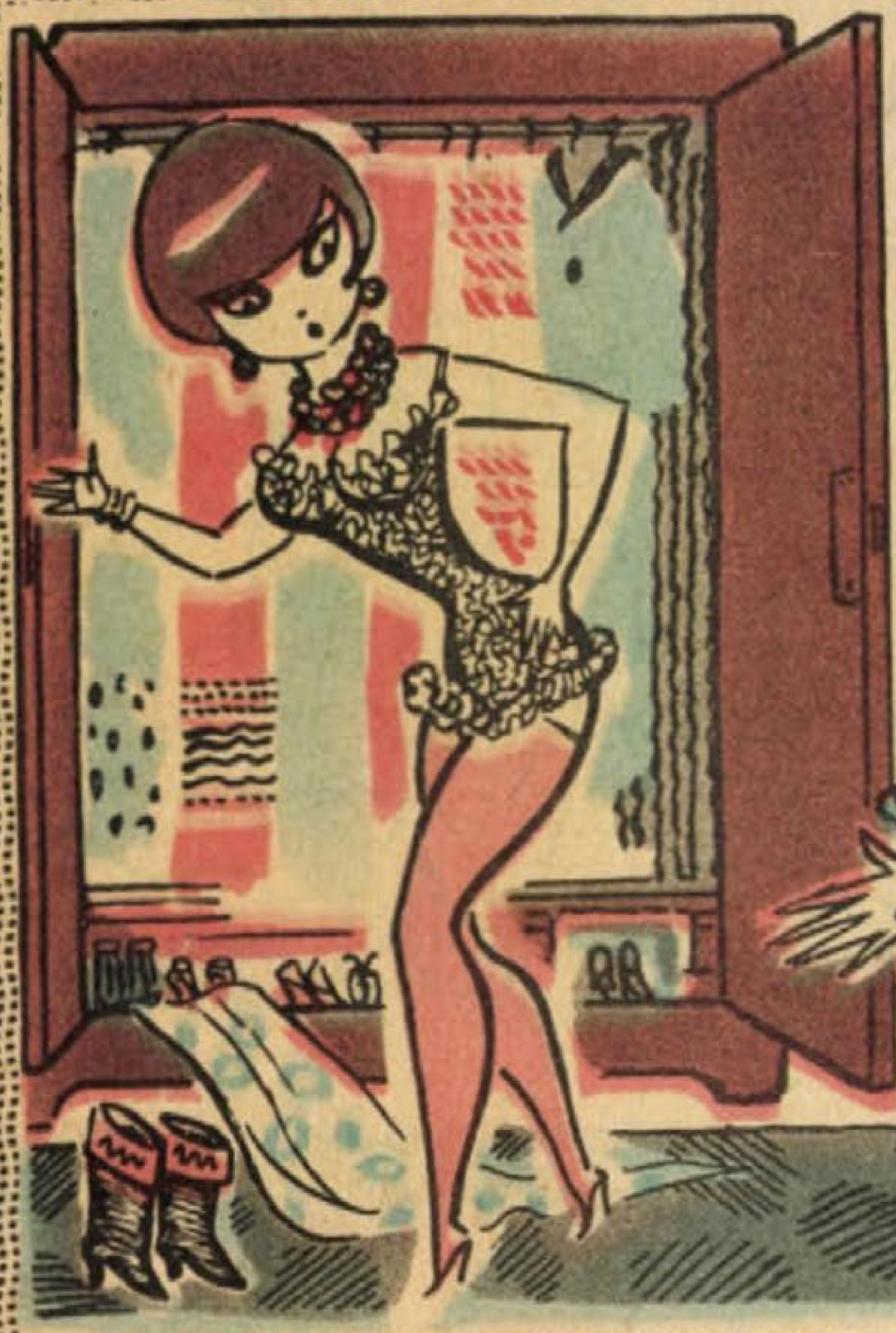

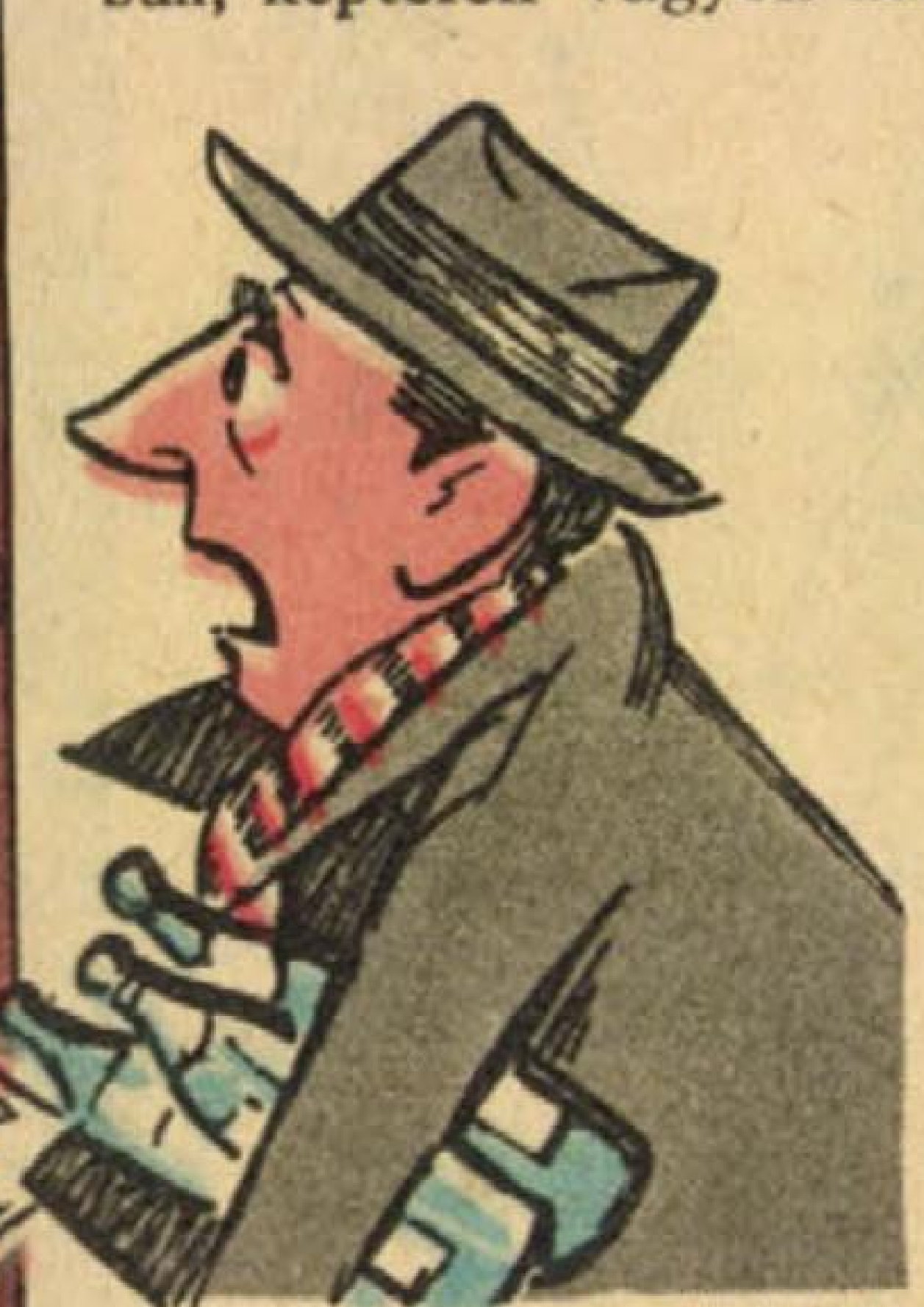

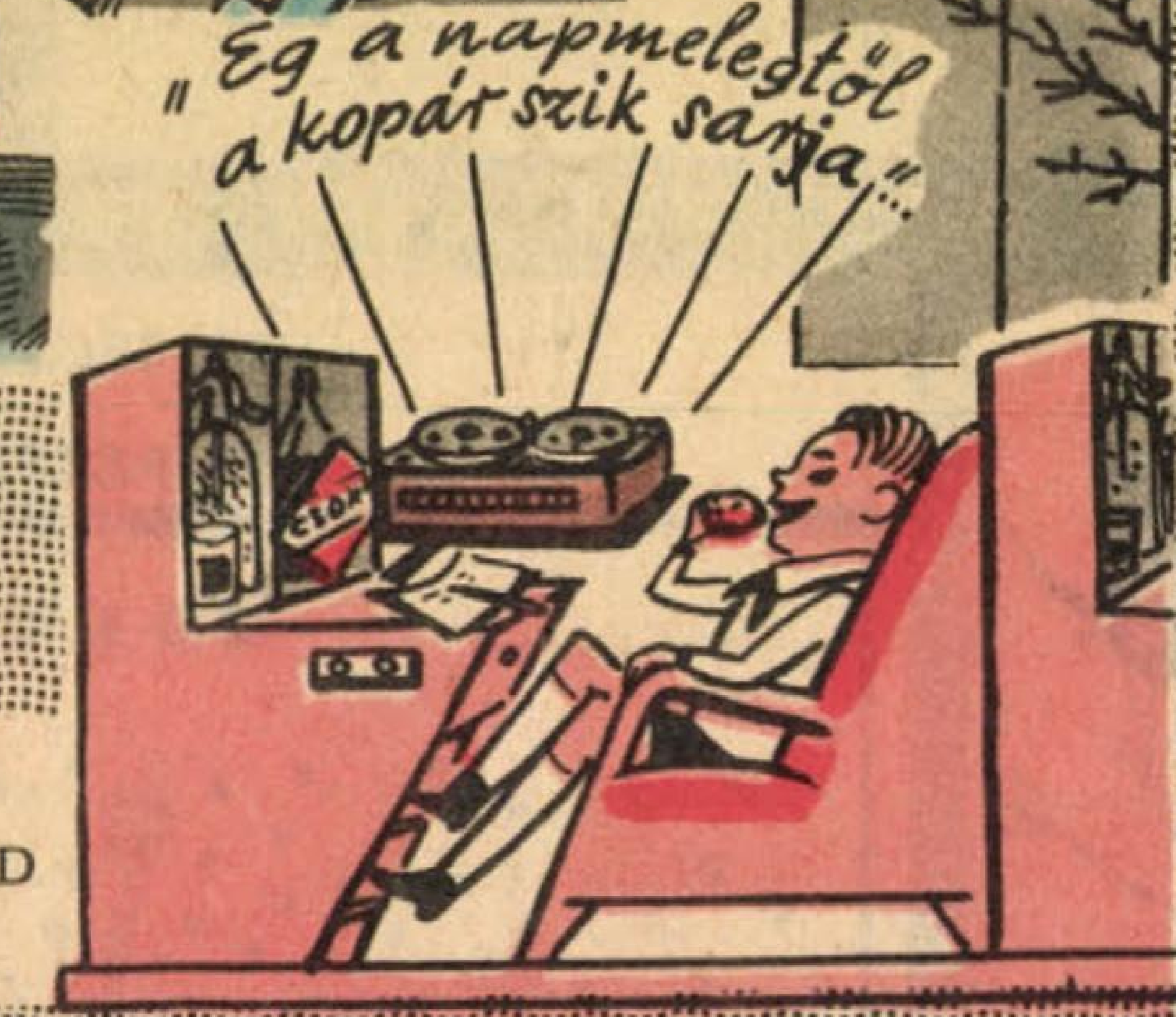
„Ég a napmelegtől a kopár szik sarja..."

KORSZERŰ ISKOLAPAD

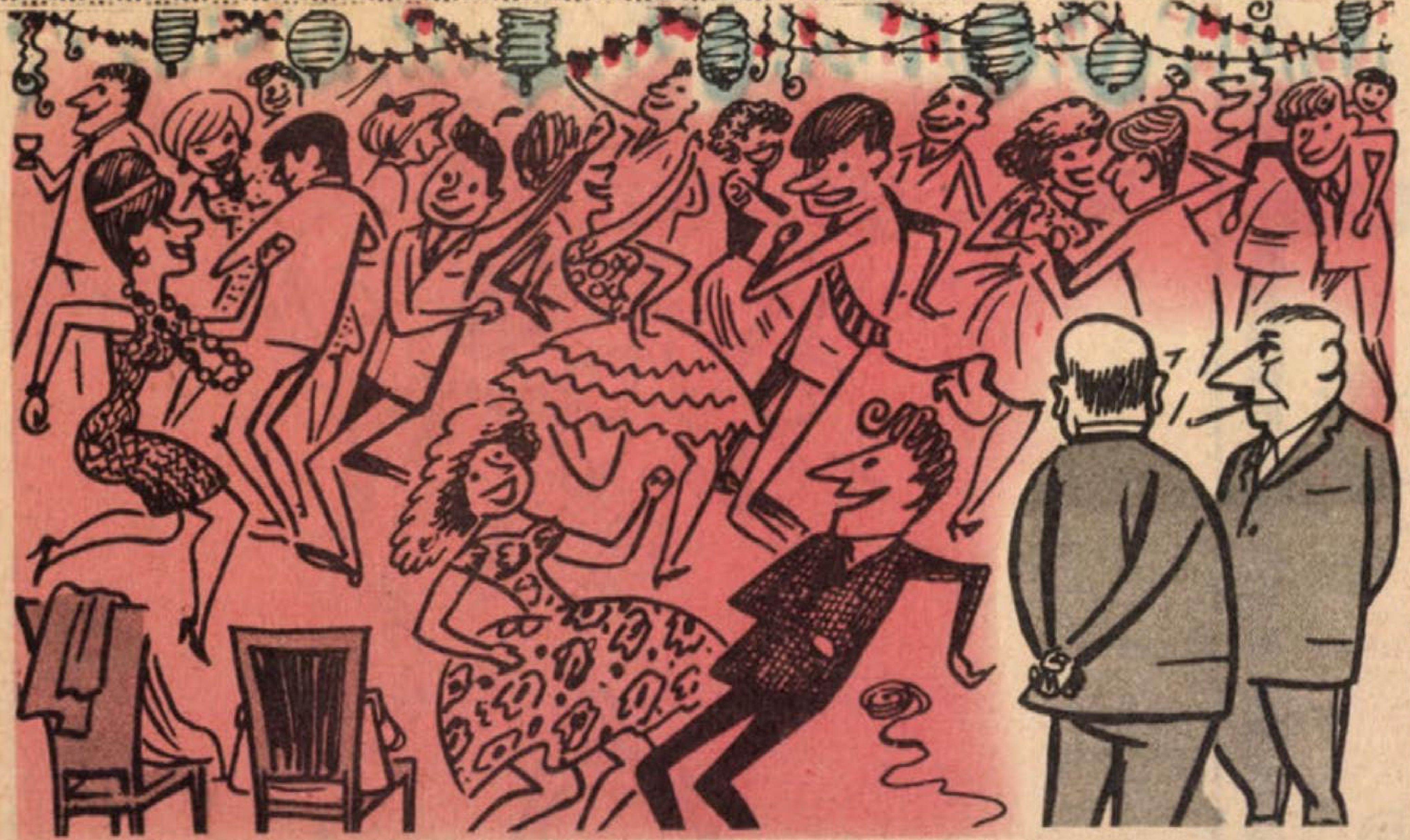

– Milyen sok fiatal van a maguk téeszében!
– Igen, Szilveszterkor ...

NOVOBÁCZKY SÁNDOR:

Üljenek le velem!

Manapság mindenki nyelvész, felcsapok hát én is annak. Felhívom a figyelmet egy különös nyelvi alakzatra.

Két ember (jobbára hivatali ember) találkozik, és megbeszélnek egy s mást. Közben szóba kerül egy új téma, amit azonban nem beszélnek meg, csak kilátásba helyezik, hogy majd egyszer, ha lesz idő rá, megbeszélik, méghozzá nem úgy hevenyészve, hirtelenkedve, hanem tüzetesen. Ezt és ezt megbeszéljük, mondják, a harmadik témához pedig még majd leülünk...

Nem találnék ebben semmi kivetni valót, ha történetesen a tárgyaló felek éppen állnának. Ha így volna, akkor érthető volna a célzás: így álldogálva, a lábukat váltogatva, nem lehet olyasmiről beszélni, ami sok időt vesz igénybe. Ahhoz – le kell ülni. Igen ám. Csakhogy a két ember nem áll, hanem ül, egy-egy csésze párolgó fekete mellett, kényelmes karosszékekben. Mégis azt mondják, a harmadik témához majd le kell ülniök...

Olyat is hallottam már, hogy a főfőnök és az alfőnök beszélgetett az utóbbinak egyik munkatársáról. Arról esett szó, hogy ez a harmadik személy, a beosztott, elhanyagolja a munkáját. Mit tegyünk! – kérdezte a közvetlen főnöke. – Le kell ülni vele... – ajánlotta a másik.

Csak azt szeretném tudni, hogy az a munkatárs vajon jobban dolgozik-e majd, ha leülnek vele. Attól, hogy valakivel leülnek, még senki sem lesz jobb munkás. Ha például velem leül valaki és hallgat, mint a sült hal, igazán nem tudhatom, hogy mi baja van velem. Ha ellenben nem „leülnek velem", hanem beszélnek velem, megdorgálnak, megrónak, vagy csupán figyelmeztetnek, szemrehányással illetnek, esetleg felelősségre vonnak, netán a lelkemre beszélnek, megmagyarázzák a tennivalóimat, azzal sokkal többre mennek. Mi több, ha valakinek fizetésemelést ígérnek, még azzal is többet érnek el, mintha „leülnek vele".

Gyakori, hogy két ember tárgyal telefonon, s az egyik azt mondja, hogy szeretne a másikkal találkozni. „Majd a jövő héten leülünk..." – hangzik a válasz. Ebben bizonyos vagyok. Fel sem tételezem, hogy hét napig egyfolytában állni akarnak, mint a cövek.

Meglehet, hogy a vaskalaposság bűnébe esem, de nem szívlelhetem ezt a nyelvi pongyolaságot. Ha azonban Lőrincze Lajos leül velem, akkor megváltoztatom az álláspontomat. De csak, ha leül. Ha állva fejti ki a véleményét, az nekem annyi, mint semmi.

FÜLÖP:

MAI NÉPSZOKÁSOK

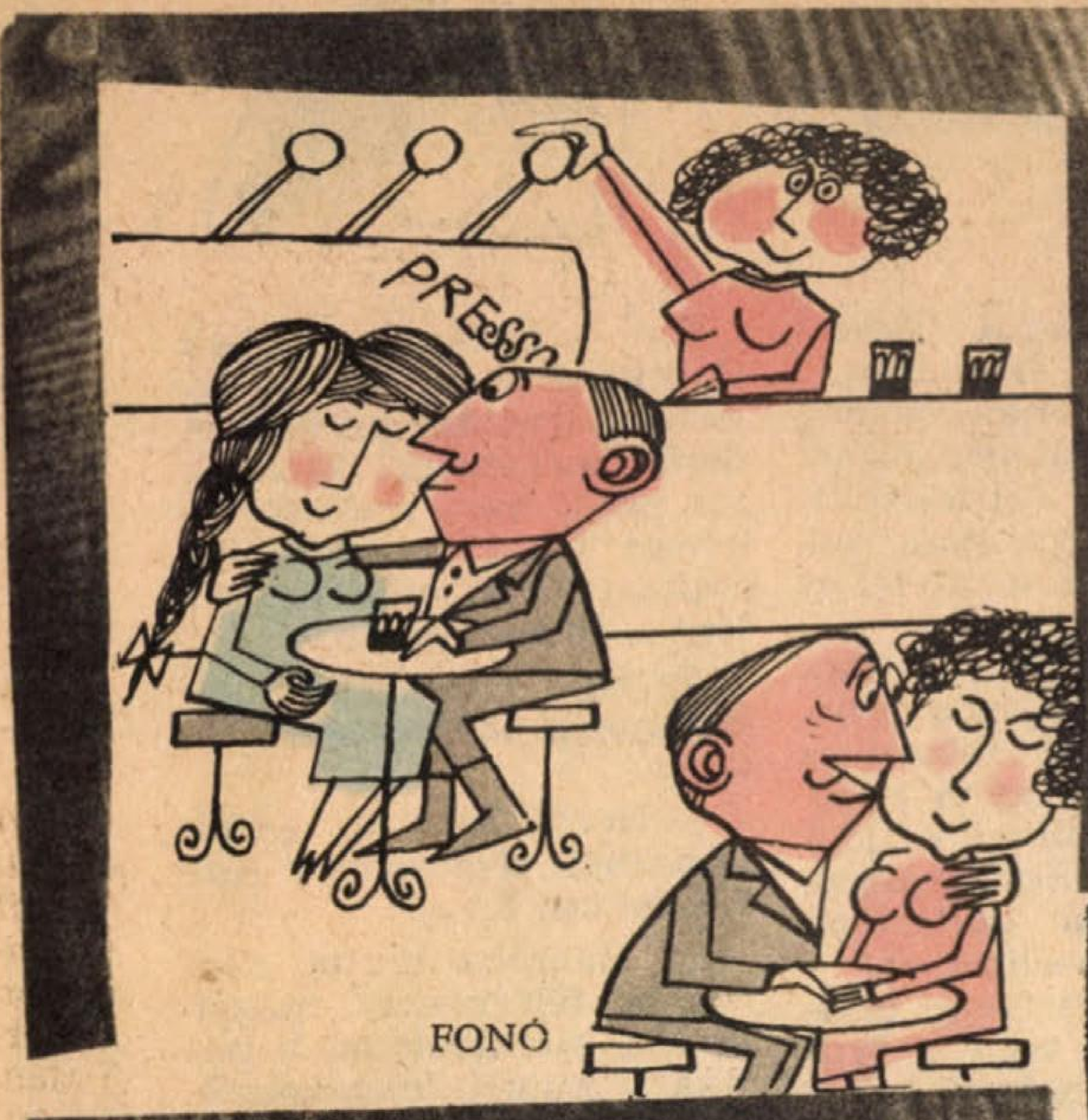

FONÓ

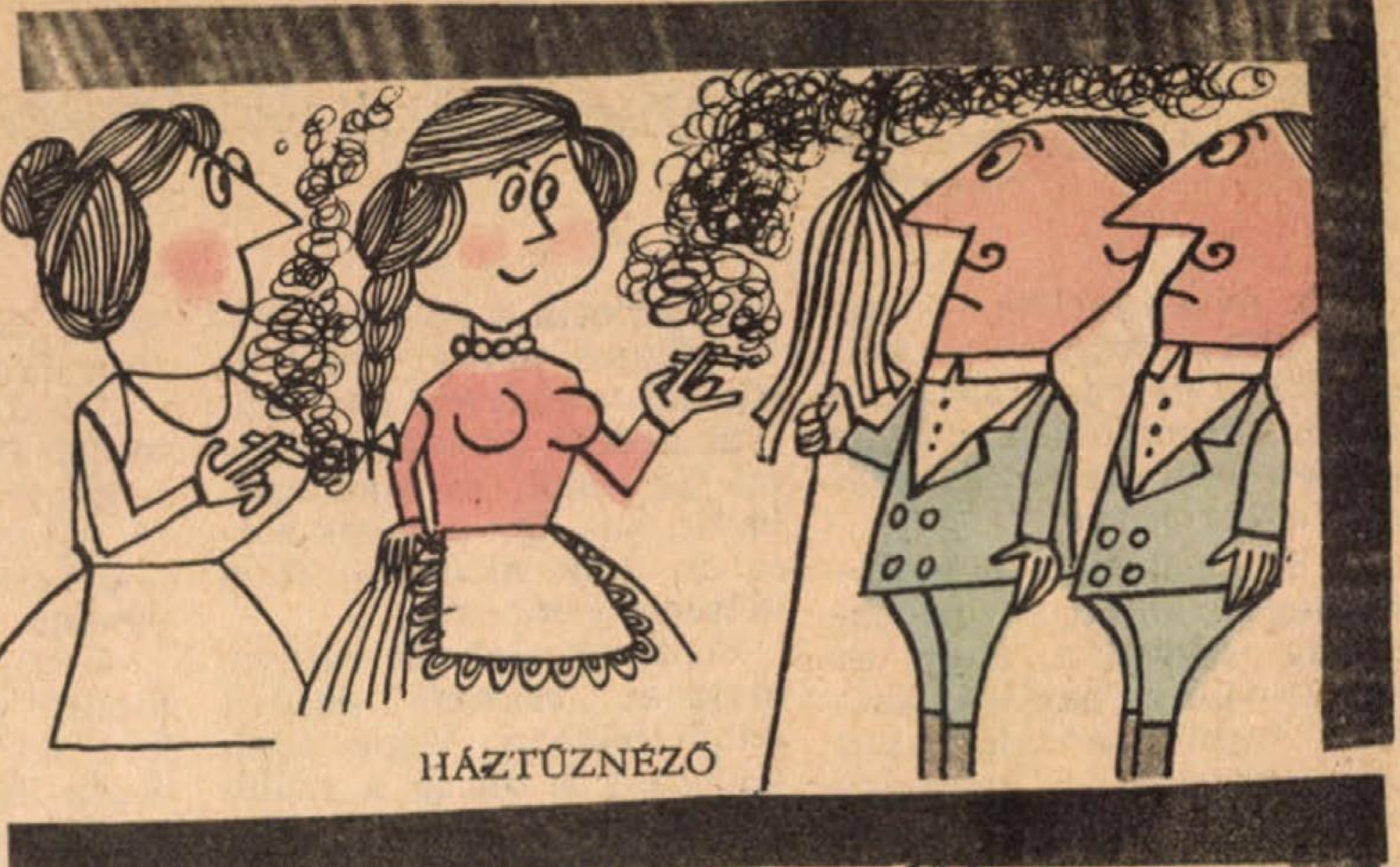

HÁZTŰZNÉZŐ

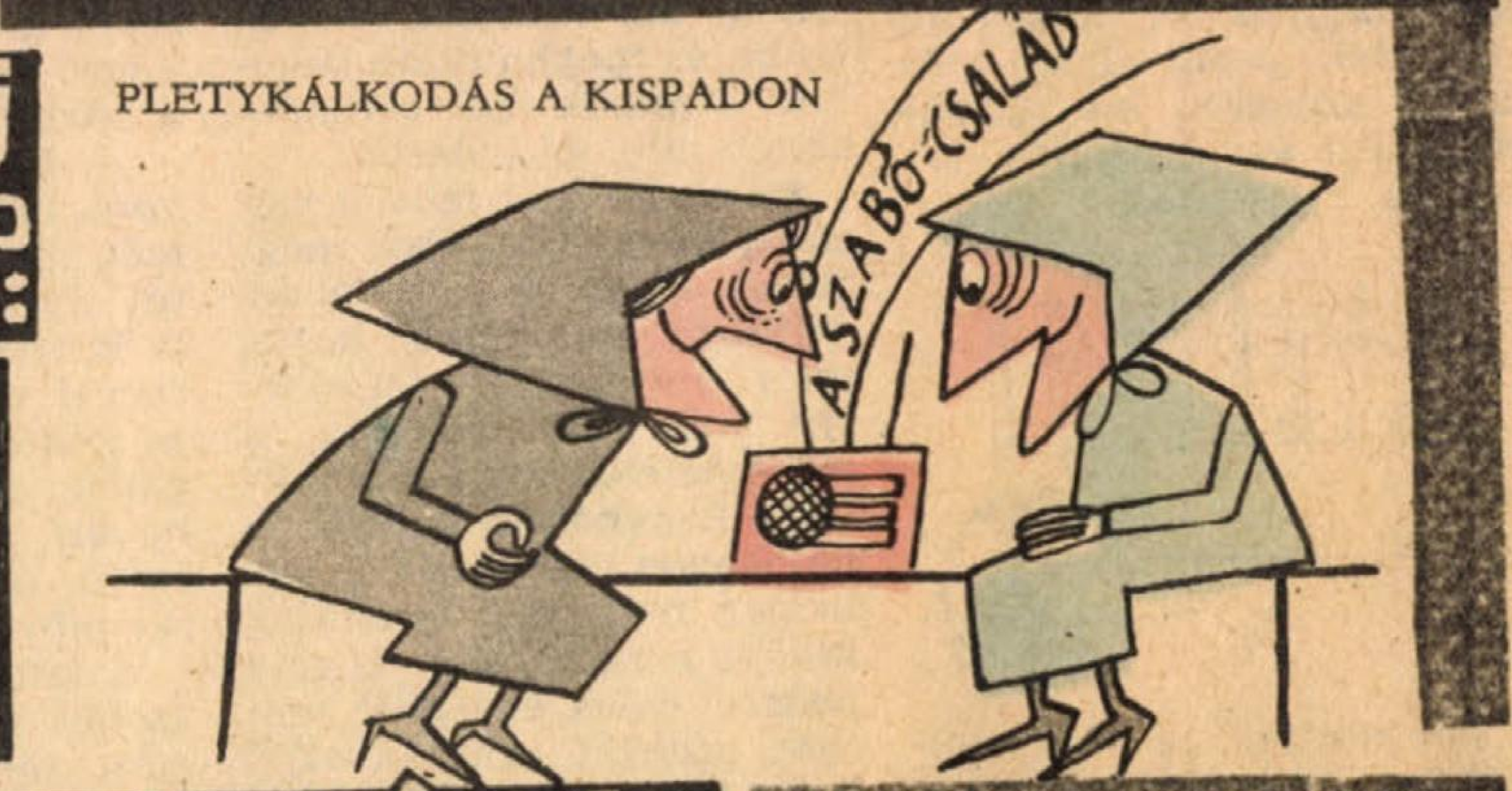
A SZABÓ-CSALÁD

PLETYKÁLKODÁS A KISPADON

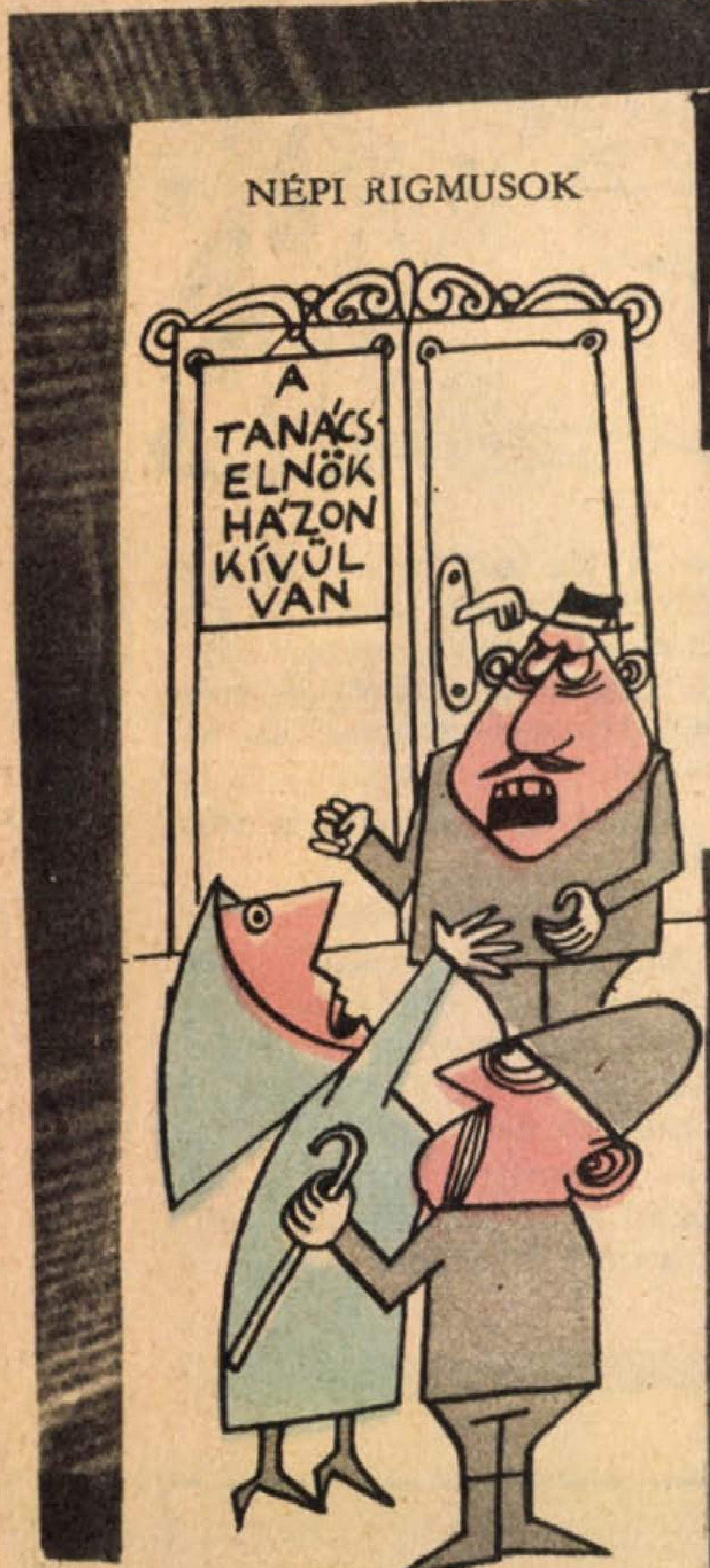
A
TANÁCS-
ELNÖK
HÁZON
KÍVÜL
VAN

NÉPI RIGMUSOK

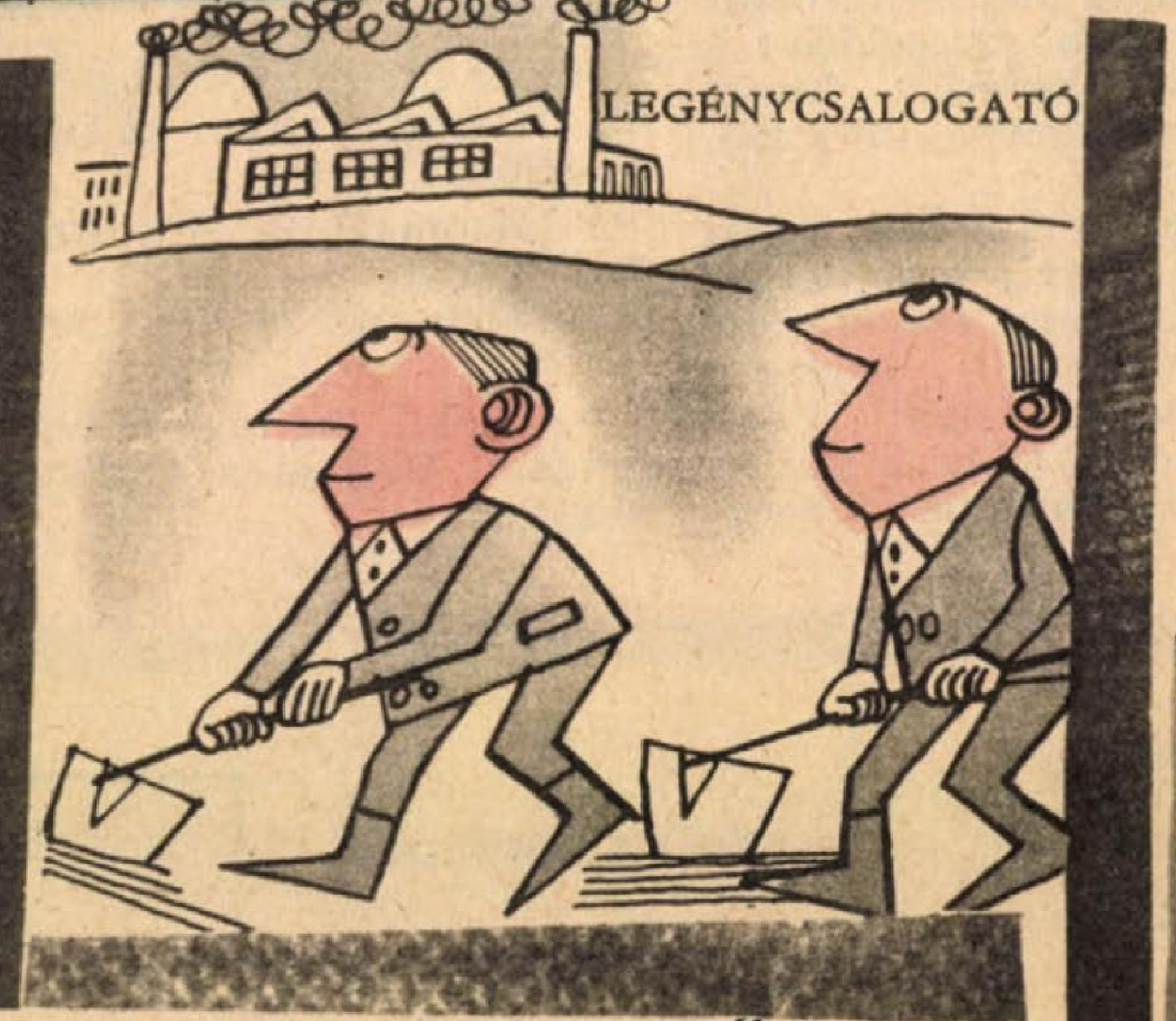

LEGÉNYCSALOGATÓ

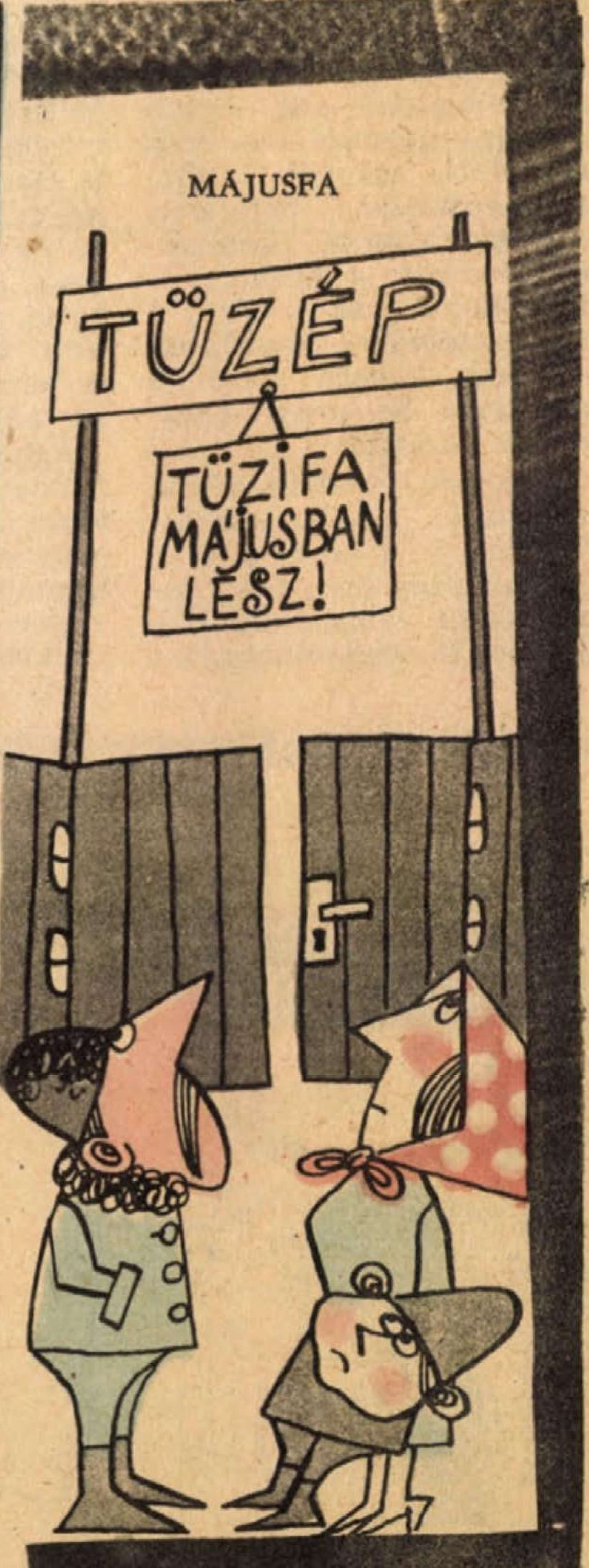
TÜZÉP
TÜZIFA
MÁJUSBAN
LESZ!

MÁJUSFA

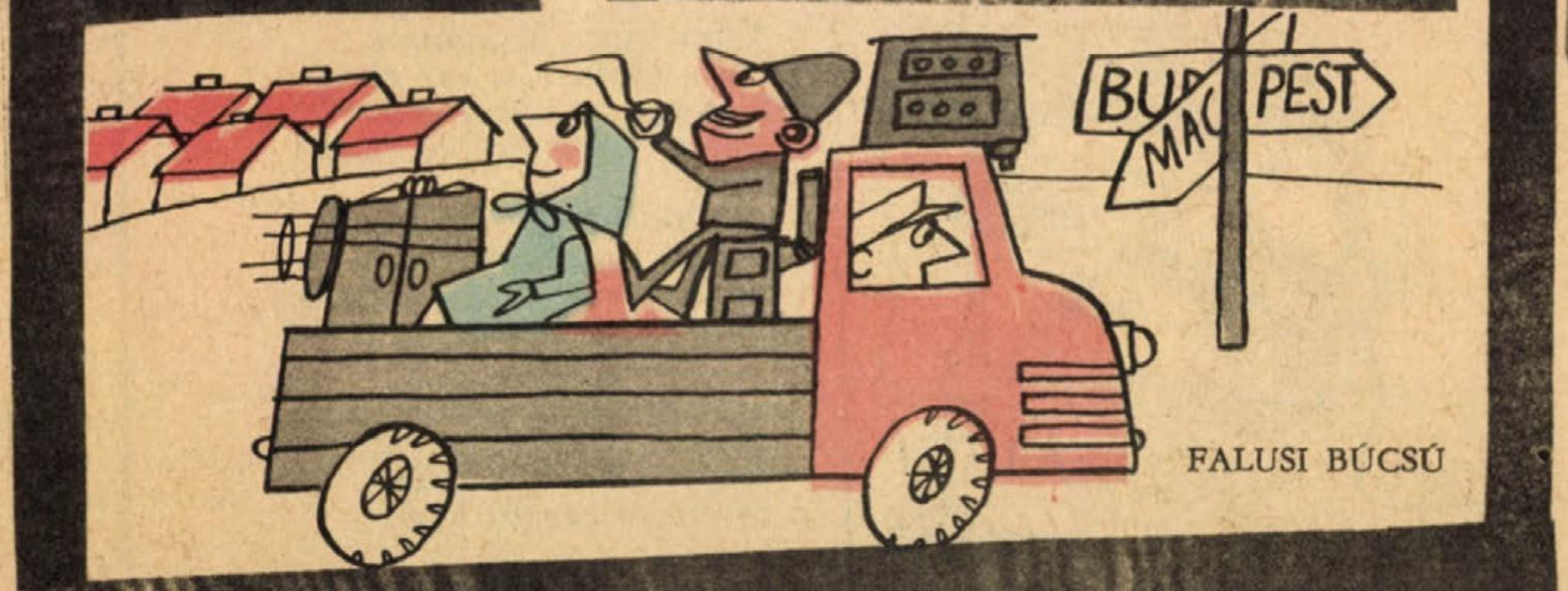

FALUSI BÚCSÚ

SOMOGYI PÁL:

Történet a hűséges Hannibálról

Tíz évvel ezelőtt — Ágnes akkor kilencéves volt — költözött Hannibál Ágiékhoz. Hannibál abban az időben hathetes bernáthegyi kutyakölyök volt.

A ház kisleánya és a bernáthegyi között olyan barátság szövődött, mely az ember—kutya barátság számos megható példája között is kiemelkedő szépségű volt: Ági egyetlen napra sem hagyta el kutyusát, Hannibál pedig olyan alázattal szolgálta kis gazdáját, mint egy legendás, érzelmes regényhős.

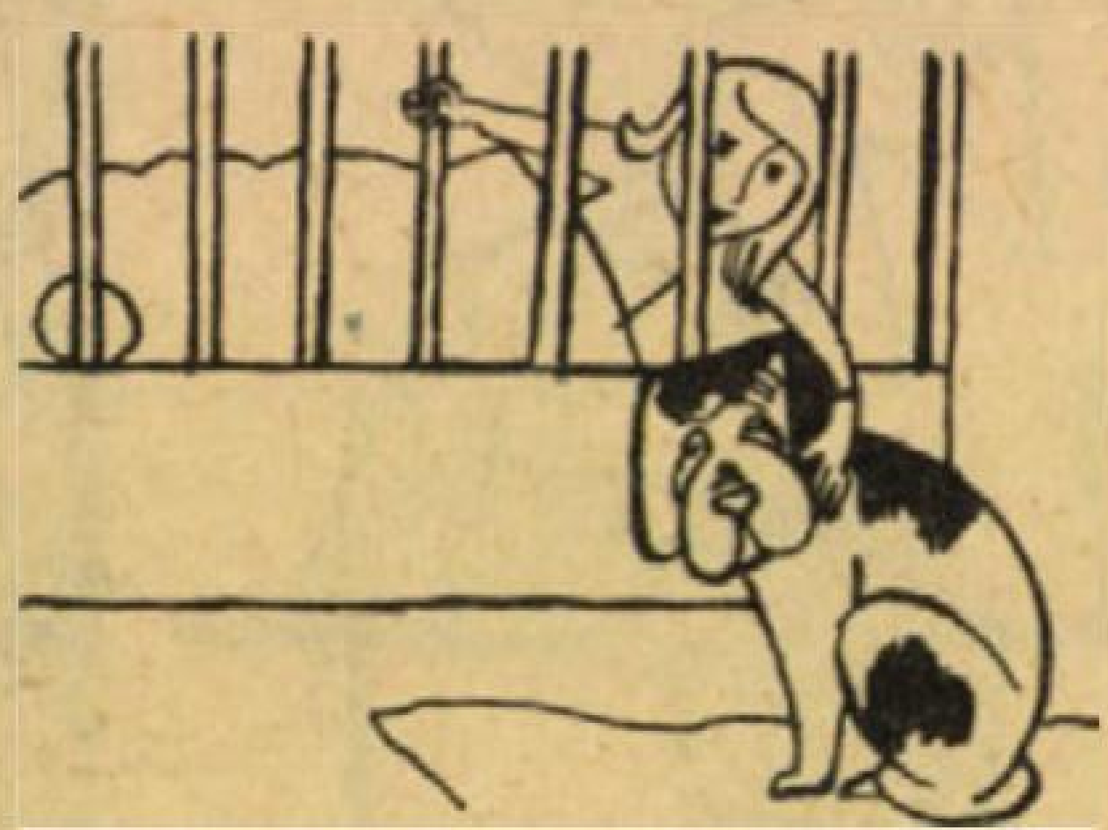

Így múltak az évek, miközben Hannibál kisborjú méretű bernáthegyivé fejlődött, s élete egyetlen túlfűtött imádatból állt. Ágika életrajza gazdagabban motiválódott, iskoláit kitűnő eredményekkel befejezte, szépsége számos fiatalembert vonzott a házhoz, és tizenkilenc éves korára, a jelentéktelen udvarlások után egy akkora szerelem köszöntött be, mely házassághoz vezetett.

A történet most kezdődik.

A fiatal pár öröklakást vásárolt, s a lakásba csupán egyetlen öreg bútordarab került volna, Hannibál, aki éppoly elképzelhetetlennek tartotta a jövendő életet Ágnes nélkül, mint az ifjú nő a kedvenc nagy kutyus nélkül. Ráadásul a fiatal férj-jelölt is Hannibál-barát volt, így a kutya sorsában nem akadt egyetlen kétséges pont sem.

Elkövetkezett az esküvő, majd az esküvői ebéd a szülői házban. Végül elkövetkezett a búcsú a szülői háztól, és az ifjú pár, oldalukon Hannibállal, taxiba szállt, és meghatottan bevonult a napok óta berendezetten álló, új lakásba.

Az első kínos jelenet úgy esett, hogy Hannibál megjelent a szoba ajtajában, szájában a pokrócát hozta, mely megszokott fekvőhelye volt. Hannibálnak, a mézeshetekre való tekintettel, a konyhában jelölték ki hálóhelyét, ám ő erről láthatóan nem vett tudomást, inkább arra gondolt, hogy a pokróc véletlenségből maradt odakint, miután az ő helye közismerten Ági ágya mellett volt.

Ágnes pirulva nézett ifjú férjére, az meg derült a kutyuson. Aztán megveregette Hannibál okos, nagy fejét, és kivitte a pokrócot. A kutya türelmesen utánament, és a pokrócot visszahozta. Nem mérgelődött a férfi viselkedésén, hiszen az nem tudhatta, mi a szokás náluk.

Ágnesre jutott a nehéz feladat, hogy a pokrócot kitegye. Néhány szóval megmagyarázta a helyzetet Hannibálnak, aki végre megértette, hogy a pokróc szándékosan került a konyhába. Szó nélkül kiment hát, elnyúlt a fekhelyén.

A fiatal pár már lefeküdt, midőn Hannibál sírvafakadt a konyhában. Fel-felszükölő, ugató férfizokogása volt. Ági kétségbeesve ült fel az ágyban.

— Nem hagyhatjuk Hannibált! — suttogta a férjéhez. — Hiszen felveri az egész házat! Nagyon kellemetlen, mit szólnak majd a szomszédok. Egy hangos, ugató kutyával költöztünk a házba! Én beengedem!

— Jól van, szívem, behívom hát! — szólt a férfi még mindig derűsen, és ajtót nyitott Hannibál előtt. A kutyus megjelent a pokróccal szájában, kis gazdája mellé ágyazott meg magának, közvetlenül a széles heverő mellé, s egy megbocsátó, erőteljes szusszanással pihenőre tért.

A lámpa ismét kialudt, a szobát egy negyed-hold fénye töltötte be csupán. Hosszú percek teltek el, midőn Ágnes hirtelen ezt suttogta a férje fülébe:

— Hannibál ül!

Az ifjú férfi azt felelte neki:

— Ne törődj vele, szívem. Csukd be a szemed, és ne nézd őt!

Ágnes próbált szót fogadni. De megint szólni kellett a férjéhez:

— Hannibál itt áll! Nagyon figyel!

A férfi azt mondta erre:

— Csukd be a szemed, drágám! Bújj el a vállam mögött!

Ám a férfi füle mellett Hannibál most már vészjóslóan morogni kezdett. A derék bernáthegyi ott állt a kis gazdi ágya mellett, félelmes morgás tört ki állkapcsai közül, ínye megvillant a félhomályban.

Ágnes pedig könnyes szemmel próbálta megnyugtatni:

— Nem bánt a gazdi, Hannibál! Nem bánt a gazdi! Feküdj le!

De Hannibál ezúttal nem hagyta félrevezetni magát. Érezte, elérkezett az a pillanat, midőn megszolgálhatja tíz esztendő minden figyelmességét, amit a kis gazditól kapott, mikor végre megvédelmezheti őt, erős bernáthegyi-szívével és fogaival.

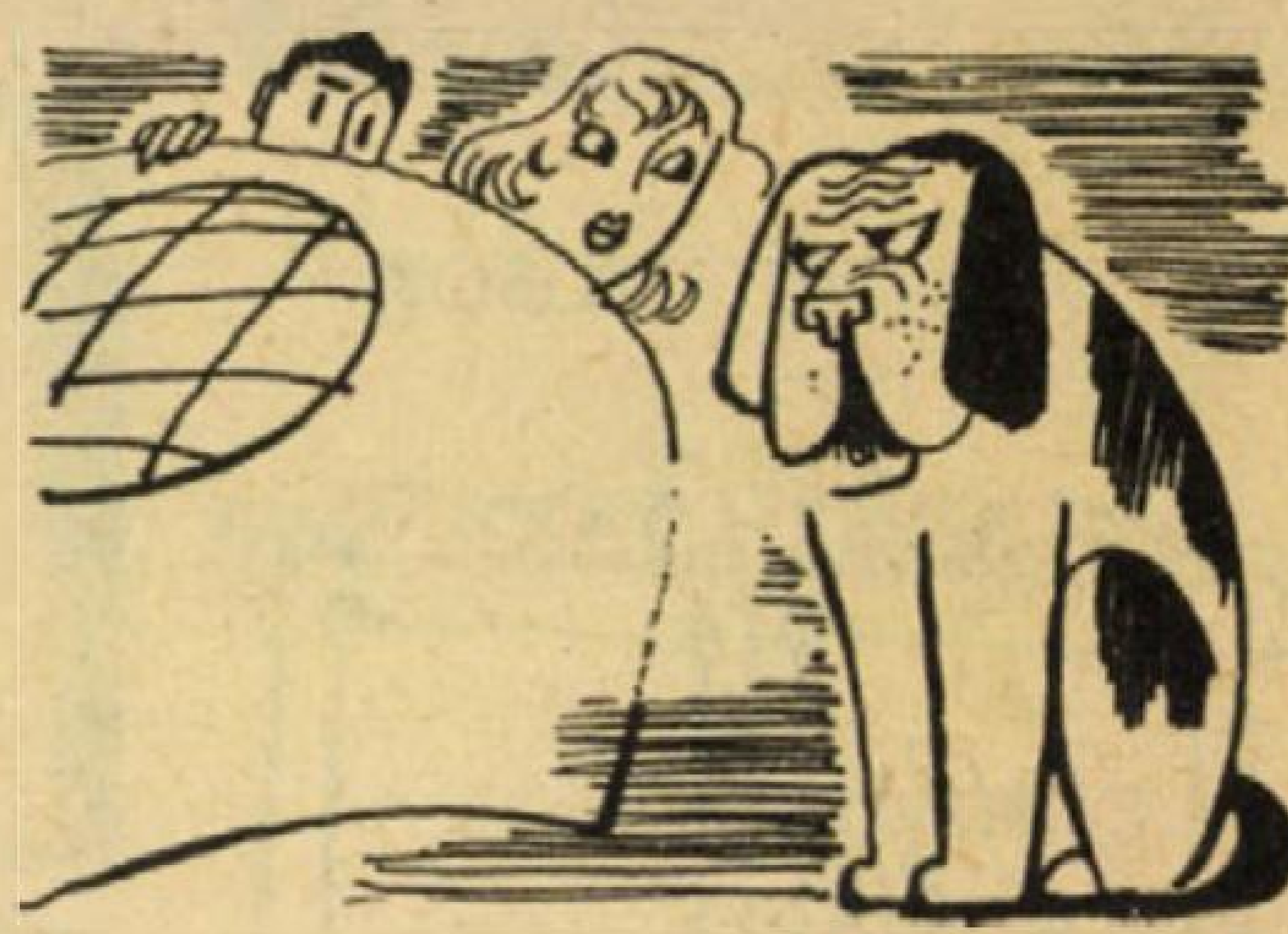

Ágnes azt mondta a férjének:

— Aludjunk, édes.

Átölelték egymást, mint két testvér. Hannibál ragyogó szemmel ült a fiatal asszonyka ágya mellett, s tekintete azt mondta:

— Semmit se félj, kis gazdi! Hunyd be a szemed, és aludj! Vigyázok rád!

Távfűtés

Mészáros András rajza

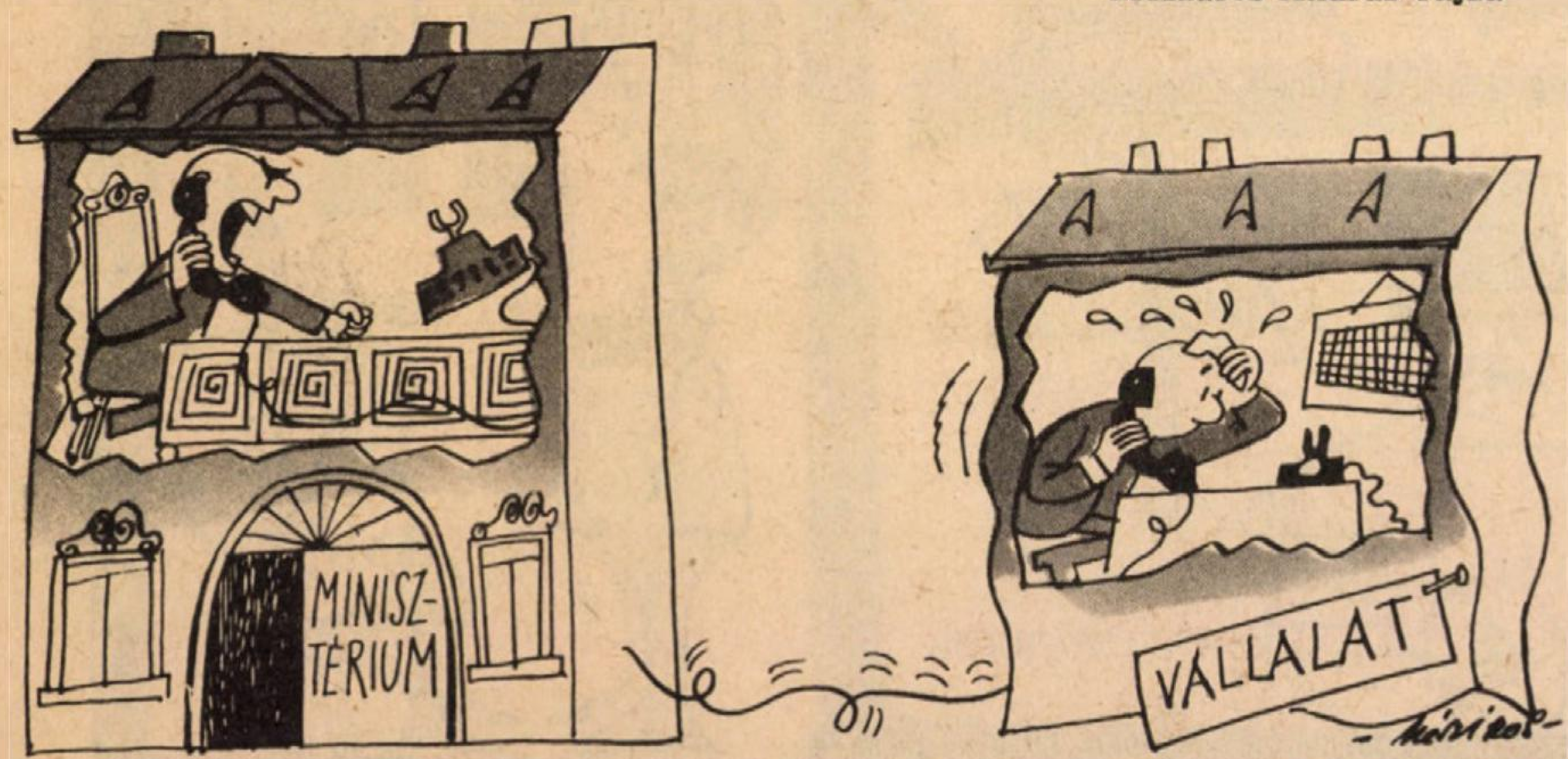

Becsapott a villám!

Termelésben élenjártam,
Nem vétettem a köz ellen,
S szorgos munkám gyümölcseként
Villát vettem Pestközelben.

Azt hittem, egy ilyen villa
Hű, de nagyszerű lehet!
Baj csak az volt, a környéken
Nem leltem közműveket.

Lám, az ember telhetetlen,
Mert az lett a dolog vége:
Szép a villa, jó a villa,
De hozzá kanális kéne.

Szőnyi Zoltán

A humor könyvéből

CSORTOS GYULA nagyon szerette a sertéspörköltet. Egyszer egy barátja meghívta vacsorára, és azzal csábítgatta, hogy sertéspörkölt lesz.

– Hozzád nem megyek – mondta mogorván a színész –, mert legutóbb rossz volt a pörkölt.

– Az lehet, de azóta a kedvedért Hohenlohe herceg volt szakácsnőjét szerződtettem.

– Na jó, ott leszek.

A vacsorán mindenki Csortost leste. Hogyan fog neki ízleni a pörkölt? A vendég megkóstolta, azután letette a villát és megkérdezte:

– Hol a csengő?

Megmutatták.

– Hányat kell csengetni a szakácsnőnek?

– Kettőt.

Csortos kettőt csengetett, bejött a szakácsnő.

– Maga főzte ezt a pörköltet? – hangzott a kérdés.

– Én, kérem.

– Elsején elmehet!

* *

VEREBES ERNŐ, a harmincas évek népszerű filmszínésze, aki a „Pál utcai fiúk" filmváltozatában aratott nagy sikert, és utána a „Férfi a nyeregben" című filmben csúfosan megbukott, színpadi szerepet is vállalt Budapesten. Szereplését nem kísérte siker. Verebes rossz kritikát kapott. Egyed Zoltán, az akkori idők félelmetes színikritikusa, így írt róla: „Verebes Ernőt Texasban lelőnék a színpadról." A színész elkeseredésében először Berlinbe ment, az UFA és a DLS filmvállalatok sztárja lett, majd áthajózott Amerikába, ahol filmen, színpadon egyaránt sikert aratott. Egyszer egy filmszkeccs főszerepében, Texasban vendégszerepelt, és a közönség lelkesen ünnepelte. Verebes megköszönte a tapsokat és a postahivatalba sietett, ahol kábelt adott fel ezzel a szöveggel: „Egyed Zoltán, Budapest. Texasban játszottam, nem lőttek le. Verebes."

* *

SEBESTYÉN DEZSŐ színigazgatóhoz egyszer beállított egy vidéki színész és szerződtetést kért.

– Nézze – mondta az igazgató –, színészünk sok van, de második ügyelőnk nincs. Vállalja?

– Ügyelőnek menjek? Kérem, én fiatal koromban Hamletet játszottam vidéken!

– Örüljön, ha nálunk ügyelő lehet.

– De igazgató úr, én Lear és Macbeth is voltam!

– Nem érdekel.

– De...

Az igazgató ideges lett:

– Vagy jön, vagy nem! Nem akarom rábeszélni, de ha leszerződtetem, elmehet ide, a közeli Teréz templomba hálaimát mondani.

– De kérem, én református vagyok.

– Akkor nem használhatom. Jó napot!

erdei:
Látszat csal!

TÉLI ISMERKEDÉS

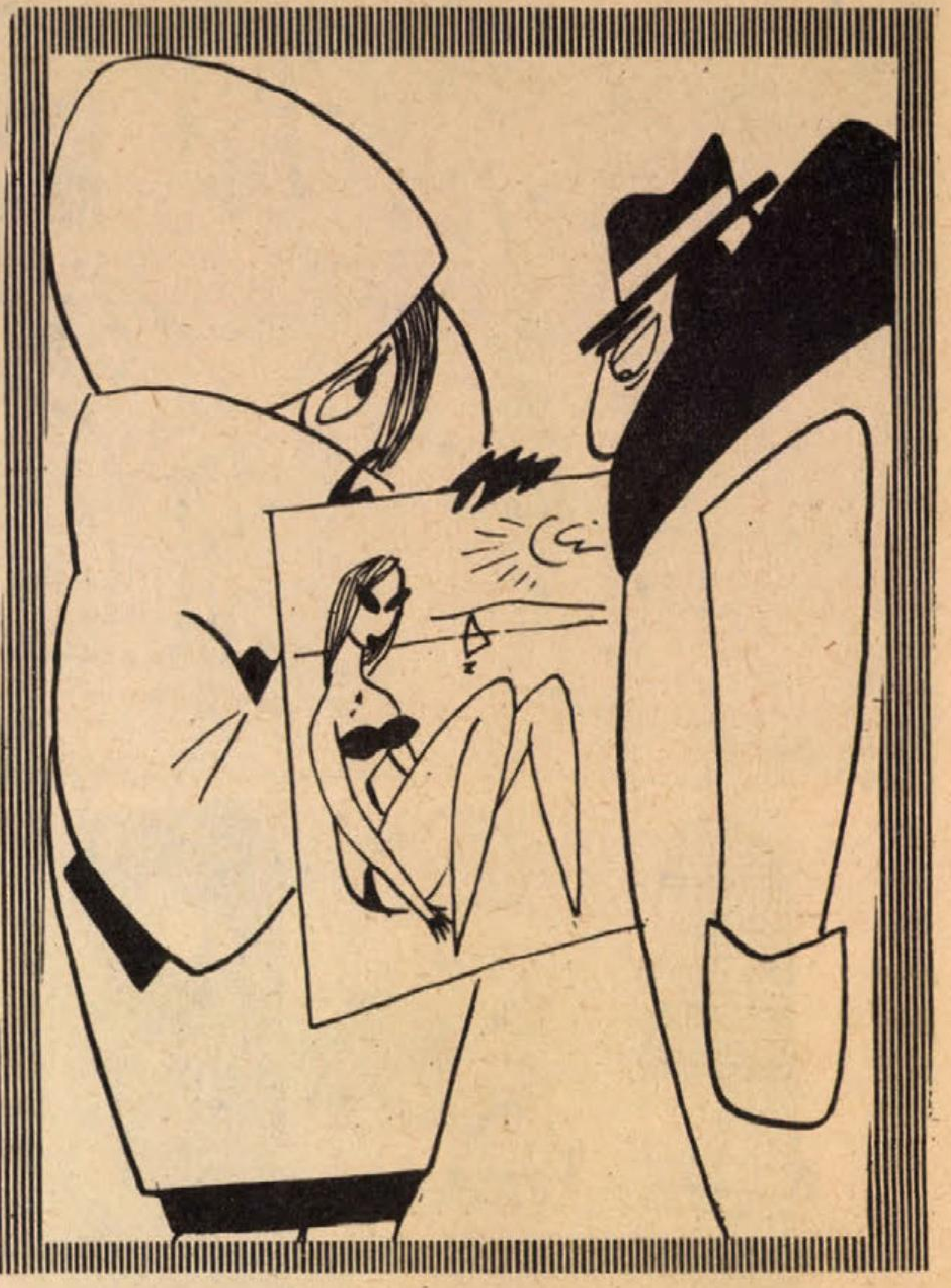

KÜLFÖLDI KOCSI

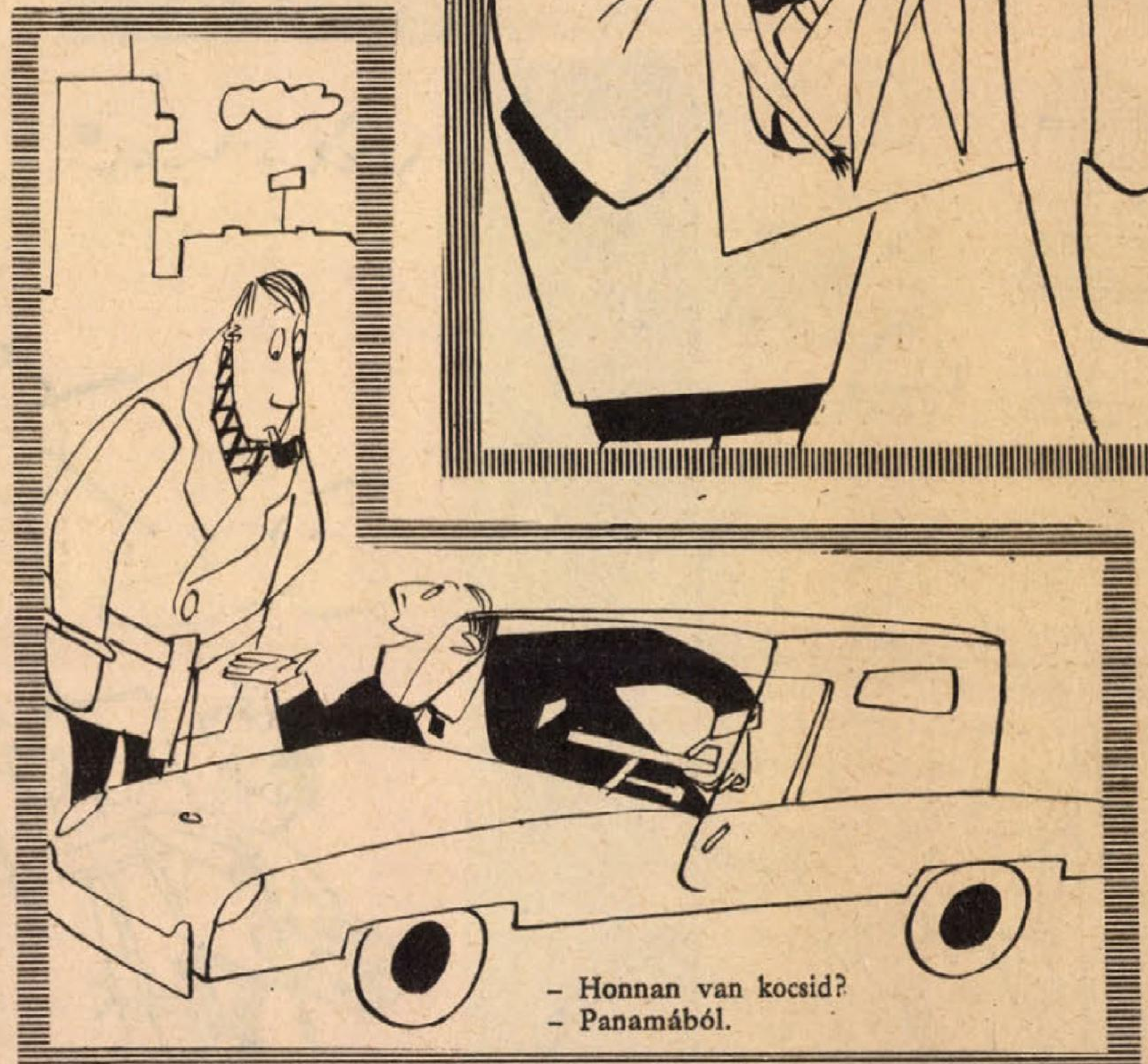

– Honnan van kocsid?
– Panamából.

A SZŰK CIPŐ

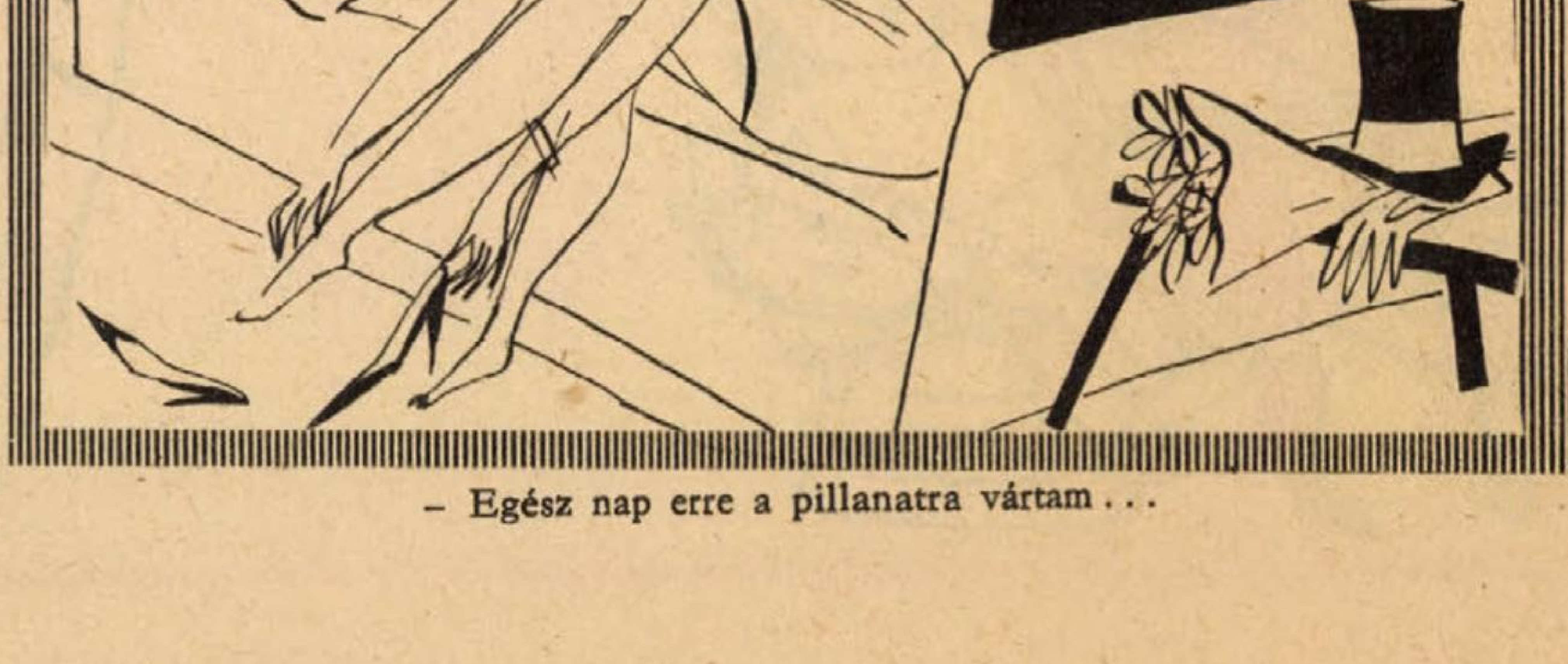

– Egész nap erre a pillanatra vártam...

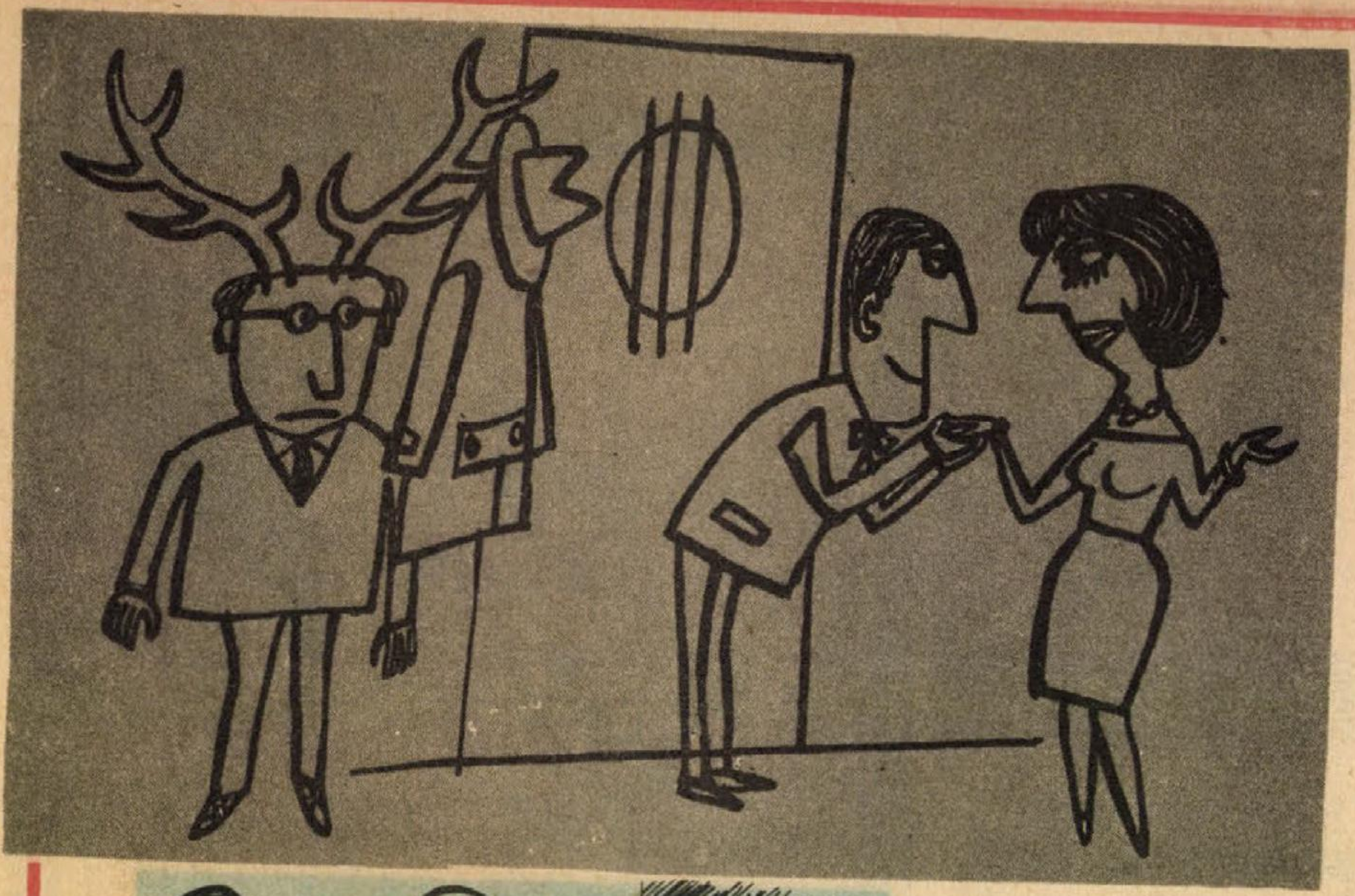

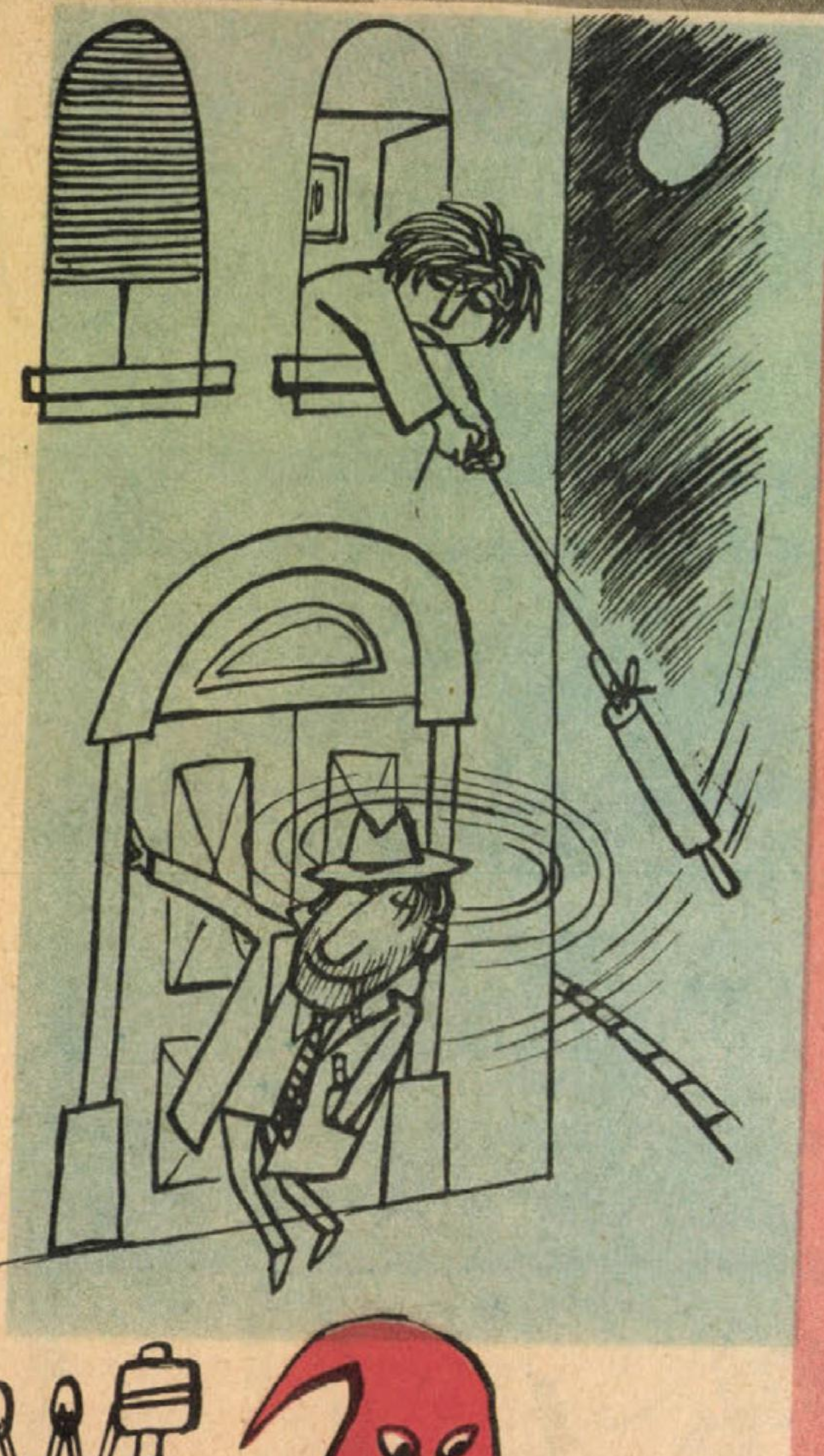

vàrnai

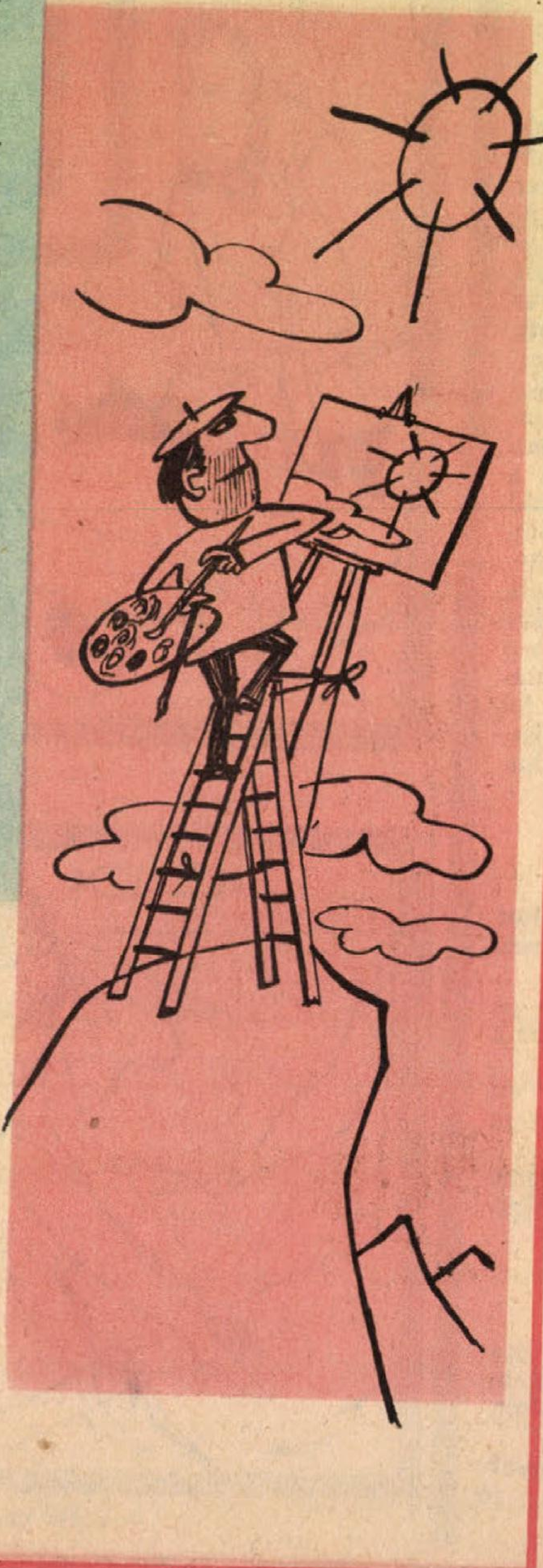

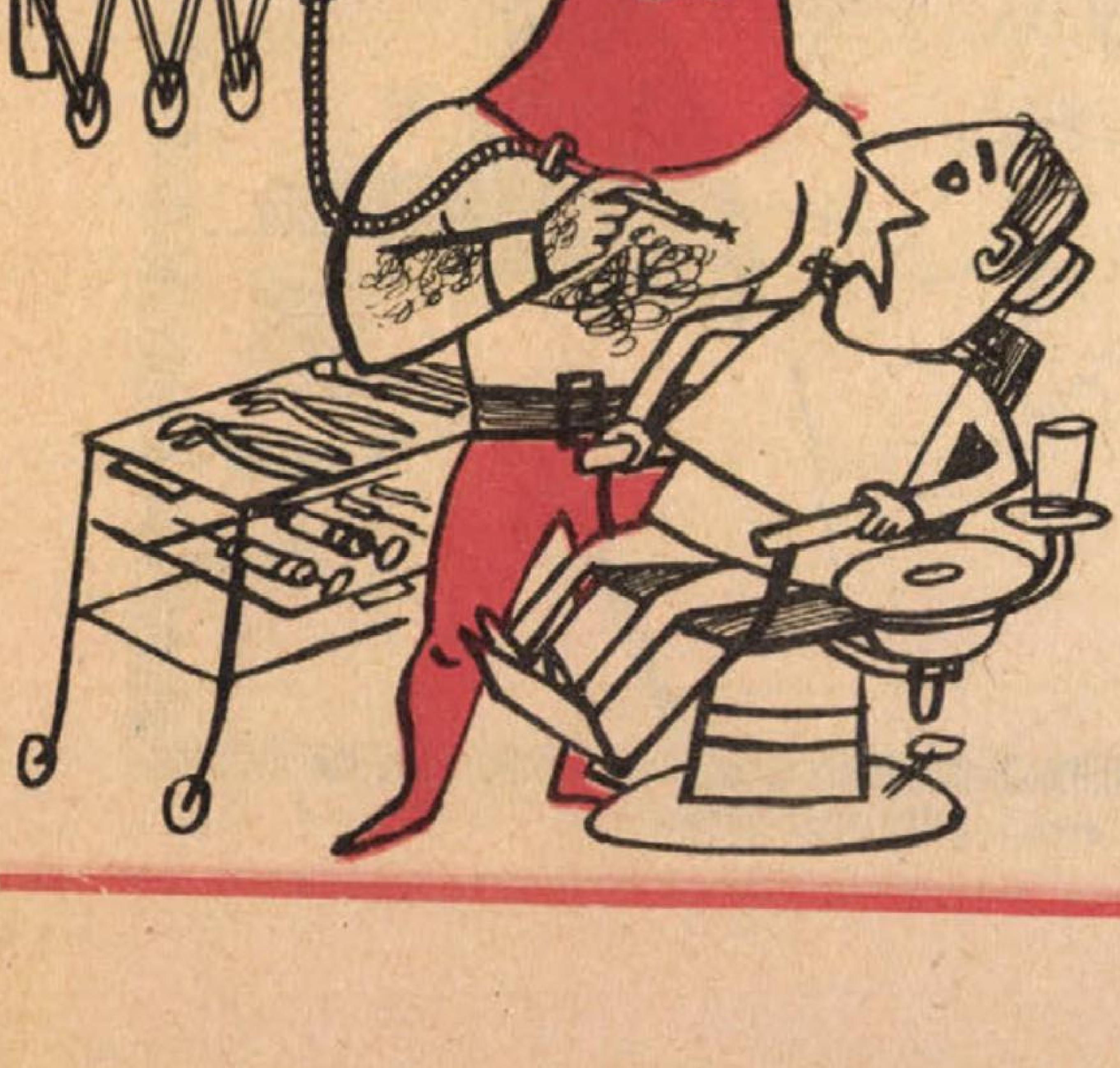

E heti hirdetéseink

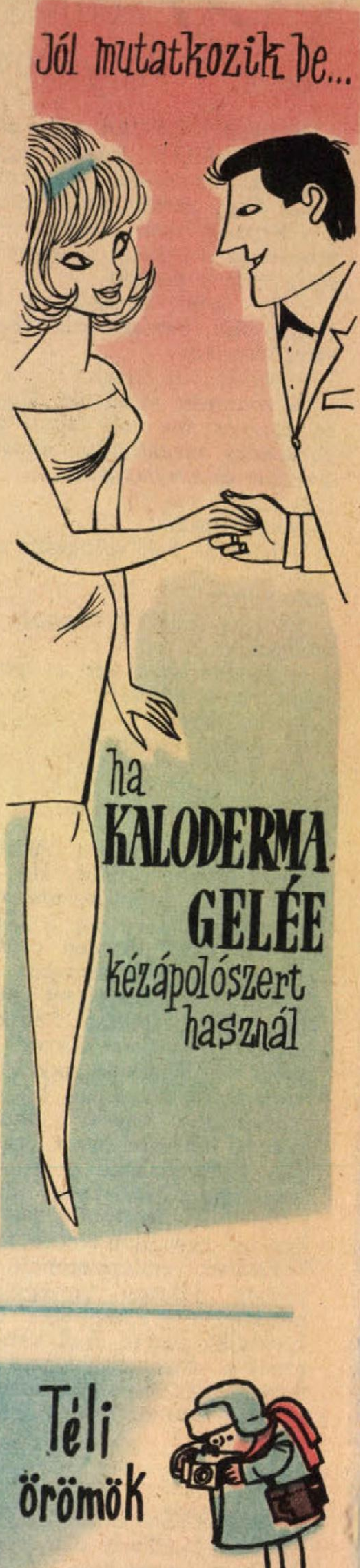
Jól mutatkozik be...
ha
KALODERMA
GELÉE
kézápolószert
használ

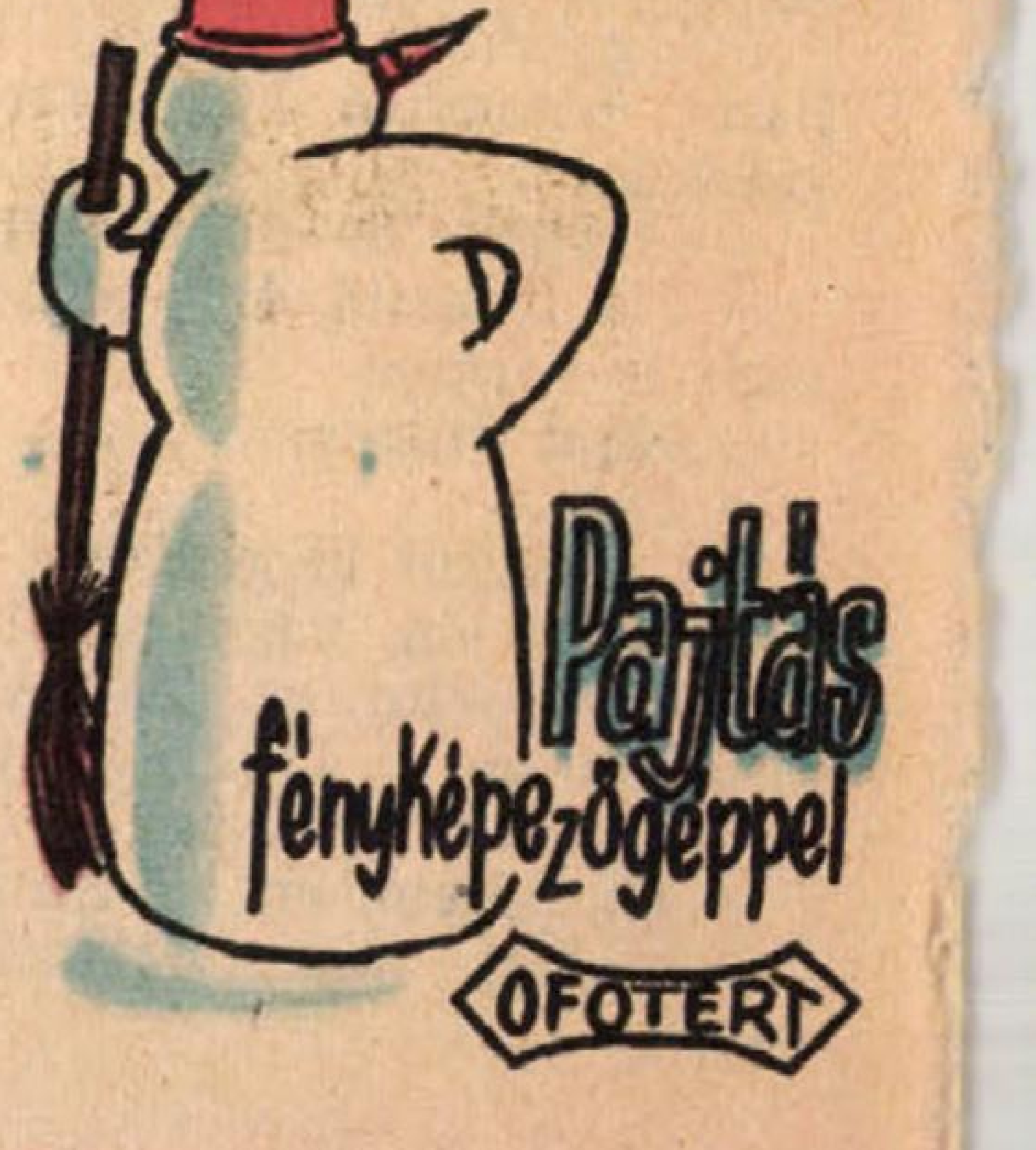
Téli
örömök
Pajtás
fényképezőgéppel
OFOTÉRT

Toncz Tibor

EGYEDÜL

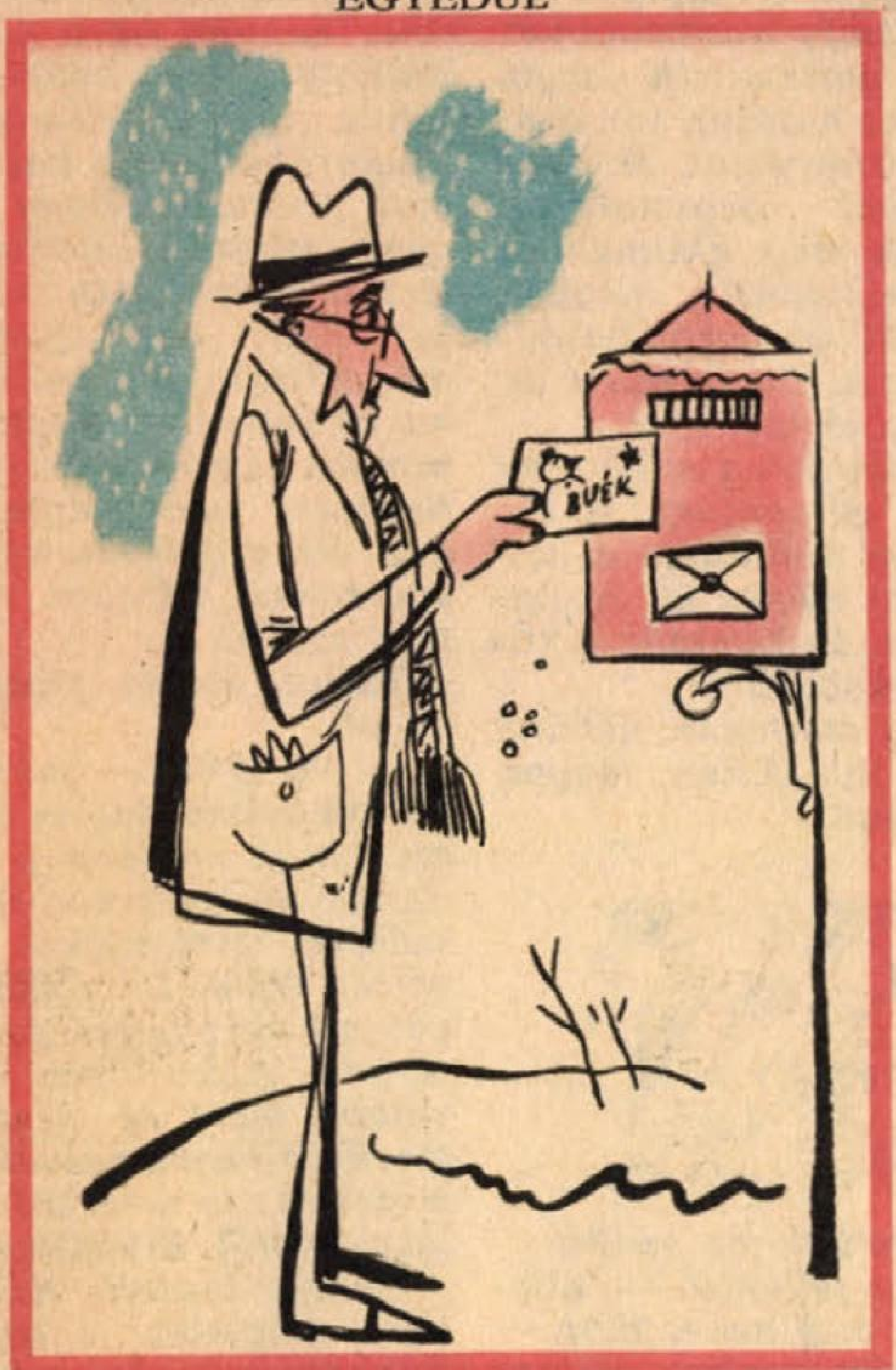

– Vajon megkapom még újév előtt?

TALPONÁLLÓ

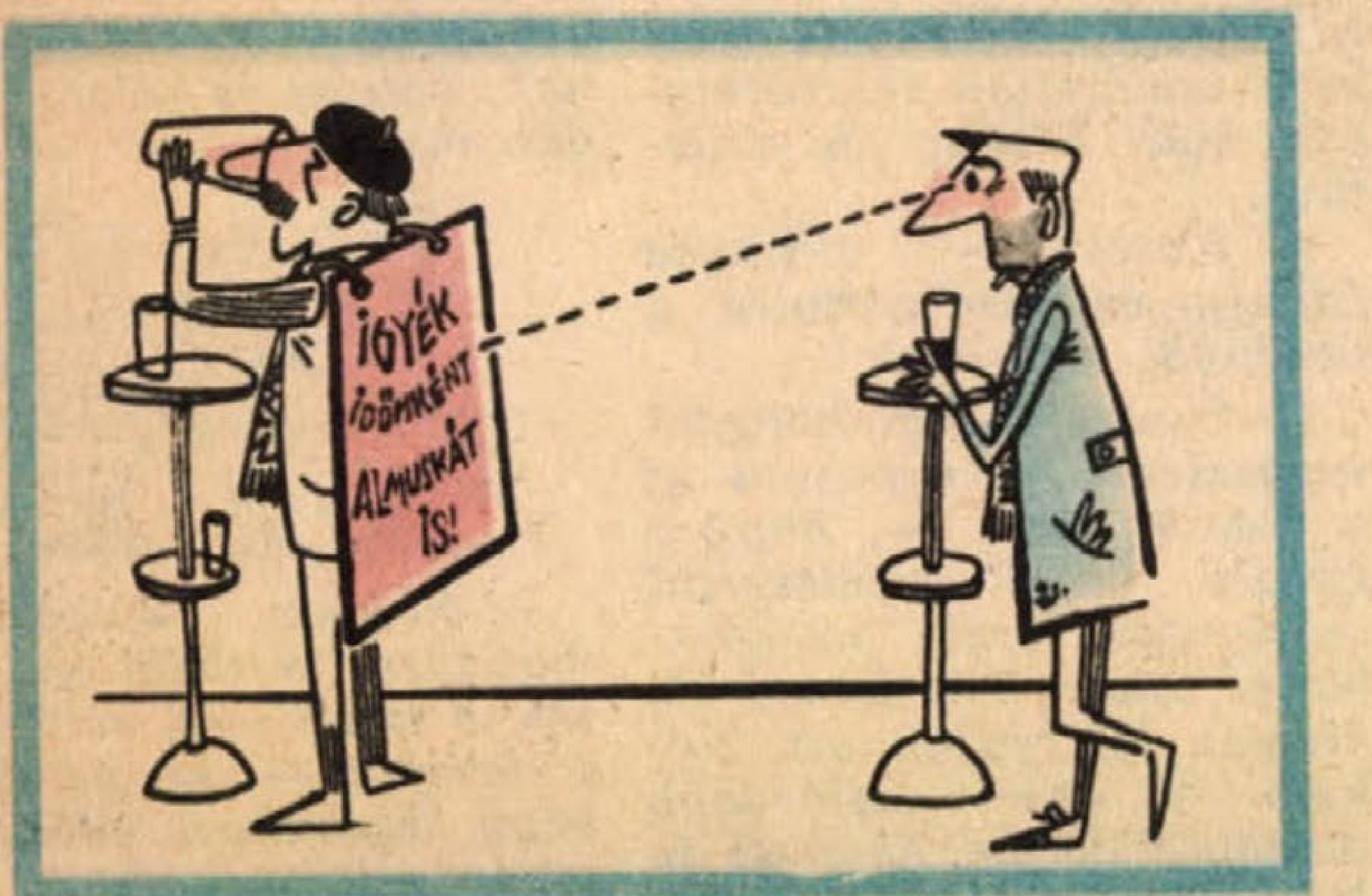
IGYÉK IDŐNKÉNT ALMUSKÁT IS!

KIKÜLDETÉSBEN

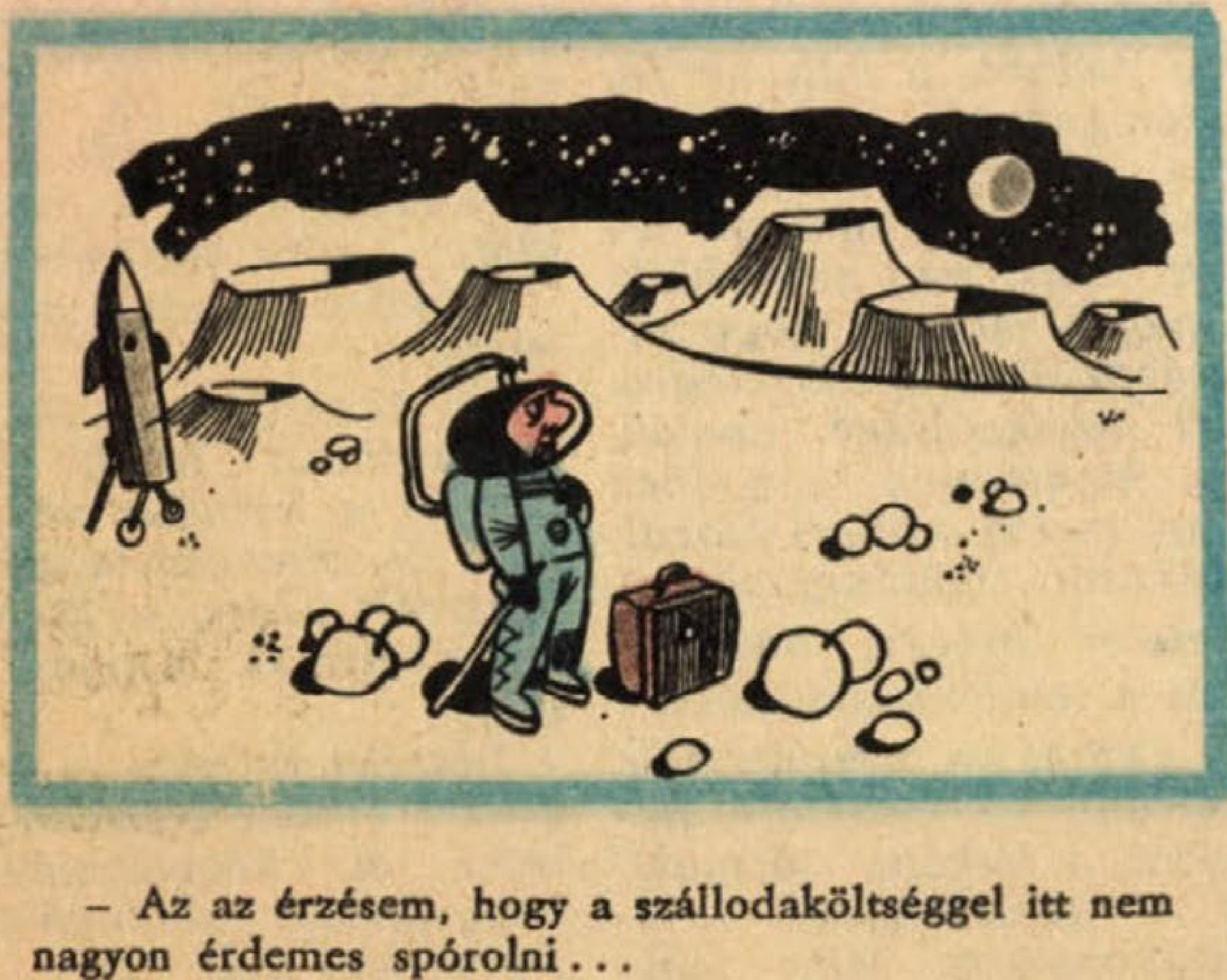

– Az az érzésem, hogy a szállodaköltséggel itt nem nagyon érdemes spórolni...

IDILL

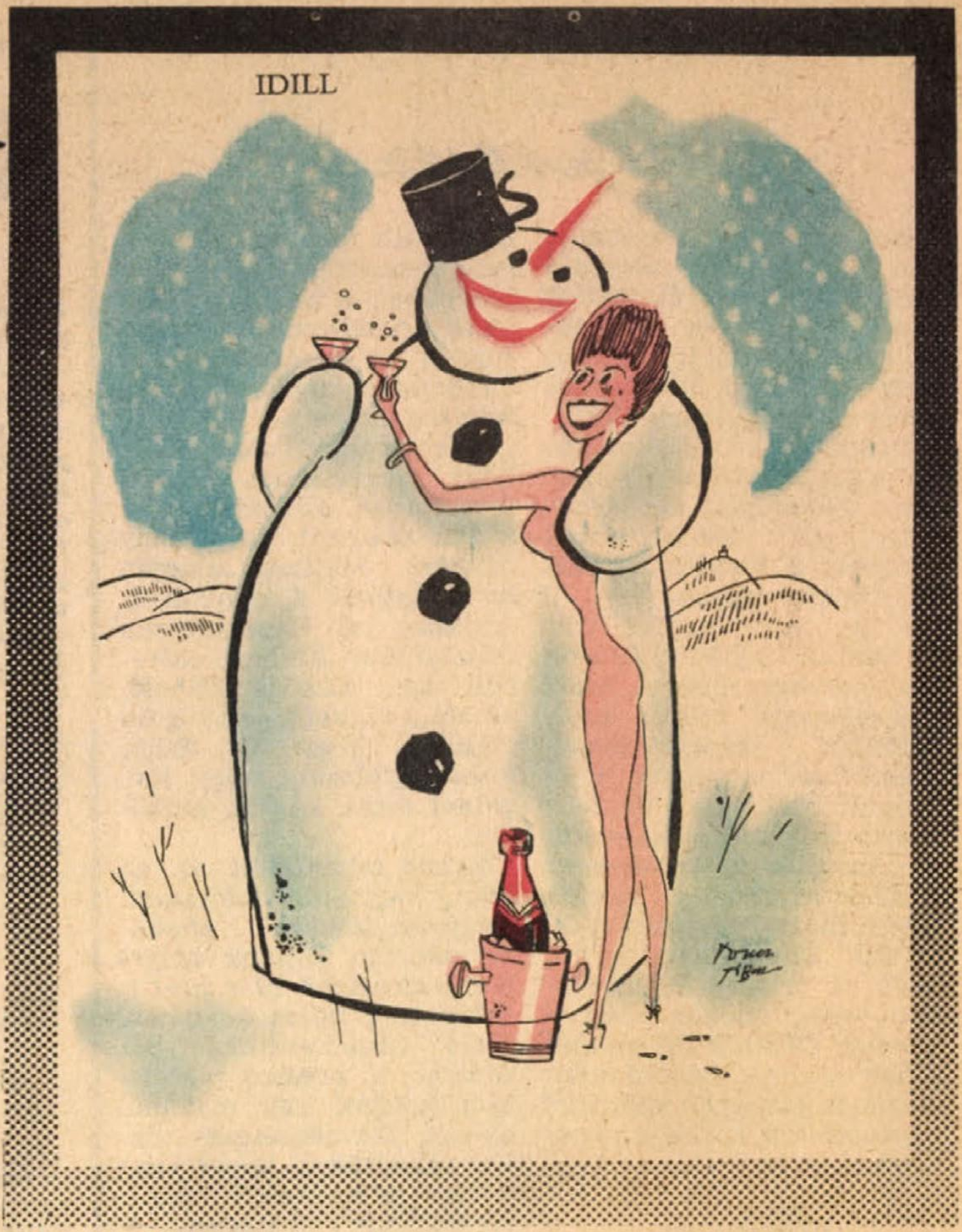

—40°

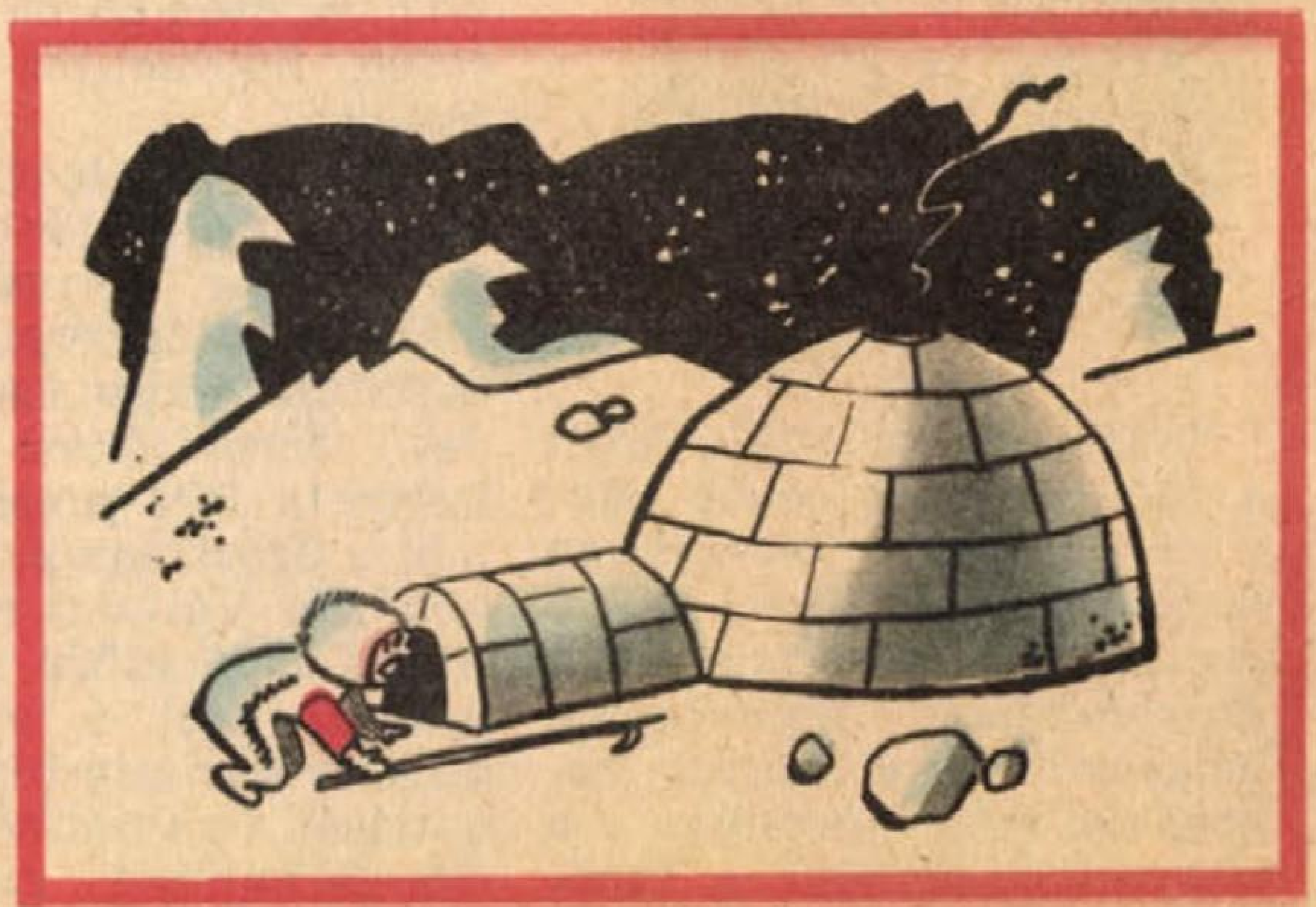

– Gyere ki, szívem, egész enyhe az idő! ...

EXPORTÜZLET

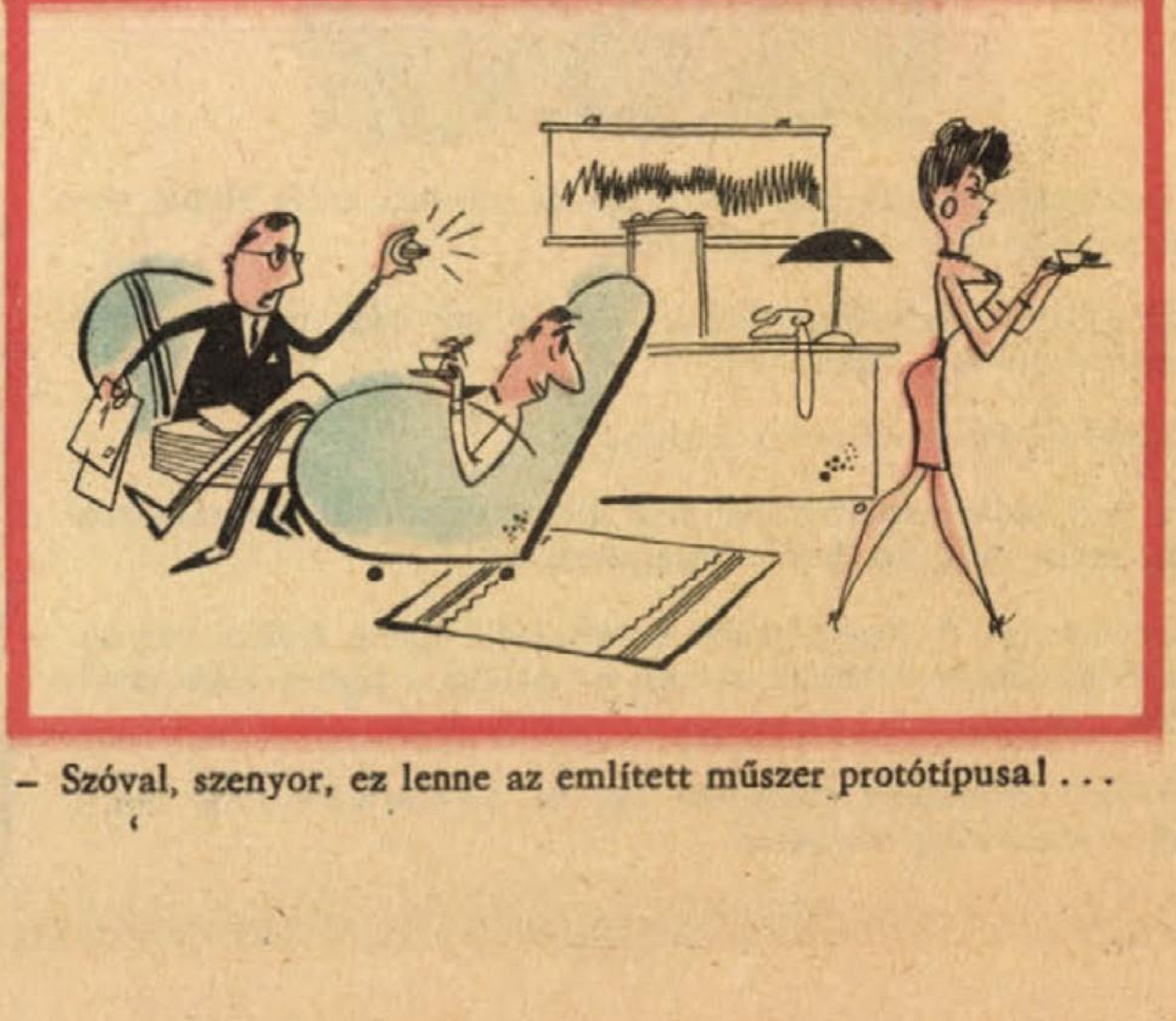

– Szóval, szenyor, ez lenne az említett műszer protótípusa! ...

DALMÁTH FERENC:

Piti-presszó

Közel hatodik esztendeje van már zárva a Stromfa utcai Piti presszó átalakítás miatt. A környék lakói levélben fordultak lapunkhoz, hogy vizsgáljuk ki az építkezés elhúzódásának okát.

Felkerestük Prepatics Bélát, a Műszaki Osztály illetékes előadóját, aki készséggel adott felvilágosítást a népszerű vendéglátóipari létesítmény ügyében:

— A „Piti" egyike volt a kerület leglátogatottabb szórakozóhelyeinek, ezért szükségesnek véltük haladéktalan korszerűsítését. Először azt terveztük, hogy nyugati mintára modern mackó-büfének rendezzük be. Azonban a kőművesek a linóleum borítás mögött tapéta maradványokra bukkantak. Rövidesen kiderült, hogy az értékes lelet 1873-ból való, amikor még a VENUS-ORPHEUM székelt a helyiségben, éjszakánként sikamlós élcekkel ostorozva a monarchia korhadó gépezetét.

Ekkor elhatároztuk, hogy a városkép színesebbé tételéért eredeti formájában fogjuk helyreállítani a Piti presszót, és a fennmaradt dagerrotípiák segítségével megkezdtük a korhű rekonstrukciót. Azonban a vízvezeték-szerelők a tapéta alatt egy szúette szemöldökfát találtak, amelynek megfakult felirata szerint a reform-országgyűlések idején ebben a házban volt a „Kék árvalányhaj" vendégfogadó, a jurátusok és a vándorszínésznők kedvenc találkozóhelye.

Ekkor úgy döntöttünk, hogy kegyeletből eredeti formájában állítjuk helyre a Piti presszót, és néhány egykorú metszet alapján hozzáfogtunk a munkához. Azonban a kandeláberek felszögelése közben előkerült egy rozsdás félhold, amely a szakértőnek rögtön elárulta, hogy itt Buda visszafoglalásáig nagy forgalmú török kávézó működött.

Ekkor felvetődött az az ötlet, hogy idegenforgalmi meggondolásokból eredeti formájában állítsuk helyre a Piti presszót. Már meg is érkezett a teljes dokumentáció Konstantinápolyból, amikor a presszó pincéjében kiástak egy mammut agyart. Természetesen rögtön felvettük a kapcsolatot a régészekkel, akik kiderítették, hogy sok százezer évvel ezelőtt egy mészkőbarlang volt ezen a helyen, ahol az ősemberek rendszeresen mammutot fogyasztottak.

Ekkor a vezetőség hosszas vita után úgy döntött, hogy az ifjúság természettudományos világnézetének kialakítását elősegítendő, eredeti formájában állítjuk helyre a Piti presszót. Sajnos, a Szöcskepapucsi Mészkőbánya Vállalat nem szállította határidőre a rendelt nyersanyagot, s így a hangulatos Barlang-bistro megnyitását, önhibánkon kívül, előreláthatólag csak jövő ilyenkorra tudjuk beütemezni!

IRKA-FIRKA

Tudom magamról, hogy túl érzékeny vagyok, ezért elvből nem szoktam semmiért sem megsértődni.

Z. érdemei hervadhatatlanok, akár a művirág, melyet forinthúszért árulnak a sarkon.

Tibor barátom visszaeső ártatlan.

A volt menyasszonyommal már illene véletlenül összetalálkoznom, mert még azt hiszi, haragszom rá . . .

Geometria: A sógornőmnek határtalanul finom érzéke van ahhoz, hogy két pont között mindig megtalálja a leghosszabb távolságot.

A jövő szótárából hiányozni fog az atomháború szó – vagy a szótár fog hiányozni . . .

KÜRTI ANDRÁS:

Az ál-kiskirály

— A Hírharang munkatársa vagyok — léptem közelebb Dámfy íróasztalához. — Mi mostanában olyan vezetőkről közlünk tanulságos riportsorozatot, akiknek jószándékát beosztottjaik nem értik meg, akiknek ez a méltánytalanság nagyon fáj, s akik ezt gorombasággal leplezik. Tudtommal ön is ezek közé tartozik!

Minthogy jók a reflexeim, idejében elhajoltam. A súlyos bronz tintatartó a vállam felett zúgott el. A nyitott ajtón át kirepült a titkársági szobába.

Hangos csattanás, néhány halk sikoly. Aztán fagyos, néma csend.

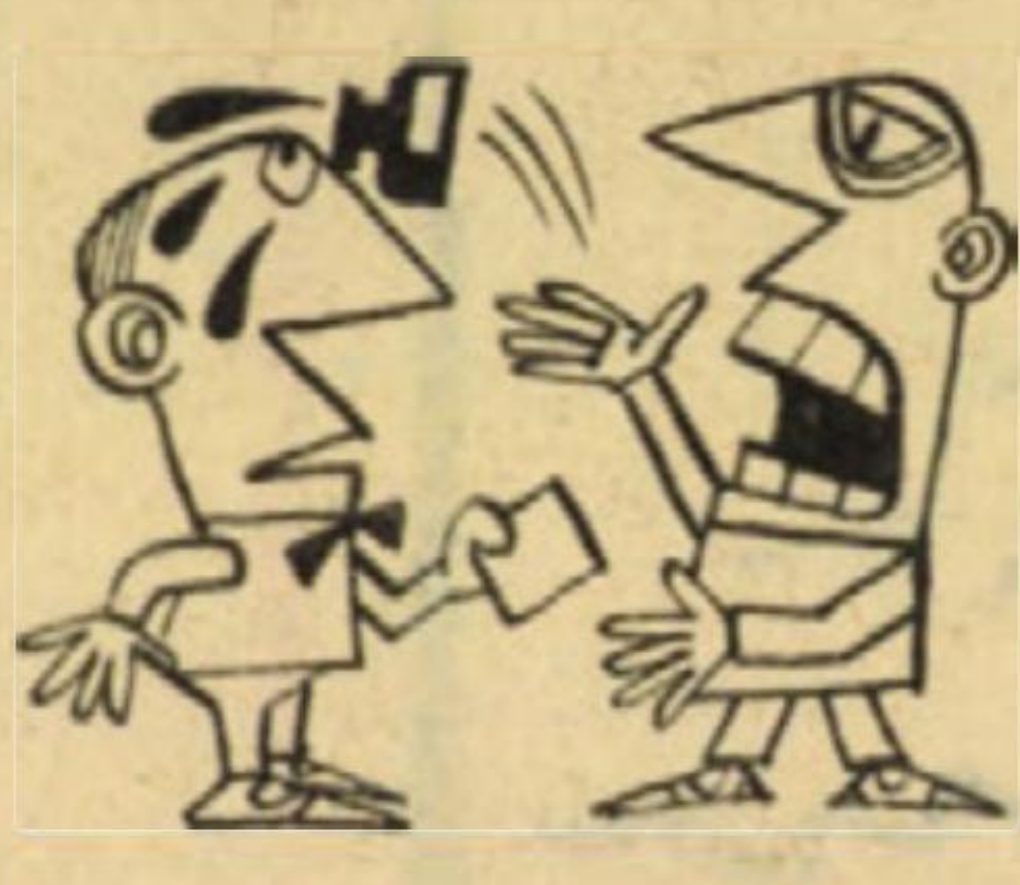

Nem rohant be senki!

— Ez is jellemző! — állapítottam meg neheztelőn. — Úgy látszik, azokat odakint abszolúte nem érdekli, hogy mi történik idebent. Felőlük akár agyon is üthetné valaki a főnöküket! Persze hogy még a legjobb embert is rideggé, zárkózottá teszi ez a leplezetlen részvétlenség, nyílt közöny és cinizmus.

— Kuss! — ordította Dámfy, és rámborította a redőnyös szekrényt.

— Ősrégi pszichológiai tapasztalat — másztam ki a romok közül —, hogy a kérges külső rendszerint gyengéden érző, mimózalelket takar. Mi, újságírók, nagyon jól tudjuk ezt. Nekem is egyre szilárdabb meggyőződésem, hogy az ön brutalitása felvett póz csupán. Kényszerű színészi alakítás, semmi egyéb. Vallja csak be szépen, hogy a szíve mélyén, a déli verőn, humanizmustól áthatott kis tarka pillangók dalolnak. Szüntelen. A virághímes rét felett. Csak még nem találta meg a módját, hogy kibocsássa őket a külvilágra. Mert munkatársai durvák, nem közelednek magához eléggé meleg emberi szóval, felfokozott segítőkészséggel.

Felelet helyett hozzámvágta a telefonkészüléket.

— Ólálá! — legyintettem franciául, és kiráztam hajamból a bakelit törmeléket. — Közeledünk a kibontakozáshoz. Már jegyzem is... Tehát nehéz, nyomorúságos gyermekkora volt, minden apró sikerért keményen meg kellett harcolnia. Sok mellőzés érte ifjúkorában, és a kapitalizmus farkastörvényei megnyomorították érzésvilágát. Ezt természetesen nem lehet csak úgy egykettőre megváltoztatni. Kiváltképp, ha környezetéből azt a minimális tapintatot és elnéző türelmet sem kapja meg, ami ezt a folyamatot meggyorsítaná. Minden részvétem az öné . . .

Teljes erővel sípcsonton rúgott.

— No látja! — jajdultam fel diadalmasan. — Ki hiszi ezt el magának? A huszadik században, a mi társadalmi viszonyaink közepette? Nem, Dámfykám, itt valami más lappang a háttérben. Azért ilyen durcás velem, mert az olcsó népszerűség-hajhászásnak még a látszata is távol áll nemes lelkületétől. Eltaláltam?

Dámfy tapsolt. A küszöbön megjelent a titkárnő. Sápadt volt, és reszketett. Talán még munkába jövet, a villamoson érte valami kellemetlenség.

— Jöjjön be a két Hajdú! — bömbölte tettetett haraggal Dámfy. — Padot hozzanak, kötelet és pálcát. Mozgás, maga trampli!

— Nagyon téved — mondtam sértődötten, amikor a két Hajdú rákötözött a deresre —, ha azt hiszi, hogy ilyesmivel eltántoríthat álláspontomtól. Az én cikksorozatomba most olyan főnökök kellenek, akiknél a basáskodás csak álarc. És maga pont ilyen. Megölhet, de az igazság előbb-utóbb kiderül.

— Húzzatok rá huszonötöt! — adta ki a parancsot.

A pálca magasra emelkedett.

— Megállj! — fogta le a magasabbik Hajdú kezét Dámfy a kritikus pillanatban, és gyengéd-megértően mustrált végig. — Elég lesz neki húsz is. Nagyon nyápic.

Tessék! És még ez a csupaszív ember szeretné elhitetni a közvéleménnyel, hogy gonosz és könyörtelen. Nevetnem kell. Jaj!

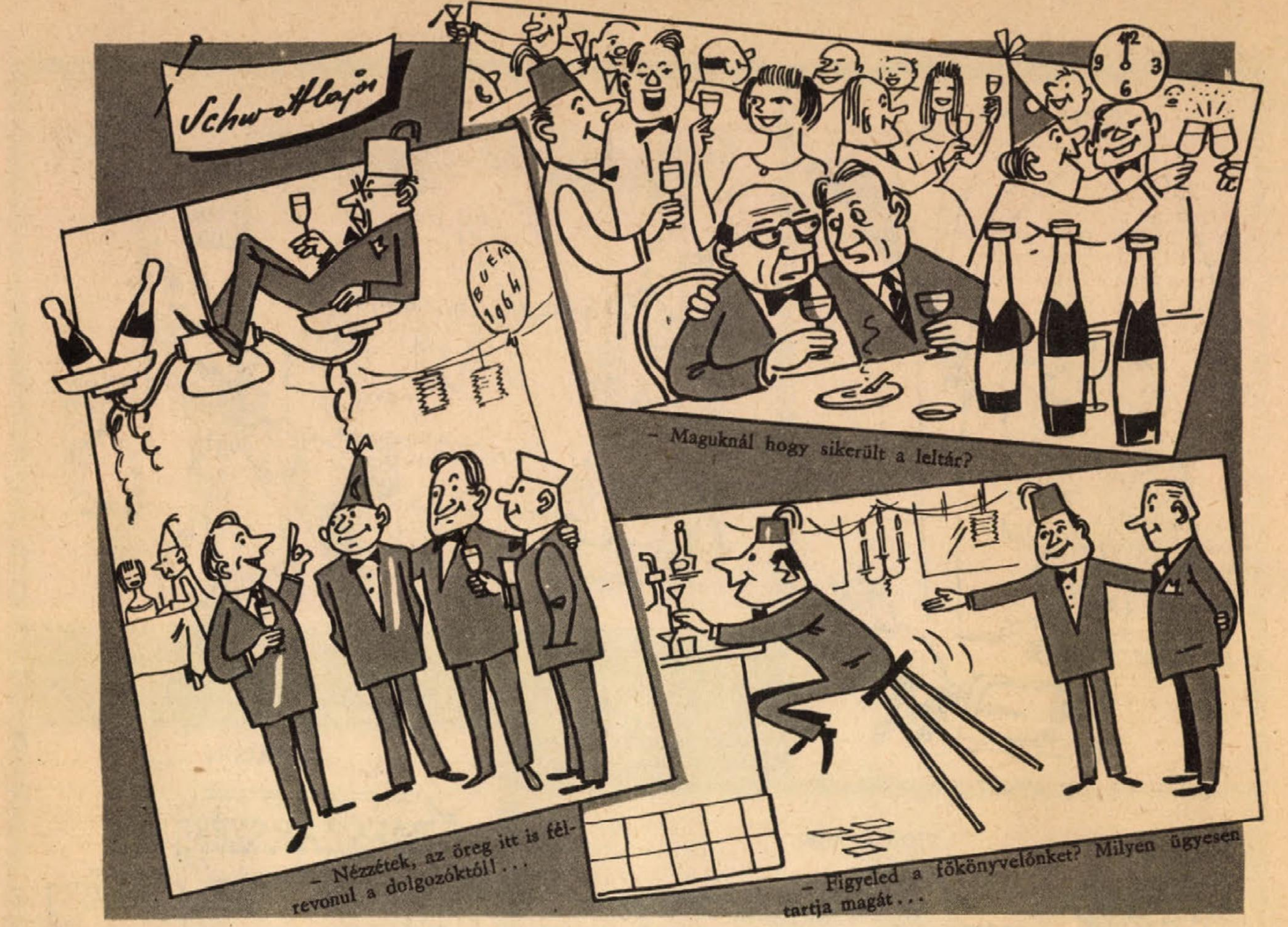

– Nézzétek, az öreg itt is félrevonul a dolgozóktól! ...

– Maguknál hogy sikerült a leltár?

– Figyeled a főkönyvelőnket? Milyen ügyesen tartja magát...

Malac BALLADA

A kismalac, mely egy téeszből
Került bele e bús versembe,
Meghívást kapott szilveszterre
Egy pesti zenés étterembe.

Bár jól élt otthon, falujában,
S nem szándékozott Pestre jönni,
Szöged tájáról hozták fel őt,
És mit tudott ez ellen tönni?

Éjfélig nem volt semmi baja,
Így jegyzi fel majd ezt a Klió,
Újév küszöbén botlott el ó,
Mint szilveszteri attrakció.

Szerepköréről mit sem sejtett,
Hogy meghúzgálják fülét, farkát,
Amiért persze borravaló
Üti Pesten a pincér markát.

Éjfélkor a séf gardírozta,
Mert ilyesmiben az már edzett,
A zene egy malac-dalt pedzett,
S a dizőz énekelni kezdett.

A kismalac visított, tombolt,
És nem kívánt már koca-rangot,
Magában menten arra gondolt:
Inkább a kést, mint ezt a hangot!

Hidvéghy Ferenc

KARÁCSONY UTÁN

Török János rajza

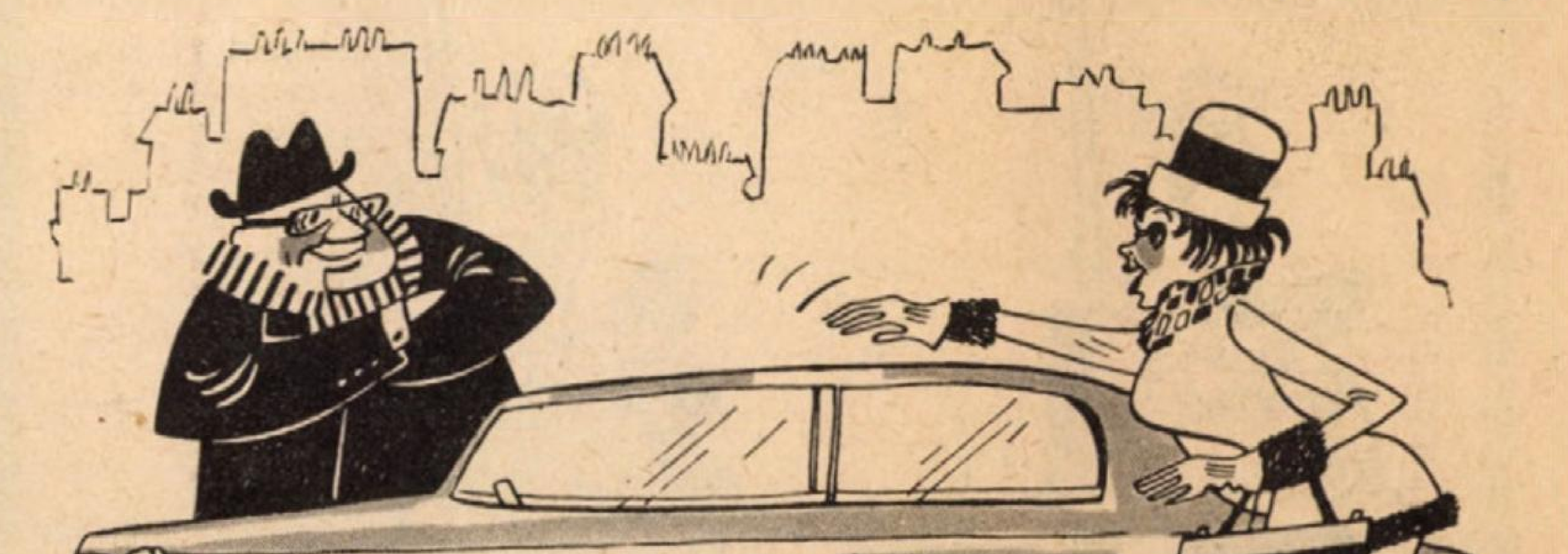

– Jenőkém! Ez olyan csinos, hogy nincs szívem kicserélni!

Hátha valaki nem ismeri

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Pistikét felelősségre vonja az édesapja:

– Ma beszéltem a tanítóddal, és megtudtam tőle, hogy már nem te vagy az első tanuló az osztályban.

– Igen, apu – feleli Pistike –, mert azt mégsem lehet csinálni, hogy mindig ugyanannak az apának legyen öröme.

Bodrogi elmegy barátjához látogatóba, mert annak nemrég kisfia született. A gyerek fekszik a kocsijában, és rettenetesen bömböl. Bodrogi idegesen megkérdi:

– Mondd, miért ordít ez a gyerek?

– Mert fogakat kap.

Bodrogi csodálkozik: – No és, talán nem kell neki?

*

Bodrosi, a modern festőművész megnősült. Néhány hét múlva az esküvő után megkérdik az asszonykától:

– Nos, hogy éltek?

– Jól – feleli az asszonyka –, az uram fest, én főzök, és aztán találgatjuk, mi az, amit ő festett, és mi az, amit én főztem.

TEMPLOM-PADLÁS

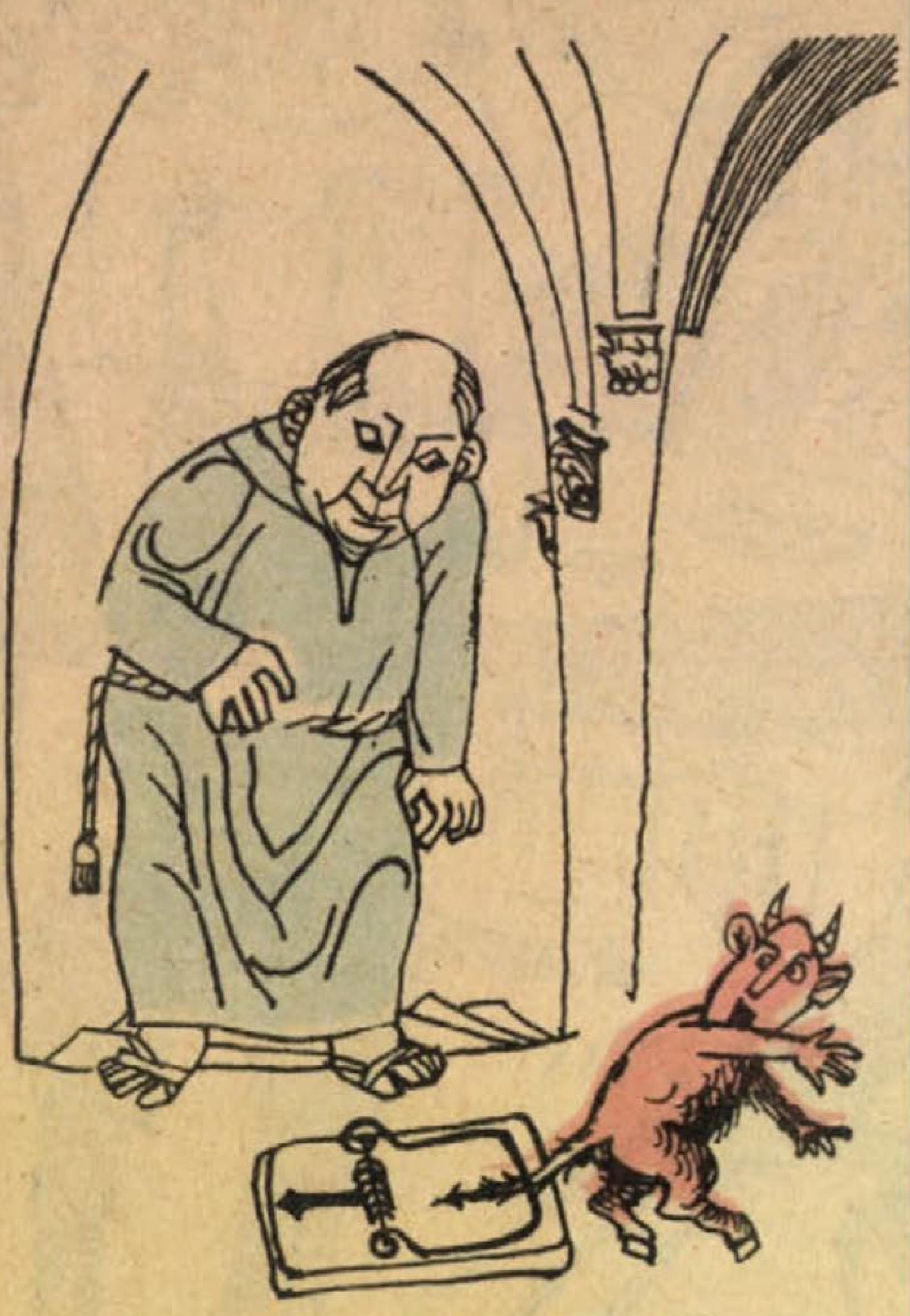

NAGYMOSÁS

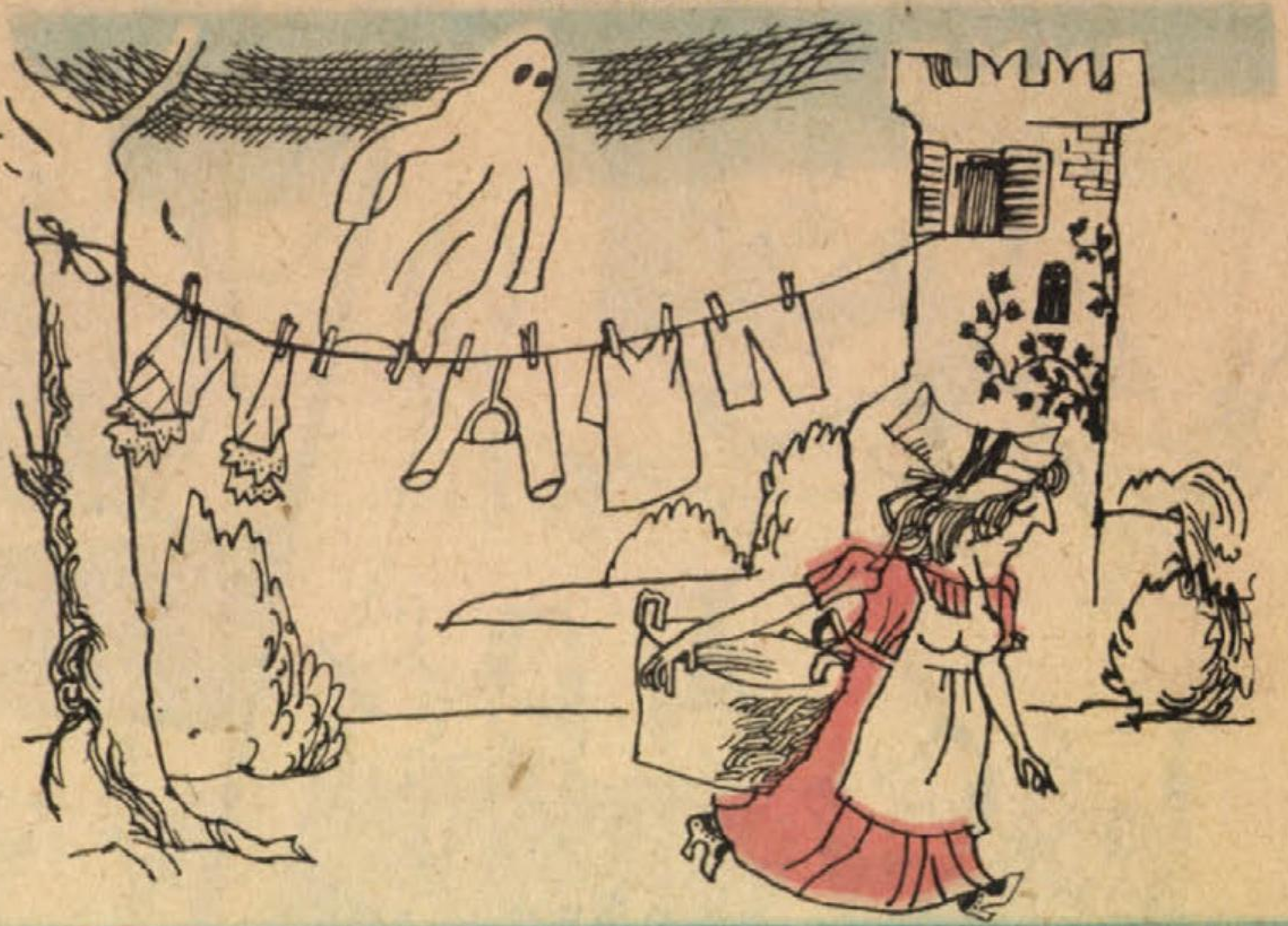

VIDÁM PARK

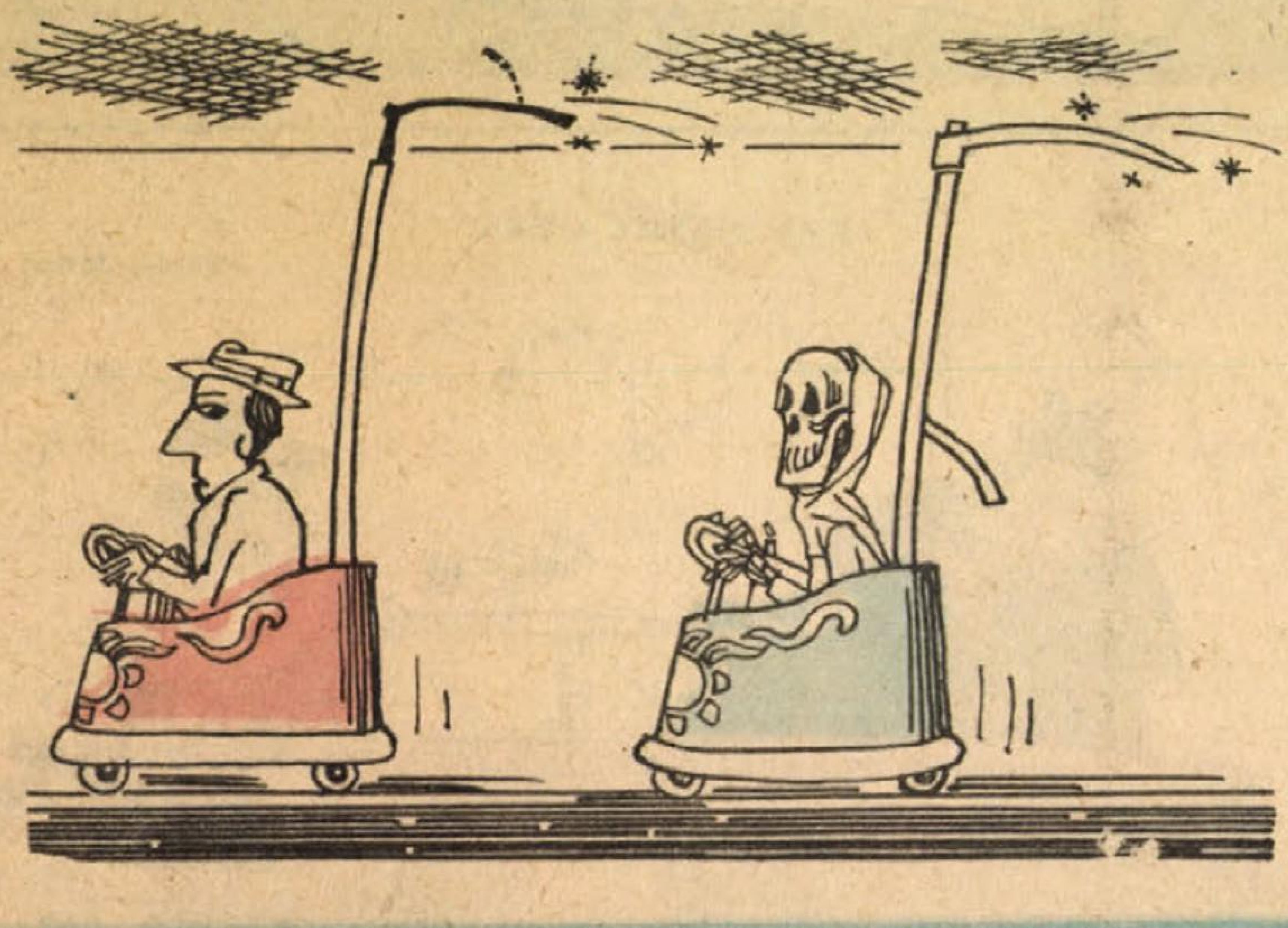

PIACON

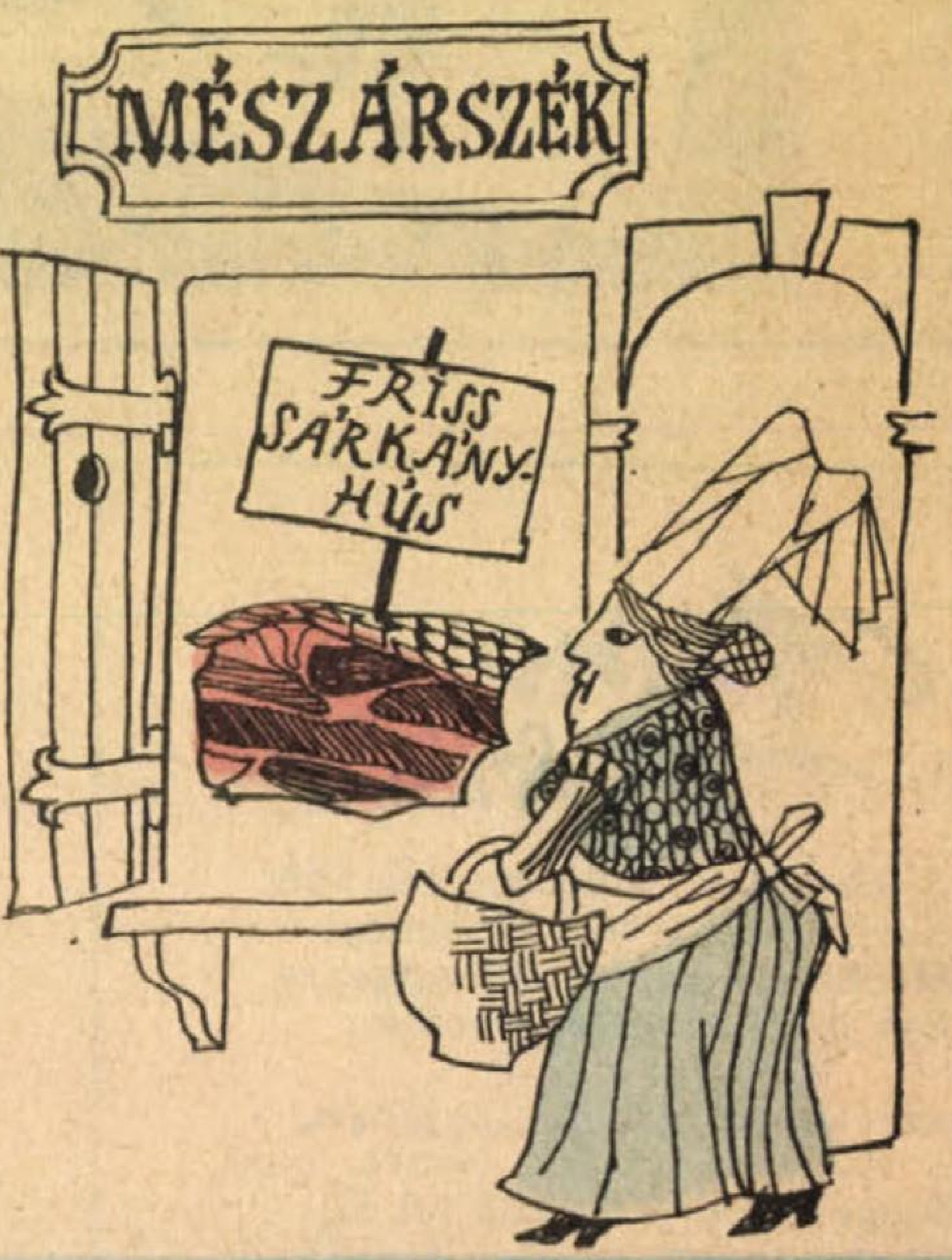
MÉSZÁRSZÉK
FRISS SÁRKÁNY-HÚS

ÚJÉVI VÁLTÓ

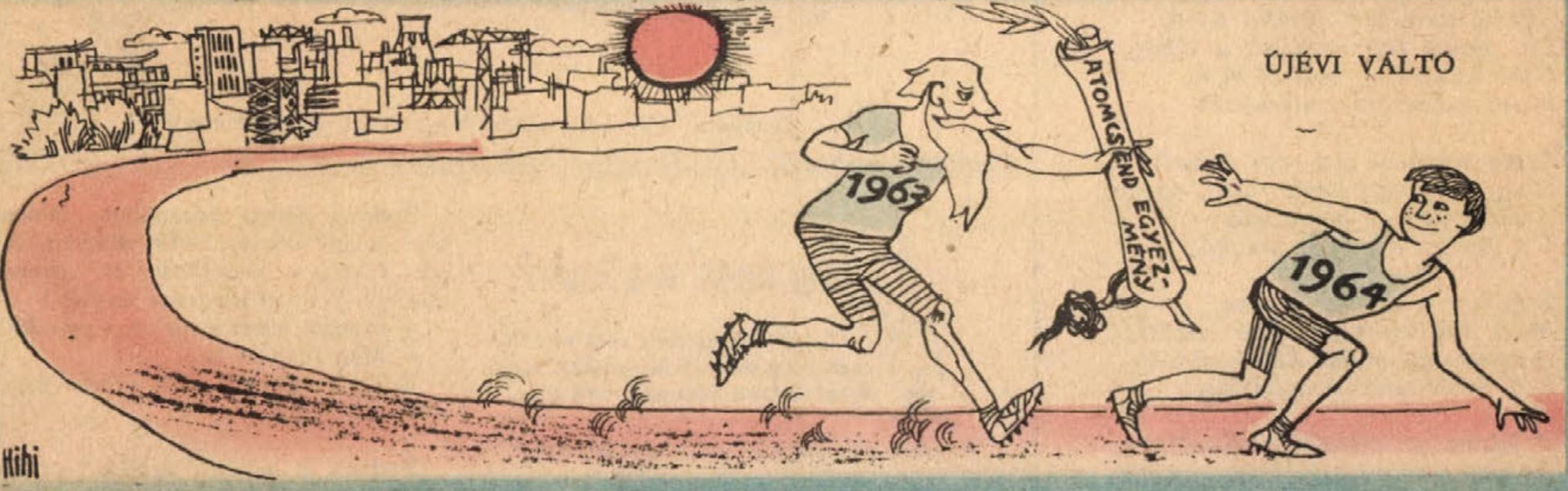
1963
ATOMCSEND EGYEZMÉNY
1964

Főszerkesztő: Tabi László – Szerkesztő: Földes György – Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat – Felelős kiadó: Csollány Ferenc – Szerkesztőség: Budapest, VIII, Gyulai Pál utca 14. – Tel.: 335–718. – Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343–100, *142–220 — 63.7796 — Kossuth Nyomda, Budapest – Terjeszti a Posta Központi Hírlapiroda. Tel.: 180–850.
INDEX: 25504